

บทที่ 4

ประวัติภาพยนตร์ของ มจ.ชาตรีเฉลิม ยุคล

ในบทนี้ผู้วิจัยได้นำประวัติภาพยนตร์ของ มจ.ชาตรีเฉลิม ยุคล นับตั้งแต่ความเป็นมาของภาพยนตร์แต่ละเรื่อง รวมทั้งชีวประวัติและผลงาน ตลอดจนประสบการณ์ในชีวิตของ มจ.ชาตรีเฉลิม ยุคล เพื่อต้องการที่จะอธิบายให้เห็นและเข้าใจถึงสิ่งที่อยู่เบื้องหลังการสร้างภาพยนตร์ที่สะท้อนปัญหาสังคมแต่ละเรื่อง เพื่อใช้ในการศึกษา วิเคราะห์ และทำความเข้าใจถึงปัญหาสังคม ตลอดจนการวิพากษ์วิจารณ์สังคมที่สะท้อนในภาพยนตร์ของ มจ.ชาตรีเฉลิม ยุคล ในบทต่อ ๆ ไป

1. มจ.ชาตรีเฉลิม ยุคล : ประสบการณ์ของชีวิตกับอาชีพ "ผู้กำกับภาพยนตร์"

ประวัติท่ามกลางโลกมายา

มจ.ชาตรีเฉลิม ยุคล หรือ "ท่านมุ่ม" เป็นโอรสของพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอนุสรณมงคลการ หรือเสด็จพระองค์ชายเล็ก กับหม่อมมอญกุล ยุคล ณ อยุธยา ทรงประสูติเมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2485 ซึ่งอยู่ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ที่กองทัพญี่ปุ่นยังยึดครองกรุงเทพฯ อยู่ ท่านมุ่มเป็นโอรสองค์ที่ 3 ในจำนวนโอรสและธิดาของเสด็จองค์ชายเล็ก และหม่อมมอญกุล ทั้ง 5 องค์ คือ

1. มจ. มาลินีมงคล ยุคล ประสูติปี พ.ศ. 2583 สมรสกับนายแพทย์ปัจจุบันตำแหน่งกิจการโรงเรียนอนุบาลยุคลธร
2. มจ. บัทมรังษี ยุคล ประสูติในปี พ.ศ. 2484 สมรสกับคุณทวีศักดิ์เสนาณรงค์ รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการคนปัจจุบัน (2534)
3. มจ. ชาตรีเฉลิม ยุคล ประสูติในปี พ.ศ. 2485
4. รอ.มจ. จุลเจิมยุคล ยุคล ประสูติในปี พ.ศ. 2490 สมรสแล้วปัจจุบันรับราชการทหารในกองทัพบก

5. มจ. นกตลรังษี ยุคล ประสูติในปี พ.ศ. 2496 ปัจจุบันทำงานอยู่ที่สยามสตูดิโอ

ท่านม้วยนั้นเป็นทายาทโดยสายเลือดของผู้สร้างภาพยนตร์มาตั้งแต่สมัยเสด็จปู่มาแล้ว คือ สมเด็จพระเจ้าวรวงศ์เธอกรมหลวงลพบุรีราเมศวร์ ซึ่งทรงเคยร่วมงานกับผู้อำนวยการสร้างชาวอเมริกันคือ เมเรียม ซี คูเปอร์ (Merium C.Kuper) มาตั้งแต่สมัยที่ kuper มาถ่ายทำภาพยนตร์เรื่อง ช้าง ในประเทศไทย เมื่อปี พ.ศ. 2470 หลังจากนั้นก็มีกาารสืบทอดมาถึงโอรส คือ พระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าภาณุพันธุ์ยุคล หรือเสด็จพระองค์ชายใหญ่ ซึ่งเป็นเสด็จลุงของท่านม้วย ก็เป็นผู้สร้างภาพยนตร์รุ่นบุกเบิกที่มีชื่อเสียงพระองค์หนึ่งในนามของบริษัทไทยฟิล์ม ซึ่งหลังจากขายกิจการบริษัทไทยฟิล์มให้กองทัพอากาศแล้ว เสด็จพระองค์ชายใหญ่ได้ก่อตั้งบริษัททัศนภาพยนตร์และละคร ขึ้นมา

ส่วนพระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าอนุสรณ์มงคลการ หรือเสด็จพระองค์ชายเล็ก ซึ่งเป็นเสด็จพ่อของท่านม้วยนั้น ก็ได้ดำเนินการสร้างภาพยนตร์เช่นกัน ตั้งแต่สมัยที่ท่านม้วยยังไม่ได้ประสูติ โดยก่อตั้ง บริษัทละโว้ภาพยนตร์ มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2479 ดังนั้นเมื่อท่านม้วยประสูติ ท่านม้วยจึงทรงเจริญวัยอยู่ในสภาพแวดล้อมของโลกภาพยนตร์ โลกของศิลปะและการสร้างสรรค์ ดังคำกล่าวของท่านม้วย (พฤศจิกายน, 2532) ที่ว่า

พอผมเกิดมาก็เห็นพ่อ เห็นแม่ เห็นลุง สร้างหนัง ผมได้เห็นฟิล์ม เห็นกล้อง ได้จับกล้อง เล่นกล้อง คู่เคียงกับหนังมาตั้งแต่เด็กแล้ว

การศึกษาขั้นต้นในประเทศไทย

ท่านม้วยทรงเข้าเรียนระดับชั้นอนุบาลที่โรงเรียนสมถวิล แล้วเข้าเรียนระดับชั้นประถมที่โรงเรียนวชิราวุธ ชีวิตในช่วงนี้ท่านม้วยจะโปรดเล่นน้ำเป็นประจํา

ซึ่งทำให้ท่านสนพระทัยเกี่ยวกับการดำเนินาในระยะเวลาต่อมา

ตั้งแต่ผมอายุได้ 5 - 6 ขวบ ผมก็เริ่มใช้ชีวิตส่วนใหญ่อยู่ในน้ำ นั่นตอนปิดเทอมนะครับ เพราะโอกาสที่จะเล่นน้ำทั้งวันที่วชิราวุธ มันไม่ค่อยจะมี ผมเล่นน้ำที่ปอหลังบ้านที่วังละโว้ สมัยที่อยู่หอหรือมิตร เข้าก็ลงไปอาบน้ำแล้ว กว่าจะเลิกเล่นก็ตกเย็น ตอนนั้นผมยังเด็กมาก ยังไม่รู้ว่าอะไร เป็นอะไร โดยเฉพาะเรื่องการดำเนินา แต่ผมก็ชอบดำเนินาตั้งแต่สมัยนั้นแล้ว (มจ. ชาติเฉลิม ยุคล, 2524:21-22)

ด้วยความโปรดในการดำเนินา ท่านม้วยได้ทดลองสร้างเครื่องดำเนินาด้วยตนเอง ด้วยความไม่รู้ประสีประสาทำให้ท่านเกือบเสียชีวิต ด้วยเหตุนี้เสด็จพ่อเลยซื้อชุดมนุษย์กบให้ท่านม้วยใช้ดำเนินาทั้งที่บ้าน และที่พัทยา "ผมเรียนรู้หลายอย่างจากทะเลในช่วงนั้นเป็นต้นว่าหอยเม่น สมัยนั้นผมจำไม่ได้ว่าโดนหอยเม่นตาก็ครั้งไหน นับไม่ถ้วนเลยครับแต่ไม่เข็ด" (มจ. ชาติเฉลิม ยุคล, 2524: 25)

ชีวิตในช่วงนี้ของท่านม้วยนอกจากจะทรงสนพระทัยเกี่ยวกับเรื่องของกาาดำเนินาแล้ว ท่านยังชอบดูหนังอีกด้วย

ผมโคดเรียนบ่อย หนีไปดูหนัง ตอนโคดเรียนสมัยโน้นเราไม่บั้นชะ สมัยนั้นเรามุดหัวพระหง ซึ่งมีวุดไว้นานแล้ว เป็นทางหนีของพวกนักเรียนวชิราวุธ (ลลนา, 2521 : 63)

และเมื่อไปดูหนังเรื่องใดเรื่องหนึ่งมาแล้วท่านม้วยจะวาดภาพเรื่องราวของหนังเรื่องนั้นลงบนกระดาษม้วนยาว ๆ แล้วนำมาฉายให้พระสหายดูกันที่โรงเรียน พร้อมทั้งพากย์เล่าเรื่องราวต่าง ๆ นั้นด้วยตัวของท่านเอง

เมื่อท่านม้วยเรียนที่โรงเรียนวชิราวุธจนจบชั้นมัธยมหนึ่ง (ป.5) แล้วท่านก็เดินทางไปเรียนต่อระดับชั้นมัธยมที่ออสเตรเลีย

ชีวิตในวัยเด็กของท่านมีไปตามสายตาของคนภายนอกแล้วน่าจะเป็นชีวิตที่เพียบพร้อมไปด้วยความสุข เพราะเกิดในราชสกุลที่สูงส่ง แต่ท่านมีได้เล่าถึงชีวิตในวัยเด็กของท่านว่า "ในช่วงวัยเด็กของหมอก็ไม่ค่อยจะมีความสุขเท่าไรหรอก เพราะหมอยู่โรงเรียนประจำมาตลอด ผมเข้าชั้นอนุบาลที่สมถวิล แล้วต่อที่วชิราวุธ พอจบแล้วก็ไปต่อระดับไฮสกูลที่ออสเตรเลีย"

ออสเตรเลียกับความใฝ่ฝันของวัยรุ่น

หลังจากที่ท่านมีทรงเรียนจบการศึกษาระดับประถมที่โรงเรียนวชิราวุธ ในปี พ.ศ. 2496 แล้ว ก็ถูกส่งไปเรียนต่อที่ออสเตรเลีย ที่โรงเรียนจิลอง แกรมม่าสกูล (Geelong Grammar School) ซึ่งเป็นโรงเรียนชายตั้งอยู่ใกล้ ๆ กับเมลเบิร์น ในรัฐวิกตอเรีย ซึ่งในช่วงนั้นท่านมีชันษาเพียง 11 ขวบเท่านั้นเอง

สิบเอ็ดขวบ ผมถูกส่งไปออสเตรเลีย ร้องไห้เป็นครั้งสุดท้ายในชีวิตบนเรือบิน ที่เขาส่งไปเพราะเขาคิดว่าลูกผู้ลากมากดี ต้องส่งไปเรียนเมืองนอก แต่ผมก็ได้อะไรมาเยอะ (มจ. ชาติเรณู เฉลิม ยุคล, 2526: 13)

ชีวิตวัยเด็กในต่างแดนของท่านมีเต็มไปด้วยสีสัน เป็นโลกของความใฝ่ฝันและจินตนาการไปตามวัยและสภาพแวดล้อม โดยเฉพาะพระสหายที่อยู่ใกล้ซิดและมิตรสหายที่คล้ายคลึงกัน

ที่โรงเรียนแห่งนี้ผมมีเพื่อนรักอยู่คนหนึ่ง คือ แคนนี่ เคย์ เราสนิทสนมกัน นอกจากจะเล่นรักบี้ด้วยกันแล้ว เรายังมีรสนิยมคล้าย ๆ กัน แต่สิ่งหนึ่งที่แคนนี่เป็น แต่ผมไม่เป็นคือ แคนนี่เป็นนักดนตรี เป่าทรัมเป็ต ดังนั้นเมื่อเพื่อนรักเป็นนักดนตรี ผมก็อยากเล่นดนตรีบ้าง เลยเขียนจดหมายไปขอเงินแม่มาซื้อแซ็กโซโฟน ผมไม่รู้ว่าแม่คิดยังไง คงอยากให้ผมเล่นดนตรีกระมังถึง

ได้ส่งเงินให้ตามที่ผมขอ (มจ. ชาตรีเฉลิม, 2524, 18 - 19)

แต่ความใฝ่ฝันที่จะเป็นนักดนตรีของท่านมู๋ ก็มลายหายไปเมื่อไปพบเครื่องคาน้ำใหม่ เอี่ยมตั้งโชว์ในบ้าน

จะเป็นนักดนตรีดีหรือไม่ดีหว่า ผมคิดในใจ ในที่สุดผมก็ตัดสินใจ พักหน้ากับแดนนี้ เรื่องดนตรีเอาไว้ที่หลังก็แล้วกันเพื่อน (มจ. ชาตรีเฉลิม บุคค., 2524; 21)

ทั้งนี้เนื่องจากการคาน้ำเป็นความฝันของท่านมู๋มานานักหนาแล้ว ก่อนที่ท่านคิดจะเป็นนักดนตรีด้วยซ้ำไป และตั้งแต่เด็กอายุ 5 - 6 ขวบ ท่านมู๋ก็โปรดเรื่องคาน้ำมาอยู่แล้ว

หลังจากที่ซื้อเครื่องคาน้ำแล้ว ท่านมู๋ก็ฝึกฝนการคาน้ำกับพระสหายของท่าน ตั้งแต่ทะเลสาบที่หน้าโรงเรียน เมื่อมีความชำนาญมากขึ้นก็ไปคาน้ำในทะเลเล็กของออสเตรเลียอีกหลายแห่ง จนทำให้ท่านมู๋เป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญและความรู้เกี่ยวกับโลกสีครามด้วยท่านหนึ่ง การคาน้ำทำให้ท่านมู๋ได้พบกับชีวิตใต้ท้องทะเล ตั้งแต่ปลา ปะการัง สาหร่าย ตลอดจนทรัพยากรธรรมชาติอันมีค่าต่าง ๆ การได้พบได้เห็น และสัมผัสอยู่ตลอดเวลา ทำให้ท่านมู๋มีความรัก ความหวงแหนสิ่งเหล่านี้

ตลอดเวลาหลายปีที่ผมได้มีโอกาสเข้าเยี่ยมโลกสีคราม ทำให้ผมเกิดความรักโลกอันลึกลับนี้อย่างจริงจัง... ผมอยากให้คุณลองหาหน้ากากราคาน้ำมาสวมแล้วมุดหัวลงไปใต้ผิวน้ำ เพื่อเยี่ยมเยียนโลกอันลึกลับแห่งนี้ ได้เห็น ได้ยิน ได้สัมผัส... บางทีคุณอาจจะรักมันอย่างที่ผมรัก และถ้าบังเอิญคุณเป็นคนหนึ่งที่กำลังทำลายมันอยู่คุณอาจจะหยุดทำลาย... และยับยั้งมันได้ (มจ. ชาตรีเฉลิม บุคค., 2524; 834 - 835)

ท่านมูย์เรียนไปคาน้ำไป จนกระทั่งจบจากจีลอง แกรวม่าสกูลแล้ว เข้าเรียนปีหนึ่งที่เมลเบิร์นยูนิเวอร์ซิตี โดยมาเช่าแฟลตอยู่ที่ถนนไวบสตรีท ในเอลวูดบิช ซึ่งเป็นแฟลตเก่า ๆ สูง 9 ชั้น โดยพักอาศัยอยู่ร่วมกับเพื่อนสาวคนหนึ่งบนห้องชั้นบนสุดของแฟลต

ในขณะที่ท่านมูย์กำลังเรียนชั้นปีที่ 1 ที่เมลเบิร์นยูนิเวอร์ซิตีอยู่ใน ท่านมูย์ก็ไปสมัครสอบเข้า ยูนิเวอร์ซิตี ออฟ คาร์ลิฟอร์เนีย (University of California) แล้วทางมหาวิทยาลัยก็ได้รับ จึงต้องเดินทางไปเรียนต่อที่อเมริกา

และแล้วในที่สุด ผมต้องจากออสเตรเลีย เพื่อเดินทางไปเรียนต่อที่ ยูเอสเอ ผมยังจำวันสุดท้ายที่ออสเตรเลียได้ดี... ลาก่อนออสเตรเลีย ลาก่อนเพื่อน... อีกหกเดือนต่อมา ผมก็ไปอยู่ที่ลอสแอนเจลิส อีกทวีปหนึ่งกับเพื่อนอีกกลุ่มหนึ่ง (มจ.ชาตรีเฉลิม ยุคล, 2524, 226)

มหาวิทยาลัยในอเมริกา - และรักแรก

การเดินทางไปอเมริกาครั้งนี้ก็เพราะผมเลือกไปสมัครสอบเข้า ยูนิเวอร์ซิตี ออฟ คาร์ลิฟอร์เนีย แล้วมันก็รัก ผมก็เลยต้องไปเรียนที่นั่น (มจ.ชาตรีเฉลิม ยุคล, 2524, 238)

ท่านมูย์เดินทางไปเรียนที่ UCLA. เมื่อ 19 ชั้นษา โดยเลือกเรียนธรณีวิทยา ซึ่งเป็นวิชาเกี่ยวกับดิน หิน และทะเล เนื่องด้วยความรักของท่านที่มีต่อโลกสีคราม ท่านมูย์ยอมรับว่า ตอนนั้นวิชาธรณีวิทยา เป็นวิชาที่ท่านรักมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากการคาน้ำ การท่องเที่ยวไปตามป่าดงพงไพร การพายเรือไปตามภูเขาลูกสูงในเส้นเลือดมาตั้งแต่สมัยที่ท่านอยู่ที่ออสเตรเลียแล้ว นิสัยเหล่านี้สะสมที่ละน้อยตลอดระยะเวลาที่ท่านอยู่ที่นั่น เมื่อท่านมีโอกาสเข้าเรียนในมหาวิทยาลัย ท่านจึงไม่เคยคิดเรียนวิชาอื่นเลย นอกจากธรณีวิทยา วิชาที่เรียนรู้ถึงโลกที่อาศัยอยู่ ตลอดไปจนถึง

จักรวาล วิชาที่ไปเรียนตามป่าตามเขาหรือใต้ผิวน้ำของมหาสมุทร มากกว่าที่จะ
 อดสู้อยู่ในห้องแล็บ เซอร์

ในช่วงแรกที่ท่านมูยพักอยู่ที่เวสต์ลอสแอนเจลิส ที่ถนนคอร์นินท์ นั้น
 ท่านมูยพักอยู่ที่อพาร์ทเมนต์ ซึ่งมีนักเรียนไทยพักอาศัยอยู่หลายคน เช่น คุณอาทิตย์
 อุไรรัตน์, คุณสาโรจน์ ชวนะวิรัตน์, คุณประมุท สุตะบุตร และอีกหลายท่านด้วยกัน
 ราคาเช่าอพาร์ทเมนต์ที่นี่ถูกกว่าที่อื่น จึงเป็นที่นิยมของนักเรียนนักศึกษามาก

เทอมแรกของการเรียนนั้นจะเป็นวิชาเบื้องต้น รวมทั้งหมด 22 หน่วยกิต
 ซึ่งเป็นการเรียนที่หนักมาก แต่อย่างไรก็ตามท่านมูยก็มักจะหาเวลาไปคาน้ำใส่มือ ๆ
 กับพระสหายผู้ใกล้ชิดชาวอังกฤษผู้มีความสนใจการคาน้ำเช่นกัน

ในช่วงเทอมที่สองที่ท่านมูยเรียนอยู่ที่ UCLA นั้นเอง ท่านมูยก็พบกับสาว
 ไทยแสนสวยคนหนึ่ง จากความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิด จนกลายเป็นความรัก สาวไทยแสน
 สวยคนนี้ก็ชื่อ คุณวิยะดา บุตรีของคหบดีที่ร่ำรวยคนหนึ่งของไทย ความรักของคนทั้ง
 2 คำนินไปอย่างหวานชื่น

หมกกำลังมีความรัก ความรักที่มีต่อสาวไทยร่างเล็ก แต่สวย
 อย่างร้ายกาจ ถ้าไม่ออกไปเร่ร่อนกลางทะเลทรายแล้ว ผม
 จะพาที่รักของผม เร่ร่อนไปตามถนนร่นแคมสายต่าง ๆ ของ
 มหานครลอสแอนเจลิส พาขึ้นไปหาซื้อของจุกจิกเอาไว้ประดับ
 บ้านของเราในอนาคต ที่ฟาร์มเมอร์มาเก็ต หรือแวะไปดู
 เจมส์บอนด์ที่โรงหนังไซนิสกวูแมน เอ็มเตอร์ บางครั้งเราจะ
 เดินเที่ยวก้อยชอกแซกไปตามถนนสายต่าง ๆ จนสว่างคาคา
 ล่องลอยไปตามภาษาของคนที่กำลังมีความรักอยู่ล้นอก (มจ.
 ชาติวีเฉลิม ยุคล, 2524:358)

เมื่อความรักสูงงอมแล้ว ท่านมู๋ก็ขอคุณวิยะดาแต่งงาน และขอให้คุณพ่อคุณแม่คุณวิยะดาโดยการโทรศัพท์ทางไกลจากตู้โทรศัพท์สาธารณะแห่งหนึ่งในลอสแอนเจลิสมายังกรุงเทพ ฯ ซึ่งกว่าจะพูดกันรู้เรื่องก็ต้องวิ่งแลกเหรียญโทรศัพท์ขาแทบหลุด

ในที่สุดท่านมู๋ก็ได้แต่งงานกับคุณวิยะดาที่ลอสแอนเจลิส ในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2505 โดยมีเพื่อนนักเรียนไทยที่สนิทสนมเพียงไม่กี่คนเท่านั้น ที่มาในงานแต่งงาน ซึ่งในขณะนั้นท่านมู๋กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 ที่ UCLA

พบกับเมอร์เรียม ซี. คูเปอร์ และการเรียนรู้เกี่ยวกับภาพยนตร์

หลังจากแต่งงานแล้ว ในระยะเวลาที่ไม่นานนัก สมาชิกตัวน้อย ๆ ในครอบครัวก็เพิ่มขึ้นอีก 2 คน คือ คุณหญิงนุ้ย (มรว. บัณฑิตดา ยุคล) และคุณชายเมียง (มรว. เศษเฉลิม ยุคล) ทำให้ภาระในการเลี้ยงดูครอบครัวเพิ่มขึ้น จึงจำเป็นต้องหางานทำเพื่อเลี้ยงครอบครัว ผ่อนบ้านกับรถยนต์ ต่อสู้ชีวิตแบบตัวใครตัวมันของชาวอเมริกัน

จากความคิดที่จะต้องหางานทำนี้เอง ทำให้ท่านมู๋เริ่มสนใจเกี่ยวกับการถ่ายทำภาพยนตร์ ซึ่งจะไปแล้วการถ่ายทำภาพยนตร์มันอยู่ในสายเลือดของท่านมู๋มาตั้งแต่แรกแล้ว

พ่อผมก็ทำหนัง ลุงของผมก็ทำหนัง แต่ผมไม่เคยคิดที่จะทำหนังเลย จนกระทั่งเข้ามาสนิทสนมกับเมอร์เรียม ซี. คูเปอร์ ผู้สร้างเรื่องคิงคองขนานแท้และดั้งเดิม (มจ. ชาตรีเฉลิม ยุคล, 2524:400)

เมอร์เรียม ซี. คูเปอร์ นั้นเคยมาถ่ายภาพยนตร์เรื่องข้างในประเทศไทย และเคยร่วมงานกับสมเด็จพระเจ้าวรวงศ์เธอกรมหลวงลพบุรีราเมศวร์ ซึ่งเป็นสมเด็จพระอัยกาของท่านมู๋

ท่านมูย์ไปสมัครทำงานกับเมอร์เรียม ซี คูเปอร์ ซึ่งเป็นผู้อำนวยการสร้างภาพยนตร์ที่มีชื่อเสียงมากคนหนึ่งในยุคหนึ่ง หม่อมอุบล ยุคล ฯ (อ้างถึงในลมูล อติพยัคฆ์, 2518:24) หม่อมแม่ของท่านมูย์ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างท่านมูย์กับ เมอร์เรียม ซี คูเปอร์ ไว้ว่า

มูย์เป็นคนที่มีความสนใจในการพูดแบบฟอ คยุไปสนุกไปจนกระทั่งชอบพอกันกับเมอร์เรียม ซี คูเปอร์ อายุ 70 มูย์อายุ 21 เป็นเพื่อนรักกันได้อย่างประหลาด มูย์ทำอะไร เป็นของถูกและน่าเอ็นดูสำหรับแก

ท่านมูย์เริ่มทำงานกับคูเปอร์ โดยเริ่มจากงานผู้ช่วยช่างกล้อง ซึ่งมีหน้าที่บรรจฟิล์ม ตลอดไปจนถึงผู้ช่วยนักตัดต่อโดยมีหน้าที่เอาฟิล์มที่เขากาด้วยดินสอ เทียนมาปะติดปะต่อใส่มีวนและชงกาแฟให้ช่างตัดต่อ จนสุดท้ายท่านมูย์ก็กลายเป็นช่างกล้องโดยสมบูรณ์แบบ แต่เป็นช่างกล้องยูนิตสอง ซึ่งมีหน้าที่คอยถ่ายภาพที่ช่างกล้องยูนิตหนึ่งซึ่งเฝ้าจถ่ายภาพ เช่น ดอกไม้ ภาพเมือง ป้ายโฆษณา หรืออะไรก็แล้วแต่ที่เขาใช้ให้ถ่าย ซึ่งหลังจากนั้นท่านมูย์ก็เดินเข้าโรงถ่ายนี้ ออกโรงถ่ายนั้นเป็นว่าเล่น และเพื่อหาความรู้เพิ่มเติมสำหรับการทำงาน ในตอนกลางคืนก็เข้าไปเรียนถ่ายหนังที่ ยูซีแอลเอ โดยเรียนเป็นไมเนอร์

ท่านมูย์เรียนไปทำงานไป จนกระทั่งเรียนจบก็กลับมาเมืองไทย

กลับประเทศไทย - กับการเริ่มเข้าสู่วงการภาพยนตร์

เมื่อท่านมูย์เรียนจบแล้วก็กลับเมืองไทย และแทนที่จะทำงานทางด้านธรณีวิทยาตามสาขาวิชาที่ได้เรียนมา กลับเบนเข็มชีวิตมาทำหนังแทน ซึ่งในเรื่องนี้ พระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าอนุสรณ์มงคลการ (อ้างถึงใน ลมูล อติพยัคฆ์, 2521, 24) เสด็จพ่อของท่านมูย์ได้ตรัสถึงท่านมูย์ว่า

เมื่อท่านม้วยกลับมาบ้านแทนที่จะเสาะแสวงหาทางไปทำงาน ประกอบอาชีพในทางตั้งใจไว้เดิม กลับหันมารักในวิชาการ ภาพยนตร์ ซึ่งตลอดเวลาเขาได้แอบเรียนแอบศึกษากับคนใน วงการหนังของฮอลลีวู้ด เมืองหลวงของมหาอาณาจักรภาพยนตร์ จนเพื่อนฝูงของพ่อบ้าง จากเพื่อนฝูงของตัวเองบ้าง ม้วยเป็นคนบ้า ชนิดหนึ่ง หากสนใจจะทำอะไรแล้ว จะต้องศึกษาค้นคว้าจนสำเร็จ และเริ่มหันเอาเวลาว่างมาช่วยพ่อแม่ แม่ของม้วยไม่ใช่แม่บุญ พยายาม บัดไล้ใส่ส่งลูกชายออกไปเสียจากวงการ พยายามให้เดินอย่างอื่น ไม่ใช่เดินอย่างปู่ แต่ปู่ก็ยังคงเป็นลูกปู่อยู่นั่นเอง

สาเหตุที่หม่อมแม่ไม่ต้องการที่จะให้ท่านม้วยทำงานทางด้านภาพยนตร์ เนื่องจากอยากจะให้รับราชการมากกว่าทำภาพยนตร์ ซึ่งอยู่กับการเสี่ยงตลอดเวลา แต่ทางท่านม้วยเองก็มีเหตุผลที่จะไม่ทำงานทางด้านธรณีวิทยาก็เพราะว่าอาชีพ ทางธรณีวิทยาในเมืองไทยทำอะไรไม่ได้นอกจากเป็นครู และก็มีข้อจำกัดมากเนื่องจาก ไม่มีทุนที่จะซื้ออุปกรณ์เครื่องมือต่าง ๆ อย่างเช่น เครื่องวัดการตั้งศูนย์กลางของโลก เครื่อง หนึ่ง ในสมัยนั้นราคากว่า 20 ล้านบาท เป็นต้น และที่สำคัญก็คือ ท่านไม่ชอบอาชีพรับ ราชการ "ผมชอบทำหนัง เพราะมันไม่มีกฎเกณฑ์อะไรตายตัว ให้ผมลุกขึ้นมาแต่เช้า ไปทำงานทุกวัน... ผมทำไม่ได้" (ลลนา 2521 :62)

ท่านม้วย เบนเข็มชีวิตของตัวเองมาทำหนัง โดยเริ่มจากการช่วยเสด็จพ่อ ทำหนังเรื่อง เกาะสวาทหาดสวรรค์ และ แม่ภาคพระนคร

จากการช่วยงานเสด็จพ่อสร้างหนัง 2 เรื่อง ทำให้ท่านม้วยมีเงินพอที่จะ ซื้อกล้องถ่ายหนังได้กล้องหนึ่ง คือ กล้องไบเล็ค ขนาด 16 มม. ราคา 2 หมื่นบาท และด้วยกล้องอันนี้เอง ท่านม้วยก็เริ่มทำหนังโทรทัศน์

ก้าวเข้าสู่วงการภาพยนตร์โทรทัศน์

ท่านม้วยได้พูดคุยกับพระสหายของท่านที่เคยเรียนที่ UCLA มาด้วยกันคือ คุณสุวรงค์ เปรมปรีดิ์, ดร.ไพโรจน์ เปรมปรีดิ์, ดร.สาโรจน์ ชวนะวิรัตน์

ปรึกษากันว่าจะทำหนังโทรทัศน์บ๊องช่อง 7 สี ซึ่งในขณะนั้นเพิ่งก่อตั้งได้ไม่นานนัก โดยรวมกลุ่มกันก่อตั้ง "บริษัทพร้อมมิตรภาพยนตร์" ขึ้น สาเหตุที่ตั้งชื่อบริษัทพร้อมมิตรนั้นก็เนื่องจากที่ตั้งของวังท่านมยุขฉะนีอยู่ที่ซอยพร้อมมิตร และขณะเดียวกันผู้ร่วมก่อตั้งบริษัทนี้ก็ล้วนเป็นมิตรสหายกันมาก่อน

หนังโทรทัศน์เรื่องแรกที่บริษัทพร้อมมิตรภาพยนตร์ สร้างขึ้นในปี พ.ศ. 2510 ก็คือเรื่อง หญิงก็มีหัวใจ ซึ่งเป็นบทประพันธ์ของประติษฐ กัลจาฤกษ์ หญิงก็มีหัวใจ เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการเรียกร้องความเสมอภาคที่ผู้หญิงพึงจะมีเท่าเทียมชาย และขอความเห็นใจจากสังคม นำแสดงโดย สุระ นานา และ กฤษณา ไกภูจินา และกำกับโดย ช. อัสวภักดิ์ ซึ่งเป็นพระนามแฝงของท่านมยุ เหมือนกับที่เสด็จองค์ชายเล็กทรงใช้พระนามแฝงว่า อ. อัสวภักดิ์

คุณแดง สุวรงค์ เปรมปรีดิ์ เจ้าแม่ช่อง 7 สีของเราในขณะ
เดินบุกสลัมเข้าไปเพื่อจะเอาคุณสุระ นานา มาเป็นพระเอก
ซึ่งไม่น่าเชื่อเลยนะที่เจ้าแม่ช่อง 7 สี จะเดินต๊อก ๆ เข้าสลัม
เพื่อไปหาคารา ซึ่งทุกวันนี้คาราจะต้องเดินเข้าหา นั่นเป็นยุค
เริ่มต้นทางานครั้งแรกของผมเลย (มจ. ชาตรีเฉลิม ยุคล, 2532)

หญิงก็มีหัวใจ ถ่ายภาพโดย คุณเนืองเนตร ช่างภาพจากช่อง 7 สี มี
คุณประติษฐ กัลจาฤกษ์ เป็นผู้ช่วยผู้กำกับ การทำงานจะมีลักษณะครอบครัวมีอุปกรณ์
ไฟกันเอง ซึ่งในขณะนั้นใช้ไฟดอกเห็ด และฟิล์มโกดักโครม ขนาด 16 มม. ซึ่งพวก
ทหารขมมาให้ หญิงก็มีหัวใจ นับว่าเป็นหนังโทรทัศน์เรื่องแรกที่บุกเบิกมาสร้างใน
แนวนี้ ซึ่งในช่วงนั้นจะมีหนังโทรทัศน์ประเภทจักร ๆ วงศ์ ๆ อย่างปลาปู้ทอง
เป็นต้น และ หญิงก็มีหัวใจ ก็ประสบความสำเร็จพอสมควร

ห้องสี่มุม เป็นหนังโทรทัศน์เรื่องที่สองของท่านมยุ สร้างในปี
พ.ศ. 2512 เนื้อเรื่องเอามาจากหนังสือการ์ตูนตุ๊กตา เป็นหนังที่ลงทุนสูง เพราะ
มีฉากห้องใต้ดิน เป็นห้องสี่มุมที่นางเอกโดนขัง นางเอกเรื่องนี้คือ ปณิตดา กัลจาฤกษ์

บุตรสาวของประติษฐ กัลจาฤกษ์ ผู้ช่วยผู้กำกับของท่านม้วยนั่นเอง

หลังจากที่หนังโทรทัศน์ทั้ง 2 เรื่อง คือ หญิงก็มีหัวใจ และ ห้องสี่มุม ออกอากาศแล้วชื่อเสียงของบริษัทพร้อมมิตรเริ่มเป็นที่รู้จักในพุทธจักรโทรทัศน์ ทำให้บริษัทพอที่จะล้มตา้าปากได้ หลังจาก ห้องสี่มุม แล้ว ท่านม้วยก็เริ่มสร้างภาพยนตร์ (ที่ฉายตามโรงภาพยนตร์) เรื่องแรกคือ มันมาจากความมืด ในปี 2513 (ซึ่งจะกล่าวถึงรายละเอียดในหัวข้อบริบทภาพยนตร์ของ มจ. ชาตรีเฉลิม ยุคล) หลังจากสร้างหนังใหญ่เรื่อง มันมาจากความมืด แล้ว ท่านม้วยก็กลับมาสร้างภาพยนตร์โทรทัศน์อีก คือเรื่อง เงื่อนน้อย

เงื่อนน้อย สร้างในปี พ.ศ. 2515 เป็นหนังโทรทัศน์ที่สร้างขึ้นตามคำเสนอของคุณชายชาญ เทียนประภาส ผู้อำนวยการสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ในขณะนั้น ซึ่งเป็นเพื่อนรุ่นพี่ของท่านม้วย ที่อยากจะให้ทำหนังชุดเรื่อง เงื่อนน้อย ด้วยความอยากที่ถ่ายทำหนังได้น่า จึงทำให้ท่านม้วยตอบตกลง เงื่อนน้อย เป็นเทปนิยายที่แต่งขึ้นโดยชาวเดนมาร์ก ชื่อ แชน คริสเตเรียน แอนเดอร์สัน เป็นเรื่องของเงื่อนน้อย 7 ตัว ที่อาศัยอยู่ในเมืองใต้บาดาลกับยาผู้เป็นราชินี น้องคนสุดท้องของพวกเงื่อนทั้ง 7 เกิดไปหลงรักกับเจ้าชายองค์หนึ่งเข้า เลยให้แม่ของตนหนึ่งช่วยโดยเอายาให้กิน ทำให้หางเงื่อนน้อยหายไป และมีเท้าขึ้นมาแทน เวลาที่เงื่อนน้อยเดิน เธอจะรู้สึกเจ็บปวดแทบขาดใจ แต่ยิ่งกว่านั้นก็คือ เธอพูดไม่ได้ ทำายที่สุดเธอทนอยู่บนพื้นดินไม่ได้และเลือกเอาวิธีการฆ่าตัวตาย เพื่อช่วยเหลือเจ้าชายอันเป็นสุดที่รักของเธอ

เงื่อนน้อย นำแสดงโดย สมภพ เบญจาธิกุล และนางเอกใหม่ที่คัดเลือกจากเด็กผู้หญิงสาว ๆ กว่า 100 คน การเขียนบทก็แบ่งกันเขียนเป็นตอน ๆ ไป มีคนเขียนอยู่ 2 - 3 คน รวมทั้ง คุณสาโรจน์ ชวนะวิรัตน์ ด้วย เงื่อนน้อย ถูกวิพากษ์วิจารณ์จากผู้ชมอย่างมาก ซึ่ง คุณอำนวย รุ่งเรือง ผู้ใกล้ชิดของท่านม้วยท่านหนึ่งได้กล่าวไว้ว่า "จะเป็นหนังก็ไม่ใช่ จ๊วก็ไม่ใช่ จะเป็นหุ่นกระบอกก็ไม่เชิง เพราะตัวละครแต่งตัวประหลาด ๆ"

หลังจาก เจ็อกน้อย แล้ว ท่านม้วยก็กลับไปทำหนังใหญ่ (ภาพยนตร์ที่สร้าง เพื่อฉายตามโรงภาพยนตร์) อีกคือ เขาชื่อกานต์ (2516) พอเขาชื่อกานต์ เสร็จก็มาทำหนังโทรทัศน์ชุด หมอมผี

หมอมผี เป็นภาพยนตร์โทรทัศน์ที่น่าเสนอเป็นตอน ๆ เริ่มมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2516 เป็นหนังโทรทัศน์ที่ท่านม้วยเขียนเรื่องขึ้นมาเอง เหตุที่ทำเรื่องผีในท่านม้วย (มจ.ชาตรีเฉลิม ยุคล, 2532) ทรงให้เหตุผลว่า

เพราะเมืองไทยอุดมไปด้วยเรื่องผี เรายมีผี 108 ประเภท จะเป็นผีปอบ ผีกระสือ ผีกระหัง ผีโขมด ผีกองกอย ผีดิบ ผีตายโหง ผีตายห่า คุณนับมาเถอะมีเยอะแยะ แล้วหนังผีมันทำคลงได้ง่าย คือถ้าใครทำหนังผีแล้วไม่ช้านะ คนนั้นไม่ต้องทำหนังอีกแล้ว ชีวิตนี้หิ้งชีวิต

พระเอกเรื่อง หมอมผี นี้ชื่อ ดร.วิเศษ ซึ่งแสดงโดย ถนอม นวลอนันต์ ซึ่งตอนแรกท่านม้วยก็จะให้ ไชยา สุวรินทร์ เล่นแต่มีปัญหาบางประการ จึงเปลี่ยนมาเป็น ถนอม นวลอนันต์ (อ่านวย รุ่งเรือง, 2533) พระเอกเรื่องนี้เป็นนักวิทยาศาสตร์ แต่มีความสนใจทางด้านวิญญาณ คือ ต้องการพิสูจน์เรื่องผี และมีลูกศิษย์คนหนึ่งชื่อ ไข่เศก ซึ่งแสดงโดย สรพงษ์ ชาตรี ซึ่งมีแฟนคนหนึ่งที่ถูกผีมากที่สุดในยุคหนึ่ง และมีคนใช้บ้า ๆ บวม ๆ คือ ทองชะ หมอมผี จะมีคาราวะหลักแค่ 3 ตัวเท่านั้น ที่เป็นตัวยืน แล้วเอาคาราวะรับเชิญมาเล่นแต่ละตอน อย่างเช่น สมบัติ เมทะนี, วิยะดา อุมารินทร์ , ก้าวร ทักษิณโลย เป็นต้น

ก่อนที่เราจะเริ่มฉายแต่ละตอนก็จะฉาย บุญเพ็งทึบเหล็ก เป็นผีเดินหัวหัวไปมา ตัวไปเคาะประตู แต่หัวไปไหล่ที่หน้าต่าง หมอมผี ในสมัยนั้นประสบความสำเร็จสูงมาก นักแสดงอย่าง อ่านวย รุ่งเรือง ก็มีคนติดมหาศาล เพราะ "เขามีลักษณะพิเศษคือ มันสามารถทำตาโตเท่าไข่ห่านได้ คนก็ชากันตั้ง อย่างตอนผีกระสือ เป็นเรื่องที่ฮิตมากในยุคนั้น ออกอากาศถึง 2 ครั้ง 2 วัน" (มจ.ชาตรีเฉลิม

ยุค, 27 พ.ย. 2532)

หลังจากหมอผี แล้วท่านมุ้ยก็ไปสร้างหนังใหญ่อีกหลายเรื่องด้วยกัน แต่ทรงก็ได้ทั้งภาพยนตร์โทรทัศน์เสียทีเดียว เพราะภายหลังจากท่านได้กลับมาอยู่กับละครโทรทัศน์ (ถ่ายทำโดยใช้เทปโทรทัศน์) อีกหลายเรื่องด้วยกัน คือ ข้าวนอกนา (2523), ห้วงรักเหวลึก (2523) และ ทองพูนโคกโพธิ์ราชวรเต็มขั้น ของท่านมุ้ยเอง

2. ประวัติภาพยนตร์ของ มจ.ชาติวีเฉลิม ยุคล

มันมาจากความมืด (OUT OF THE DARK)

ภาพยนตร์เรื่อง มันมาจากความมืด นี้สร้างขึ้นในปี พ.ศ. 2513 เป็นหนังใหญ่เรื่องแรกของท่านมุ้ย ซึ่งทรงเขียนบท กำกับ ถ่ายทำ และตัดต่อด้วยตัวของท่านเอง เป็นหนังแนววิทยาศาสตร์ คือ มีนักวิทยาศาสตร์คนหนึ่งกำลังดูดาวอยู่ก็เห็นอุกกาบาตตกลงมาก็เลยไปสำรวจดู พบสัตว์ประหลาดจากนอกโลกและออกอภิลาวาด พระเอกซึ่งเป็นนักดาราศาสตร์ก็พยายามค้นหาวิธีการที่จะปราบสัตว์ประหลาดดังกล่าว สุดท้ายก็พบว่ามันกลัวไฟ จึงใช้ไฟฆ่ามันตาย ซึ่งหนังเรื่องนี้ก็ไม่ได้สะท้อนปัญหาสังคมอะไรเลย

หนังเรื่องนี้เป็นหนังที่ท่านมุ้ยอยากจะสร้างเรื่องหนึ่งทั้งนี้เพราะว่า มีทั้งจากคำนำ มีจากถ้ำ ซึ่งท่านมุ้ยมีความสนใจและมีประสบการณ์จากการฝึกฝนคำนำและการศึกษาเกี่ยวกับอภิมหาวิทยาในเรื่องนี้ หนังเรื่องนี้ถ่ายทำในระบบ 35 มม. ไม่ใช่หนังขาวดำอนฟิล์ม เป็นหนังพากย์ลงฟิล์ม (ในขณะที่หนังในยุคนั้นจะใช้วิธีการพากย์สด)

สิ่งหนึ่งของหนังเรื่องนี้ที่ไม่มีใครกล้าทำมาก่อนก็คือ การเอานักแสดงหน้าใหม่มาแสดงเป็นพระเอกหรือดาวาน่า เนื่องจากพระเอกยุคนั้นจะต้องเป็นดาวา

ตั้งและจะต้องรูปหล่อ แต่ท่านม้วยกลับนำ สวพงษ์ ชาตรี เด็กช่างไฟมาเล่นเป็นพระเอกของหนังเรื่องนี้ ทำให้ท่านม้วยมีปัญหาเกี่ยวกับหม่อมแม่ คือ หม่อมอุบล ซึ่งในเรื่องนี้ สมถวิล สุวรรณภูณ ผู้ช่วยท่านม้วยได้เล่าให้ฟังว่า

ท่านม้วยมีปัญหาเกี่ยวกับหม่อมแม่มาก หม่อมแม่ค่าจับตายเลย หนังจะเข้าเจลิเมเซตร เจลิเมเซตรของฉันทจะเจิง เอาช่างไฟมาเป็นพระเอกจุมูกก็โต ผิวก็ค่า สวพงษ์นั่งร้องให้ ท่านม้วยไปตอบว่า บอกว่า มึงจำวันนี้ไว้นะไอ้เอก กูจะทำให้มึงได้ตุ๊กตาทองเท่ากับไอ้ไชยา ซึ่งในระยะต่อมาก็สามารถทำได้สำเร็จ

อำนวยการ รุ่งเรือง (18 ธันวาคม 2533) ก็ได้กล่าวเสริมในเรื่องนี้ว่าการเลือกนักแสดงของท่านม้วยนั้น ท่านจะคำนึงถึงความเหมาะสมเป็นหลัก ดังในจึงถือได้ว่าท่านเป็นผู้บุกเบิกให้ใครก็ได้มาเป็นพระเอกถ้าเห็นว่าเหมาะสม

ก่อนที่จะสร้างหนังเรื่องนี้ ท่านม้วยได้เดินทางค่าน้ำลงไปสำรวจสถานที่หลายแห่ง ไม่ว่าจะเป็นที่เกาะเสม็ด เกาะทะลุ เกาะค่างควาว เกาะกรวย เกาะขาม ฯลฯ เพื่อใช้ในการถ่ายทำหนังเรื่องนี้ หนังเรื่องนี้นอกจากนำแสดงโดย สวพงษ์ ชาตรี แล้ว ก็ยังมี นิยนา ชิวานันท์, พนม นพพร, สุวลีทธิ ลักยวงศ์, ตามพ์ ศัสกร ร่วมแสดงด้วย

หลังจากถ่ายทำเสร็จแล้ว หนังเรื่องนี้ก็เตรียมเข้าฉายต้อนรับปีใหม่ พ.ศ.2515 ที่โรงภาพยนตร์เจลิเมเซตร นิตยสารดาวารัฐ (ม.ค.2515) ได้เขียนถึง มันมาจากความมืด ว่า

ใหม่! แปลก! แหวกแนวภาพยนตร์ไทยทั้งหมด เห็นจะเป็นหนังไทยอีกเรื่องหนึ่งที่ใจกล้าที่สุด ถ้าไม่นับเรื่อง ดวง ของเปี้ยกโปสเตอร์ รวมด้วย ก็ต้องให้ความแก่กาจของหนังเรื่องนี้เป็นหนึ่งในผู้สร้าง มันมาจากความมืด คือ ม.จ.ชาตรี

เฉลิม บุคล พระโอรสของพระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้า
อนุสรณมงคลการ ซึ่งวงกาหนังไทยรู้จักผลงานของท่านดี
มันมาจากความมืด สำเร็จลงอย่างสมบูรณ์ด้วยมีพระหัตถ์
"ท่านม้วย" ไม่ว่าจะเป็นการกำกับ การเขียนบท ประพันธ์
เรื่อง มุมกล้อง ตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ อะไรไม่ร้ายเท่า
เอาพระเอกนางเอกใหม่เอี่ยมมาเป็นคาราน่า โดยไม่ต้อง
พึ่งพาคาราใหญ่เลย นับว่าใจกล้าดีแท้

มันมาจากความมืด เป็นหนังที่สร้างในนามของละโว้ภาพยนตร์ เข้าฉาย
ที่โรงภาพยนตร์เฉลิมเขตร์ ซึ่งในสมัยนั้นเป็นโรงภาพยนตร์ที่ทำรายได้สูง แต่ปรากฏว่า
มันมาจากความมืด ขาดทุนย่อยยับ ท่านม้วยถูกหม่อมแม่ตำและเลย (สมถวิล
สุวรรณภูณ, 2533)

เขาชื่อกานต์ (A MAN CALLED KARN)

ภาพยนตร์เรื่อง เขาชื่อกานต์ สร้างขึ้นมาจากนวนิยายที่ได้รับรางวัล
วรรณกรรมชนะเลิศจากองค์การ สปอ. ประจำปี พ.ศ.2513 เป็นบทประพันธ์ของ
สุวรรณดี สุคนธา ซึ่งเป็นนวนิยายที่มียอดจำหน่ายสูงสุดในระยะเวลานั้น

เหตุผลที่ท่านม้วยทรงเลือกนวนิยายเรื่องนี้มาสร้างเป็นภาพยนตร์นั้น นอก
จากจะเป็นด้วยสาเหตุความล้มเหลวของ มันมาจากความมืด ที่ควรจะหาบท
ประพันธ์ดัง ๆ มาสร้างแล้ว ส่วนหนึ่งก็คือความชอบของท่านม้วยที่มีต่องานเขียนของ
สุวรรณดี สุคนธา ที่มีความคิดที่ใกล้เคียงกัน คือ งานเขียนของ สุวรรณดี สุคนธา จะ
เขียนมาจากความรู้สึกจริง ๆ มาจากชีวิตจริง และสะท้อนปัญหาของสังคม โดย
เฉพาะการกระทบกระทั่งในระบบราชการ ซึ่งในสมัยนั้นยังไม่เคยมีใครทำมาก่อน
(สมถวิล สุวรรณภูณ, 2533)

เขาชื่อกานต์ เป็นหนังที่สะท้อนให้เห็นปัญหาสังคมต่าง ๆ มากมาย ไม่

ว่าจะ เป็นปัญหาความยากจนในชนบทที่ห่างไกล ปัญหาการคอร์รัปชันในวงราชการ ปัญหาอิทธิพลในท้องถิ่น ปัญหาสาธารณสุข เป็นต้น โดยสะท้อนผ่านจากเรื่องราวของ หมอกานต์ ที่เข้าไปอยู่ในชนบทเล็ก ๆ ซึ่งอยู่ห่างไกลจากความเจริญ จากกาที่ เขา เป็นคนตรงไปตรงมาเกินไป ทำให้เจ้าหน้าที่บ้านเมืองที่ประพฤติมิชอบทั้งหลายใน ท้องถิ่น เป็นศัตรูกับเขา และจากข้อขัดแย้งต่าง ๆ ที่มีในท้องถิ่นแห่งนั้น ในที่สุดหมอกานต์ก็ถูกฆ่าตาย

เขาชื่อกานต์ เขียนบท กำกับ ถ่ายภาพ และตัดต่อโดยท่านมู๋ย หนึ่ง เรื่องนี้ใช้ฟิล์มในการถ่ายทำ 146 ม้วน ผู้แสดงนำแสดง โดย สวพงษ์ ชาตรี พระเอกผู้ล้มเหลวจาก มันมาจากความมืด แสดงเป็น หมอกานต์ นัยนา ชิวานันท์ นางเอกสังกัดละโว้ภาพยนตร์ที่เกิดขึ้นมาจาก แหวนทองเหลือง แสดงเป็นหญิง และภิญโญ ทองเจือ แสดงเป็น ไคมร หมุนนักเรียนนอกที่เข้ามายุ่งเกี่ยวกับความรัก ของหมอกานต์กับหญิง หนึ่งเรื่องนี้ท่านมู๋ยได้นำเอฟเฟค (effects) การถูกยิง แล้วเลือดไหลออกมาเป็นคนแรก อย่างตอนที่สวพงษ์ถูกยิง แล้วเลือดจะไหลพุ่งออกมา ซึ่งหนังไทยก่อนหน้านี้ไม่เคยมี จะมีก็เป็นแบบยิงก่อน แล้วค่อยเอาเลือดมาใส่ ที่หลัง

จากกาที่หนึ่งเรื่องนี้เป็นหนังที่สะท้อนความเป็นจริงทางสังคม และพูด ถึงระบบคอร์รัปชันในวงราชการอย่างตรงไปตรงมา ทำให้หนังเรื่องนี้มีปัญหา กับ เซนเซอร์บ้าง

เขาชื่อกานต์มีปัญหา กับ เซนเซอร์ตั้งแต่ต้นแล้ว เพราะเป็น หนึ่งเรื่องแรกที่สร้างขึ้นมาพูดถึงระบบคอร์รัปชันโดยตรง ซึ่ง ในสมัยนั้นไม่มีใครกล้าแตะต้อง ผมเอาไปฉายให้จอมพลถนอมดู แล้วถามตรง ๆ ว่านี่ เรื่องจริงหรือเปล่า ท่านบอกว่า เออ มันเป็นเรื่องจริง แล้วก็ผ่านเซนเซอร์ (ม.จ.ชาตรีเฉลิม ยุคล

เขาชื่อกานต์ เข้าฉายที่โรงภาพยนตร์เฉลิมเขตร์ ในตอนปลายเดือน มีนาคม พ.ศ. 2516 (คาราภาพ, 2516,54) ปรากฏว่าประสบความสำเร็จอย่างงดงามทั้งรายได้และชื่อเสียง สรพงษ์ ชาตรี ก็เกิดอย่างเต็มตัวจากหนังเรื่องนี้ ส่วนท่านมุ้ยก็ได้รับรางวัลผู้กำกับยอดเยี่ยม ซึ่งถือว่าเป็นผู้กำกับที่ได้รับรางวัลหม่อมที่ สุดในยุคนั้น (สมถวิล สุวรรณภูง, 2533)

ความสำเร็จของ เขาชื่อกานต์ จะเห็นได้จากคำวิจารณ์ของสื่อมวลชน บางฉบับที่ว่า เขาชื่อกานต์ ไม่คำว่า "น้ำเน่า" หลงเหลืออีกแล้ว นอกจากคำว่า "สะอาดที่สุด" มจ.ชาตรีเฉลิม บุคล ในนามของละโว้ภาพยนตร์ ได้สร้าง เขาชื่อ กานต์ ให้เป็นภาพยนตร์ที่เรียกได้ว่าค่อนข้างสมบูรณ์ที่สุด สิ่งปรากฏในแผ่นจอคือ การทำงานอย่างพิถีพิถันและสมจริง.... เนื้อหามีสาระ มีข้อคิดสะท้อนความเป็นจริงในสังคมไทยทั้งในเมืองและชนบทหลายอย่าง ช้าแหละเข้าไปในวงราชการ ต่าง ๆ ใครจะปฏิเสธได้ว่าในฝันแผ่นดินไทยนั้น สภาพเช่นนี้อาจมีอยู่ที่ตำบล อำเภอที่ไหนก็ได้ ไม่ว่าจะเป็นนายอำเภอที่ร้ายขนาดจะเอาลาลิปป์คเบาะ นายอำเภอเป็นเจ้าของปอน คาร์วซึ่งเห็นเด็กคนใช้แล้วทนไม่ได้ และบางที่เรามิที่ร้าย กว่านั้นด้วย... นี่เป็นความหวังที่เรามองถึงคนทำหนังไทยในบ้านเราอีกคนที่ต้องใช้ คำว่า "มีฝีมือ" (สยามรัฐ, 2516)

เขาชื่อกานต์ ทำให้ มจ.ชาตรีเฉลิม บุคล หรือ "ท่านมุ้ย" กลายเป็น "คลื่นลูกใหม่" ของวงการหนังไทยตั้งแต่นั้นมา

เทพธิดาโรงแรม (THE ANGEL)

"เสร็จสรรพจาก เขาชื่อกานต์ รู้สึกเหน็ดเหนื่อยเหมือน สายตัวแทบขาดเข็ดหลาบแล้วเรื่องกาวทำหนัง... แต่เอ๊ะ ! เห็นใครเขาลือกันว่า คุณณรงค์ จันทรเรือง แกเขียนเรื่อง เค็ดสะระตี่ อยู่ในหนังสือฟ้าเมืองไทย ประสพ ไร่! ไทศัพท ติดต่อคุณณรงค์ให้ฉันทิ"

ข้อความข้างบนนี้คือคำปรารภของท่านมูย์ ในหนังสือสุจิตร์ เขาชื่อกานต์ ซึ่งเข้าฉายที่โรงภาพยนตร์ เมื่อปลายเดือนมีนาคม พ.ศ. 2516 เรื่องเกิดระแวงที่ ท่านมูย์ว่านั่น หมายถึงเรื่อง เทพธิดาโรงแรม และประสพ นั้นหมายถึง คุณประสพ ขำเจริญ ซึ่งอยู่ที่วังละโว้ และติดตามท่านมูย์มาตั้งแต่สมัยทำหนังโทรทัศน์แล้ว และก็ยังคงอยู่กับท่านมูย์มาตรวจทุกวันนี้

ท่านมูย์ทรงกล่าวกับ ฅรงค์ จันทร่เรื่อง (ฅรงค์ จันทร่เรื่อง, 2517:156) ถึงเหตุผลที่ท่านเลือก เทพธิดาโรงแรม มาสร้างเป็นหนังก็เพราะว่าท่านชอบ ท่านอ่านเรื่องนี้ตั้งแต่ต้นจนจบท่านก็สามารถที่จะมองเห็นว่ามันจะปรากฏออกมาทางจอหนังยังไง และที่สำคัญก็คือ ท่านชอบทำในเรื่องที่ไม่ใครจะทำ อย่างเช่นเรื่อง ไสภณ

"ท่านเป็นคนที่ชอบทำทนาย ทำในสิ่งที่คนอื่นไม่เคยทำ คือ ในช่วงนั้น นางเอกที่เป็นกะหรีไม่เคยมีมาก่อน แต่ก็ให้ นางเอกเป็นกะหรี ให้เป็นกะหรีทั้งเรื่องเลย จะลองดูว่า เป็นยังไง" (สมถวิล สุวรรณภู, 2533)

ความจริงแล้วโลกของไสภณถูกเปิดเผยออกมาบ้างแล้วก่อนหน้านี้ อย่างเช่น นวนิยายเรื่อง หญิงคนชั่ว ของ ก. สุรางคนางค์ เมื่อร่วม 40 กว่าปีที่แล้ว เป็นเรื่องของผู้หญิงที่เป็นไสภณเพราะความผิดหวังและถูกล่อลวง และในปี 2504 วงศ์สุวรรณ ก็เขียน สนิมสร้อย ซึ่งได้เปิดโลกของไสภณในระบบช่องออกมา และการเข้ามาเป็นไสภณนั้นก็ด้วยความสมัครใจ เพื่อหลีกเลี่ยงภาระทางเศรษฐกิจ และในปี 2514 ฅรงค์ จันทร่เรื่อง ก็เขียน เทพธิดาโรงแรม ขึ้น

เทพธิดาโรงแรม เป็นนวนิยายที่สะท้อนถึงปัญหาของไสภณในยุคที่เป็นจากระบบช่องมาเป็นโรงแรม โดยสะท้อนผ่านชีวิตของมาลี นางเอกของเทพธิดาโรงแรมเป็นคนเล่าเรื่องราวของการเป็นไสภณในโรงแรม ตั้งแต่เริ่มด้วยการถูกล่อลวง บังคับให้ขายตัว มีระบบการข่มคนที่ขูดขี้ และระบบของโรงแรมที่มีไสภณ

โดยต้องมีเอเยนต์ มีแดงดา มีไฉ่โก และเจ้านายเหนือหัวระดับผู้ใหญ่ของทางการที่คอยคุ้มครอง และในที่สุดเธอก็พยายามต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งอิสระภาพของความเป็นมนุษย์

ในช่วงที่ท่านม้วยต์ตัดสินใจจะสร้าง เทพธิดาโรงแวม นั้นอยู่ในช่วงหลังจากที่ เขาชื่อกานต์ เข้าฉายแล้ว คือ ปี พ.ศ. 2516 ในขณะนั้นท่านม้วยยังไม่ได้คิดเลยว่าจะเอาใครมาเป็นนางเอกหนังเรื่องนี้ แล้ววันหนึ่ง "ป้าศรี" ซึ่งเขานอกออกในอยู่ในวังละไว้เป็นประจำ ก็นำเด็กสาววัย 17 ปี มาพบกับท่านม้วย เธอคือ วิยะดา ตริยะกุล น้องสาวของ วิวาดี ตริยะกุล ท่านเพ่งมองอย่างพิถีพิถันพิจารณาและครีบบอกกับคนรอบข้างว่า "นี่ไง...มาลี!" ท่านม้วยสั่งทดสอบหน้ากล้องและถ่ายภาพแอ็คชั่นง่าย ๆ ออกมาดู ปวากฎว่า เป็นที่น่าพอใจ ท่านตัดสินใจพระทัยที่จะให้เด็กสาวคนนี้เป็นนางเอก เทพธิดาโรงแวม แล้วบอกให้เธอเปลี่ยนชื่อเป็น "วิยะดา อุมารินทร์" บัญหาอีกอย่างหนึ่งก็คือ มาลี นางเอกของหนังเรื่องนี้เป็นคนภาคเหนือ ดังนั้นท่านม้วยจึงจัดการหาคนเหนือมาสอนวิยะดาหรืออูม เพื่อให้พูดภาษาเหนือเป็น

สำหรับพระเอกนั้นท่านม้วยทรงคิดจะหาพระเอกใหม่ ในที่สุดท่านก็ตัดสินใจพระทัยเลือก สมภพ เบญจาธิกุล ซึ่งเป็นพระเอกในหนังทีวี ชุด หมอมณี ของท่านม้วยอยู่แล้ว ท่านบอกกับคนใกล้ชิดว่า "ผมจะปั้นหมู (สมภพ) ให้ดังเหมือนกับที่เคยทำให้สรรพชย์ดังมาแล้ว" (ณรงค์ จันทร เรื่อง 2517 : 159)

ส่วนผู้ร้ายซึ่งเป็นบทแมงดาในเป็นบทที่เด่นและเล่นยาก ท่านม้วยทรงตัดสินใจพระทัยที่จะเลือก กรุง ศรีวิไล แต่มีอุปสรรคบางประการจึงต้องเปลี่ยนเป็น คามพ์ ศัสกร และหลังจากที่ถ่ายไปแล้วหนึ่งซีน ประวัติศาสตร์ก็ซ้ารอยจนได้ เพราะความเข้าใจผิดกันบางอย่าง ในที่สุด สรรพชย์ ชาครี ก็เข้ารับบท "โตน" แมงดาบิกทองในที่สุด ท่านม้วย (ณรงค์ จันทร เรื่อง 2517:159) ทรงให้ความเห็นในเรื่องนี้ว่า

ผมสร้างเอก (สรรพชย์) ด้วยมือ ผมคงจะไม่ลบด้วยเท้า
อย่างแน่นอน พระเอกควรจะเล่นได้ทุกบทที่เป็นบทเด่น

ไม่จำเป็นไม่ใช่หรือที่พระเอกจะมาเล่นผู้ร้ายไม่ได้ ตามความรู้สึกของผม บทหวาดกลัวเป็นบทที่เล่นได้ยากที่สุด แต่เอกก็แสดงให้เห็นแล้วว่าเขาคือคาราอย่างแท้จริง

เทพธิดาโรงแรม ขึ้นไปเปิดกล่องที่งานสงกรานต์เชียงใหม่ ในเดือนเมษายน พ.ศ. 2516 เป็นการถ่ายสต็อกช็อต โดยท่านผู้แบกกล่อง อารีเฟล็กซ์หุ้มพลาสติกกันเปียกเดินถ่ายปะปนไปกับกลุ่มคนที่เล่นสงกรานต์ กระทั่งลุยลงไปถึงชายหาดแม่ปิง หลังจากถ่ายสต็อกช็อตแล้วก็กลับมาถ่ายฉากต่าง ๆ ในกรุงเทพฯ เช่น ฉากโรงแรมในเรื่อง มีฉากโรงแรม 3 แห่ง แต่ต้องถ่ายจากโรงแรมจริง ๆ ถึง 10 แห่ง และสร้างฉากขึ้นมาในโรงถ่ายอีก 3 แห่ง

หนังเรื่องนี้ถ่ายทำในระบบซาวด์ออนฟิล์ม (Sound on film) คือการบันทึกเสียงของผู้แสดงขณะที่ถ่ายทำอยู่ ซึ่งท่านผู้ทรงให้เหตุผลที่นำระบบนี้มาใช้ว่า เพราะให้ความสมจริงและเป็นธรรมชาติ และการพูดเต็มเสียงในแต่ละอารมณ์และความรู้สึกของนักแสดงนั้นจะให้อารมณ์และเป็นธรรมชาติมากกว่าการนำไปพากย์ทีหลัง แต่อย่างไรก็ตามหนังเรื่องนี้ก็ไม่ได้ถ่ายระบบซาวด์ออนฟิล์มทั้งเรื่อง ใช้เพียงแค่ 50 % เท่านั้น เนื่องจากว่ามีฉากเอ๊าท์ดอร์มาก ซึ่งมีเสียงรบกวนมาก อีกประการหนึ่งก็คือในขณะนั้นท่านยังไม่มีกล้องที่มีบลิม (Blimb) เก็บเสียง ทำให้เสียงกล่องดังมาก ดังนั้นอีก 50 % ที่เหลือจึงต้องอาศัยวิธีการพากย์ในห้องบันทึกเสียง

เทพธิดาโรงแรม ใช้ฟิล์มในการถ่ายทำ 152 ไร่วน คนตรีที่ให้ประกอบหนังเรื่องนี้ท่านผู้ทรงมอบหน้าที่นี้ให้ "อาดิง คีล่า" ยกวงดนตรีของเขามาบรรเลงในห้องบันทึกเสียง ด้วยคำคำที่แพงลิบ แต่ท่านผู้ทรงก็ยอมสิ้นเปลืองด้วยเหตุผลที่ว่า

สำหรับหนัง ผมถือว่าภาพมีความสำคัญ 60 เปอร์เซ็นต์ อีก 40 เปอร์เซ็นต์ที่เหลือผมยกให้เป็นเรื่องของเสียง คนทำหนังมีหน้าที่เล่าเรื่องด้วยภาพก็จริง แต่ถ้าไม่มีเสียงหรือเสียงไม่ดีพอ หนังเรื่องนั้นก็หมดความ

หมายเหตุ แม้ว่าภาพจะดีแสดดีเพียงไหนก็ตาม (ฉรงค์
จันทร์ เรื่อง 2517 : 161)

หลังจากหนังสือเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก็เข้าฉายที่โรงภาพยนตร์เฉลิมไทย
ในเดือนมีนาคม พ.ศ.2517 เทพธิดาโรงแรม ประสบความสำเร็จอย่างงดงามทั้ง
ในแง่ชื่อเสียงและรายได้ หนังสือเรื่องนี้ลงทุนประมาณ 8 แสนบาท แต่รายได้
เฉพาะกรุงเทพ ฯ 4 ล้านบาท (สมถวิล สุวรรณภู, 2533) ส่วนรางวัลต่าง ๆ นั้น
ไม่มี เนื่องจากว่าในช่วงนั้นทางสมาคมผู้สื่อข่าวบันเทิงงดการประกวด แต่อย่างไรก็
ตาม เทพธิดาโรงแรม ก็ทำให้ดารานำแสดงภาพยนตร์เรื่องนี้เป็นที่รู้จักของ
สาววชนทั่วไป และผู้กำกับภาพยนตร์เรื่องนี้คือ ท่านมู๋ ก็ได้รับการกล่าวขวัญจาก
สื่อมวลชนในฐานะที่เป็นคนทำหนังรุ่นใหม่ที่มีคุณภาพ

...ท่านมู๋ฉลาดในการเลือกบทประพันธ์มาเป็นหนัง ซึ่งทำ
ให้หนังมีส่วนรับใช้สังคมอย่างถูกต้องตามฐานะความเป็นสื่อ
สาววชน นานมาแล้วที่ผู้สร้างหนังตั้งใจจะให้หนังเป็น
เครื่องประนเปรอความสนุกสนานบันเทิงแต่เพียงอย่างเดียว
โดยไม่คำนึงถึงความเป็นจริงของชีวิตในสังคม พยายามยัด
ความเป็นไปไม่ได้ให้ผู้ชมหลงไหล เพื่อผันไปกับเรื่องราวที่
เป็นความบังเอิญตลอดมา ท่านมู๋เป็นผู้สร้างหนังไทยอีกคน
หนึ่งพยายามเปลี่ยนแนวหนังให้เข้ามาสู่ความเป็นจริงของ
คนไทยจากเรื่อง เขาชื่อกานต์ และ เทพธิดาโรงแรม
ที่กำลังฉายอยู่ที่เฉลิมไทยขณะนี้... (แผน อัญชลี, 2517)

ขรรค์ชัย บุนปาน ผู้พิมพ์ผู้โฆษณาของสำนักพิมพ์พิมพ์เศศในขณะนั้น ได้
กล่าวถึงท่านมู๋และภาพยนตร์ของท่านในคำนำของสำนักพิมพ์ที่พิมพ์บทภาพยนตร์เรื่อง
เทพธิดาโรงแรม ที่ตีพิมพ์ในปี พ.ศ. 2517 ว่า

...งานของ มจ.ชาตรีเฉลิม บุคค เป็นงานที่สามารถ

อธิบายในแง่ของชีวิตแบบใหม่ จาก เขาชื่อกานต์ นับ เป็นเรื่องที่เปิดเผยความเลวร้ายของระบบราชการไทย ว่าเป็นอย่างไร และจากเรื่อง เทพธิดาโรงแรม สามารถทำให้เห็นถึงความกดดันที่ทางเพศ อันแฝงเร้นถึงชนชั้น ซึ่งเป็นปัญหาที่สังคมไทยกำลังเผชิญอยู่ เป็นการตีแผ่ข้อเท็จจริงให้ประชาชนได้รู้ถึงเรื่องราวของโสเภณี นี่คือนแนวทางของหนังไทยที่ควรจะเป็นในสภาพการณ์ปัจจุบัน... มจ. ชาตรี เฉลิม ยุคล ได้ก้าวออกมาเป็นอย่างเต็มตัว จากผลงานที่ท่านสร้างขึ้น และโดยเฉพาะ เทพธิดาโรงแรม งานชิ้นนี้ได้ประกาศตัวเองอย่างเต็มที่ว่าท่านจะทำภาพยนตร์ไทยให้ดีขึ้น และล้มล้างค่านิยมเก่า ๆ ที่เกี่ยวกับคาราวาและสายต่างจังหวัด จึงนับว่าเป็นภาพยนตร์ยุคใหม่ ที่เราจะต้องเฝ้าคอยดูอย่างให้ความสนใจเป็นพิเศษ...

เทพธิดาโรงแรม ทำให้ท่านผู้ก้าวออกมาเป็นอย่างเต็มตัว แต่ในขณะเดียวกัน เทพธิดาโรงแรม ก็ทำชีวิตครอบครัวของท่านผู้กับหม่อมวิยะดา ยุคล (หม่อมน้อย) ต้องพังทลายลงเมื่อมีข่าว ๆ หนึ่งปรากฏออกมาในหนังสือพิมพ์ ราววันว่านางเอก เทพธิดาโรงแรม ได้กลายเป็น "หม่อมลับ ๆ" ของท่านผู้ไปเสียแล้ว (ลมูล อติพยัคฆ์, 2518 : 10) จากความใกล้ชิดกัน ซึ่งภายหลังต่อมา วิยะดา อุมารินทร์ ก็ได้เปิดเผยถึงความสัมพันธ์ดังกล่าว จนเป็นเหตุให้เกิดความร้าวระหว่างเธอกับท่านผู้

...ก็ในตอนที่ถูกเล่นหนังปะชีคะ ได้ใกล้ชิดกันอยู่แทบตลอดเวลา ท่านคอยแนะนำสั่งสอนอุมเรื่อย ๆ ไม่ว่าจะเป็นการแสดงที่จะให้ดียิ่งขึ้น หรือกระทั่งเรื่องส่วนตัวค่ะ....

(ลมูล อติพยัคฆ์ , 2518 : 14)

ในที่สุด วิยะดา อุมารินทร์ หรือหม่อมอุมก็คลอด ในช่วงเกือบปลายปี

2517 เป็นบุตรชาย คือ ท่านชายเอี้ยว หรือ มรว.มงคลชาย ยุคล พร้อมกับกา
 เสนอข่าวเกรียวกราวของหนังสือพิมพ์รายวันว่า "นางเอกเทพธิดาโรงแรม
 คลอคลอกแล้ว ท่านม้วยปวนนิบัติไม่ยอมห่าง"

ข่าวนี้เกรียวกราวมาก และเป็นข่าวที่สั่นสะเทือนความรู้สึกของคนที่เกี่ยวข้องไม่น้อยเลย ไม่ว่าจะเป็นหม่อมอุบล ยุคล พระมารดาของท่านม้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งหม่อมวิยะดา ยุคล (หม่อมน้อย) ชายาของท่านม้วยที่หอบหิ้วมาจากเมืองนอก พร้อมสักขีพยานทั้งสองคือ มรว.ปัทมาไศดา ยุคล และ มรว.เคชาเฉลิม ยุคล จากเหตุการณ์นี้ทำให้หม่อมวิยะดา (หม่อมน้อย) ตัดสินใจหย่า โดยขับรดาพาท่านม้วยไปพำนักที่หัวหิน (สมถวิล สุวรรณภูง, 2533) เมื่อปี พ.ศ. 2517

นับตั้งแต่นั้นมาสัมพันธ์รักของท่านม้วยกับหม่อมวิยะดา ยุคล ก็ขาดสะบั้นลงคงมีเพียงวิยะดา อุมารินทร์ (หม่อมอุ้ม) นางเอก เทพธิดาโรงแรม เท่านั้น

ผมไม่อยากเป็นพันโท (I DON'T WANT TO BE A LIEUT-COLONEL)

ภาพยนตร์เรื่อง ผมไม่อยากเป็นพันโท นี้สร้างมาจากบทประพันธ์เดิมของ พ.ศ.ต.ประชา พูนวิวัฒน์ นักประพันธ์ที่เมื่อก่อนนี้มีค่าเขียนแพงที่สุดคือบรรทัดละ 8 บาท นวนิยายเรื่องนี้เขียนขึ้นมาจากประสบการณ์ของผู้เขียนที่เคยไปพบไปเห็นมาในระหว่างที่ลี้ภัยการเมืองในลาว

ภาพยนตร์เรื่องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับสายลับและการจารกรรม โดยสมมุติว่า ประเทศไทยได้ส่งสายลับคนหนึ่งไปทำงานจารกรรมกับประเทศเพื่อนบ้านที่สมมุติขึ้นมา โดยปลอมเป็นนายทหารยศพันโท โดยมีจุดมุ่งหมายที่ตัวข่าวจากฝ่ายคอมมิวนิสต์นอกประเทศที่ส่งเข้ามาให้พวกคอมมิวนิสต์ในประเทศไทย และต้องจับตัวลงในประเทศไทย เช่นเดียวกับชะตากรรมของสายลับทั้งหลายต้องประสบ

ผมไม่อยากเป็นพันโท ก็เช่นเดียวกับภาพยนตร์เรื่องก่อน ๆ นั้นเอง คือ

ท่านผู้ทรงทำเองแทบทุกอย่าง เริ่มต้นตั้งแต่ทำบท กำกับการแสดง ถ่ายทำ และ
ลำดับภาพ ภาพยนตร์เรื่องนี้เปิดกล้องปี พ.ศ. 2517 และตัดต่อลำดับภาพตั้งแต่
ปลายปี 2517 จนถึงต้นปี 2518 และเข้าฉายที่โรงภาพยนตร์เฉลิมเขตร์ในเดือน
กุมภาพันธ์ พ.ศ.2518 ในเทศกาลตรุษจีน

ผมไม่ยากเป็นพันโท นำแสดงโดย สมภพ เบญจาธิกุล แสดงเป็น
"ฟ้าสั้น" นายทหารยศพันโทที่ปลอมตัวเป็น "พอ.คำก้อน" เพื่อทำงานจารกรรม
นอกจากนี้ก็มี นัยนา ชีวานันท์, คธา อภัยวงศ์, ศศิมา สิงห์ลิวิ และคาราหน้าใหม่
สาววัยรุ่นจากจังหวัดพิจิตร บัวขาว มงคลเขตร์

ความรักครั้งสุดท้าย (THE LAST LOVE)

...ภาพยนตร์เรื่องต่อไปที่ผมกำลังจะสร้างก็คือ ความรัก
ครั้งสุดท้าย ซึ่งเป็นเรื่องของผู้หญิงคนหนึ่งที่ถูกสภาพแวดล้อม
บีบคั้นจนหล่อต้องฆ่าตัวตาย ในที่สุด หนังสือประเภทนี้เป็นหนังสือ
ที่ผมคิดว่า มีส่วนที่จะช่วยให้เราเข้าใจถึงสังคมที่เราอยู่มาก
ขึ้น ส่วนจะทำให้ดีขึ้น หรือเลวลงอย่างไร ผมคิดว่ามันขึ้นอยู่กับ
ท่านผู้ชม นั่นถ้าผมทำสำเร็จก็จะทำความคิดของผมให้ออก
มาเป็นภาพได้สำเร็จ และผู้ชมสามารถเข้าใจในความคิดที่อยู่
เบื้องหลังของภาพได้ (มจ.ชาตรีเฉลิม ยุคล, 2517 : 62)

มจ.ชาตรีเฉลิม ยุคล หรือท่านผู้ทรงตรัสถึง ความรักครั้งสุดท้าย
ภาพยนตร์ที่ทรงตัดสินใจจะสร้าง ในการบรรยายของท่านที่คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อต้นปี พ.ศ.2517

ความรักครั้งสุดท้าย เป็นบทประพันธ์ของ สุวรรณี สุคนธา เจ้าของผลงานนวนิยายเรื่อง เขาชื่อกานต์ ที่ท่านผู้เคยนำมาสร้างเป็นภาพยนตร์จนมีชื่อเสียงมาแล้วนั่นเอง ถ้าใครเคยอ่าน ความรักครั้งสุดท้าย ก็คงจะทราบว่าลีลาการเขียน

ของสุวรรณณี สุคนธา ในนวนิยายเรื่องนี้มีลักษณะที่ไหลเอื่อย เหมือนน้ำไหลมากที่สุด แม้ว่าโครงเรื่องทั้งหมดจะดูง่าย ๆ ไม่มีอะไรสลบซับซ้อนนักก็ตาม แต่สิ่งนั้นก็คือชีวิตที่ไหลผ่านไปอย่างจริงจัง ซึ่งถ้าใครที่ใกล้ชิดกับคุณสุวรรณณี สุคนธา ผู้ประพันธ์เรื่องก็ย่อมทราบดีว่ามีเป็นเรื่องจริง ที่คุณสุวรรณณีเองก็ไม่ได้ปิดบังอะไร (วีรประวัติ วงศ์พัทพันธ์, 2518 : 15)

ความรักครั้งสุดท้าย เป็นเรื่องของ "รส" หญิงหม้ายผัวหย่า ผู้มีอาชีพเป็นอาจารย์สอนศิลปะที่มหาวิทยาลัยศิลปากร ซึ่งต้องลาออกจากราชการเพราะมีความจำเป็นในด้านการครองชีพ ต้องเลี้ยงดูลูกที่เกิดจากผัวเก่าถึงสามคน หลังจากประสบความล้มเหลวจากการแต่งงานในคราวแรกแล้ว ชีวิตรักของ "รส" ก็พัวพันอยู่กับผู้ชายสองคน คือ "พัท" นักศึกษารูปหล่อของมหาวิทยาลัยศิลปากร และ "ชิต เชื้อ" อาจารย์มหาวิทยาลัยเดียวกัน "รส" มีความสนใจ "พัท" เป็นพิเศษจนกระทั่งได้รู้จักกับ "ชิต เชื้อ" ซึ่งต่อมา "พัท" เปิดทางให้ "ชิต เชื้อ" โดยหันไปสนใจหญิงสาวในวันเดียวกัน ทำให้ "รส" ผิดหวังต่อ "พัท" และปล่อยให้สถานการณ์ต่าง ๆ ระหว่างเธอกับ "ชิต เชื้อ" ดำเนินไป จนถึงขั้นนอนด้วยกัน แต่แล้ว "ชิต เชื้อ" ต้องเดินทางไปศึกษาต่อต่างประเทศ

ระหว่างที่ "ชิต เชื้อ" อยู่ต่างประเทศนี้เอง ที่รสได้พบกับ "พัท" อีกครั้งหนึ่ง และเธอก็ชักไม่แน่ใจว่าเธอรักใครกันแน่ และแล้วเหตุการณ์อันโศกเศร้าที่สุดในชีวิตของ "รส" ก็เกิดขึ้นอย่างปัจจุบันทันด่วน เมื่อลูกสาวทั้งสามของเธอถูกรถบรรทุกชนตาย ทำให้เธอเซื่องซึมไป "ชิต เชื้อ" ที่เคยสัญญาว่าจะให้เธอไปอยู่เมืองนอกก็ขาดการติดต่อ

ชีวิตของ "รส" ตึงลงทุกขณะจากความเศร้าเสียใจเรื่องลูก เรื่องของ "ชิต เชื้อ" และในที่สุดด้วยเรื่องของ "พัท" ที่จะต้องเดินทางไปศึกษาต่อเมืองนอกอีกคนหนึ่ง ด้วยความเศร้าและความเหงา ทำให้เธอตัดสินใจฆ่าตัวตาย

อะไรคือความรักครั้งสุดท้าย นี่เป็นปัญหาแรกที่ท่านผู้เขียนในฐานะผู้กำกับ

และคนเขียนบท จะต้องหาคำตอบให้ได้

ผมตัดสินใจว่า ด้วยลีลาการดำเนินเรื่องแบบนี้ โครงเรื่องแบบนี้ ความรักครั้งสุดท้ายของรสควรวจะเป็นความรักลูก มันจะให้ความสะเทือนใจได้มากกว่าความรักใด ๆ เหตุผลก็คือ ทุกคนที่มาดูหนังนั้นต้องมีลูก หรือต้องมีแม่ ความรักระหว่างลูกกับแม่เป็นความรักที่ไม่มีใครปฏิเสธได้ เมื่อกำหนดจุดของเรื่องตั้งนี้แล้ว ผมก็เขียนบท กำกับ และตัดต่อให้เรื่องไปสู่จุดหมายปลายทาง (มจ.ชาตรีเฉลิม ยุคล อ่างถึงในวีรประวัติ วงศ์พัพันธ์, 2518 : 14)

ภาพยนตร์เรื่องนี้เปิดกล้องในวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2517 ซึ่งเปิดกล้องไล่เลี่ยกับภาพยนตร์เรื่อง "ผมไม่อยากเป็นพันโท" ภาพยนตร์อีกเรื่องหนึ่งของท่านมุ้ย

สิ่งที่ท่านมุ้ยพยายามเน้นมากในภาพยนตร์เรื่องนี้ก็คือ บุคลิกของตัวละครแต่ละตัว ตลอดจนบรรยากาศของเรื่อง โดยกาแรกนำ ภทราวดี ศรีไตรรัตน์ มารับบทเป็นรสหญิงหม้ายอายุประมาณ 30 กว่าปี รูปร่างผอม ไม่สวย มาพบกับ สวพงษ์ ชาตรี รับบทเป็นพัท หม่อมเพลย์บอย เจ้าสำราญในแวดวงศิลปินหน้าพระบาน และสมภพ เบญจาธิกุล เป็นซิดเซีย อาจารย์สอนศิลปะผู้ชอบแต่งกายสะอาดเรียบร้อย ระยะเวลาของการถ่ายภาพยนตร์เรื่องนี้ใช้เวลา 1 ปีเต็ม ซึ่งท่านมุ้ยทรงยอมรับว่าเหนื่อยที่สุด ทั้งนี้เพราะว่ามันเป็นช่วงที่ภทราวดีต้องประสบกับปัญหาชีวิตส่วนตัวตลอดเวลา และบางครั้งก็ถึงกับล้มป่วยลง

สำหรับบรรยากาศ จาก และตัวแสดงประกอบในหนังเรื่องนี้ไม่ว่าจะเป็นจากหน้าพระลาน ซึ่งเป็นที่ชุมนุมของนักเรียนศิลปะ จากบนภูกระดึง จากห้องนอนของรส และจากอื่น ๆ ท่านมุ้ยพยายามที่จะให้มีความสมจริงสมจังมากที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความตั้งใจและความพิถีพิถันของท่าน

บรรยากาศภายในสตูดิโอที่มหาวิทยาลัยศิลปากร ร้านเหล้าของนายเนี้ยว หน้าพระลาน ท่านผู้ทรงยกกองไปถ่ายทำที่สถานที่จริง โดยไม่คำนึงถึงความยากลำบากในกรณีที่มีไทยมุง หรือการหามุมกล้องแคบ ๆ โดยการนำเอานักศึกษาของศิลปากรจริง ๆ มาแสดงเป็นตัวประกอบมาเฝ้าล้อมวงกินเหล้าในร้านของนายเนี้ยว ซึ่งคนที่เคยเห็นภาพนั้นมาก่อนจะต้องบอกว่า มันเป็นอย่างนั้นจริง ๆ

จากบทสัมภาษณ์ ท่านผู้ทรงเปิดเผยว่า ได้ใช้เงินเพื่อการถ่ายทำจากนี้ จากเดียวไปเกือบ 2 แสนบาท ซึ่งต้องใช้เวลาในการรอคอยดวงอาทิตย์ และความธรรมชาติ กว่าจะได้ภาพที่สวยงามตามที่ต้องการ สำหรับฉากห้องนอนของรส ซึ่งเป็นห้องแคบ ๆ อยู่บนชั้นสามของตึกแถว มีเตียงเหล็กตั้งอยู่ริมหน้าต่าง มีโต๊ะเขียนหนังสือ หน้าต่างห้องเผยให้เห็นตึกความและแสงไฟในกรุงเทพฯ ฯ ห้องนอนของรส แม้ว่าจะสร้างขึ้นมาจากโรงถ่าย แต่ทุกอย่างก็เหมือนจริงมากที่สุด ซึ่งแสดงออกถึงชีวิตของคนกรุงเทพฯ ฯ ในยุคใหม่ ที่อาศัยตามตึกกลางใจเมือง มีทั้งความสุข ความอึดอัด และความวุ่นวาย ซึ่งปรากฏอยู่ในห้องแคบ ๆ แห่งนี้

ในการสร้างภาพยนตร์เรื่อง ความรักครั้งสุดท้าย นี้ท่านผู้ทรงระบายความรู้สึกว่าเป็นเรื่องยากมากที่จะทำหนังเรื่องนี้ให้กลายเป็นหนังที่สนุกสำหรับผู้ชม

...แต่หนังก็คือหนัง ไม่ใช่ภาพเขียน หนังสือหรือศิลปะประเภทอื่น เพราะหนังเป็นศิลปะที่รวมศิลปะทุกประเภท ไว้ในตัวของมันเอง และมันก็มีกฎเกณฑ์เฉพาะของมัน เพื่อให้มันสนุกและสามารถติดต่อกับผู้ชมอีกจำนวนมากได้...

(มจ.ชาตรีเฉลิม ยุคล ถ้อยแถลงในวีรประวัติ วงศ์พัทธ์,
2518 : 18)

สิ่งหนึ่งที่ควรกล่าวถึงใน ความรักครั้งสุดท้าย ก็คือ การบันทึกเสียงผู้แสดงจริง ๆ ในขณะที่ถ่ายทำ หรือระบบซาวด์ออนฟิล์ม เพราะในช่วงนั้นหนังไทยแทบจะทุกเรื่องไม่นิยมทำ เพราะมีความยุ่งยาก และเสียค่าใช้จ่ายมาก แต่

ท่านผู้ยืมใช้การถ่ายทำระบบขาวดำอนฟิล์ม ในเรื่องนี้ เป็นเรื่องที่สามแล้ว

ผมบันทึกเสียงขณะถ่ายทำ เทพธิดาโรงแรม เป็นเรื่องแรก แต่ก็ไม่ประกาศให้ใครรู้ ซึ่งผู้ชมทั่วไปก็ไม่ได้คาดหมายแม้ว่าเสียงในเรื่องแรกจะยังไม่ดีนักก็ตาม เรื่องที่สองคือ ผมไม่อยากเป็นพันโท ซึ่งได้ผลดีขึ้นกว่าเรื่องแรก และ ความรักครั้งสุดท้าย ก็เป็นเรื่องที่สาม...

ความรักครั้งสุดท้าย ใช้งบประมาณในการสร้างถึง 2 ล้านบาท เปิดกล้องวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2517 และเข้าฉายที่โรงภาพยนตร์เฉลิมไทยเมื่อวันที่ 29 มีนาคม พ.ศ. 2518 ซึ่งดำเนินตั้งแต่วันเปิดกล้อง ถ่ายทำ ติดต่อกันจนเสร็จเรียบร้อยก็กินเวลาหนึ่งปีทีเดียว

ภาพยนตร์เรื่องนี้ได้รับรางวัลพระสุรัสวดี ปี พ.ศ. 2519 สองรางวัลด้วยกันคือ รางวัลถ่ายภาพยอดเยี่ยม : มจ.ชาตรีเฉลิม ยุคล และ รางวัลบันทึกเสียงยอดเยี่ยม : นิวัติ สำเนียงเสนาะ ลูกศิษย์ก้นกุฎีของท่านผู้ยืมที่ทำหน้าที่บันทึกเสียงตั้งแต่ เทพธิดาโรงแรม มาแล้ว

นางแบบมหากภัย (DANGEROUS MODEL)

ภาพยนตร์เรื่องนี้ทรงรับจ้างกำกับให้คุณกำพล ตันสังจ่า (เจ้าของโรงภาพยนตร์เครือพิรามิต) โดยทางคุณกำพล อยากจะให้ทำเกี่ยวกับเรื่องราวของวงการนางแบบที่กำลังเริ่มจะเฟื่องขึ้นในยุคนั้น ซึ่งท่านผู้ยืมทรงรับที่จะเขียนบท ถ่ายภาพ กำกับการแสดงและตัดต่อลำดับภาพให้

นางแบบมหากภัย เป็นเรื่องราวที่กระเทาะเปลือกชีวิตของวงการนางแบบที่มีการเปลี่ยนแปลงกันเป็นว่าเล่น และเต็มไปด้วยความอิจฉาริษยาชิงดีชิงเด่นกัน

ภาพยนตร์เรื่องนี้นำเสนอแสดงโดย ภักธราวุฒิ ศรีไตรรัตน์, สมภพ เบญจาธิกุล สรพงษ์ ชาตรี และ ดาวาสาว เจนซีมัวร์ หนึ่งเรื่องนี้ส่วนหนึ่งไปถ่ายทำที่ประเทศ อังกฤษ ประสพ ขำเจริญ (25 มีนาคม 2534) ซึ่งเคยทำงานกับท่านมู๋มาถึง 25 ปี ได้เล่าว่า

....นางแบบมหาภัย ที่ไปถ่ายที่อังกฤษตอนนั้นก็ไปกันไม่กี่คนหรอกครับ นอกจากคาราแล้วก็มีทีมงาน 3 - 4 คน ส่วนใหญ่ก็ไปถ่ายเอ้าท์ดอร์พวกวิวต่าง ๆ แล้วก็กลับมาถ่ายที่ไทย เยอะเลยครับ....

และนางแบบมหาภัย ก็ตั้งระเบิดเมื่อมีข่าวขึ้นหน้าไทยรัฐว่า มีการมั่วเซ็กซ์กันในกองถ่ายภาพยนตร์เรื่องนี้ ซึ่ง สมถวิล สุวรรณภูง (16 ธันวาคม 2533) ก็ยืนยันในเรื่องนี้ "...ก็ถูกต้องที่มีการมั่วเซ็กซ์กันจริง ๆ"

แต่ความตั้งระเบิดของนางแบบมหาภัย ก็ไม่ได้ช่วยทำให้หนึ่งเรื่องนี้ทำเงินแต่อย่างใด ในการเข้าฉายที่โรงภาพยนตร์สยาม ในปี 2513 ซ้ำยังขาดทุนไปไม่น้อย

เทวดาเดินดิน (THE VIOLENT BREED)

...ชีวิตของคนไทยในทุกวันนี้ มีการประทุวงและวุ่นวายกันมาก เช่นเดียวกับยุคตกต่ำของคนอเมริกันในช่วงทศวรรษที่ 1930 ที่ประชาธิปไตยกำลังเป่งบานและใช้กันจนเพื่อ ภาวะเช่นนี้ก่อให้เกิดปัญหาวิกฤตในบ้านเมือง การก่ออาชญากรรมอันป่าเถื่อน เกิดขึ้นจากการว่างงาน ซึ่งวัยรุ่นไทยอยู่ในสภาวะที่ไม่อาจจะหลีกเลี่ยงได้กับสภาพการณ์อันลึกลับที่ถูกรอบ ๆ ตัวของพวกเขา...

ข้อความข้างต้นนี้ปรากฏในสุจิตร์ภาพยนตร์เรื่อง เทวดาเดินดิน ของ บริษัทนิวไฟว์สตาร์ โปรดักชั่น

"ที่แรกผมก็ไม่รู้เหมือนกันว่าจะสร้างเรื่องอะไร เพียงแต่ คิดกันว่าจะทำหนังแอ็คชั่นให้ไฟว์สตาร์ ซึ่งเขาบอกว่าควรร ทำหนังบู๊หน่อย ซึ่งผมก็คิดพล็อตขึ้นมาก่อนคือ เรื่อง เทวดาเดินดิน

วีระประวัติ วงศ์พิวพันธ์ (อ้างถึงในแหวนทองเหลือง 2522:43) ผู้เขียนบทภาพยนตร์เรื่อง เทวดาเดินดิน กล่าวถึงความเป็นมาของภาพยนตร์เรื่องนี้ พร้อมกับเสริมว่าเขาได้รับแรงบันดาลใจมาจาก ขอนนี แอนด์ ไคลด์ (Bonnie and Clyde:1967) ของอาเธอร์ เพ็นน์ (Arthur penn) แม้ว่าจะมีคนวิจารณ์ว่าเขาลอกมาจาก ปล้นกลางแดด (Dog day afternoon) แต่เขาก็ปฏิเสธอย่างแข็งขันว่า ตอนนั้นหนังเรื่องนี้ยังไม่ได้ฉายด้วยซ้ำ และเขาก็ไม่เคยดูมาก่อนด้วย เขาเปิดเผยด้วยว่าบทภาพยนตร์ เทวดาเดินดิน นี้ส่วนหนึ่งเขาเอามาจากข่าวที่ปรากฏในหน้าหนังสือพิมพ์ ซึ่งเป็นข่าวเกี่ยวกับการก่ออาชญากรรมของวัยรุ่น และหลังจากที่เขาวางโครงเรื่องแล้ว ท่านมู๋ได้ช่วยขัดเกลาอีกที

"ทางท่านมู๋เอง ทรงก็อยากที่จะสร้างเรื่องนี้เพราะในช่วงนั้นหนังวัยรุ่น ๆ ที่มีลักษณะสะท้อนสังคมมันไม่ค่อยมี"

สมถวิล สุวรรณฤกษ์ (16 ธันวาคม 2533) ลูกศิษย์ก้นกุฎิอีกคนหนึ่งของท่านมู๋เล่าให้ฟัง เมื่อถูกถามว่าท่านมู๋คิดอย่างไรบ้างเกี่ยวกับการตัดสินใจสร้างหนังเรื่องนี้

เทวดาเดินดิน เป็นเรื่องราวของวัยรุ่นที่ก่อปัญหาให้กับสังคม ซึ่งเกิดขึ้นในยุคของประชาธิปไตยเบ่งบาน ที่มีการใช้ประชาธิปไตยจนเพ้อ ในยุคหลัง 14 ตุลาคม 2516 จากปัญหาทางเศรษฐกิจและสภาพปากกัดตีนถีบของกรุงเทพ ฯ

ในช่วงนั้น ทำให้เกิดปัญหาความยากจน ปัญหาอาเสพติด ปัญหาอาชญากรรม เหมือนบ้านเมืองอยู่ในภาวะไร้ชื่อไร้แป ซึ่งวัยรุ่นเองก็อยู่ในสภาวะสับสน ไม่อาจที่จะหลีกเลี่ยงมันได้ ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ได้สะท้อนผ่านชีวิตของวัยรุ่น 3 คน คือ "พี่" "ต๋อย" และ "น้อง" ซึ่งเป็นน้องเมียของ"พี่"ที่ตายไปแล้ว และกลายเป็นเมียของ"พี่" ในเวลาต่อมา การที่พวกเขาไปพัวพันกับการค้ายาเสพติดทำให้พวกเขาต้องหลบหนี การติดตามจับกุมของตำรวจ

ต่อมาพวกเขาได้ก่ออาชญากรรมขึ้น โดยเริ่มจากการฉกชิงวิ่งราวกระเป๋า การทุบกระจกร้านค้า และทุบทำลายรถยนต์เป็นต้น พฤติกรรมเหล่านี้ถูกติดตามจาก "ไพบูลย์" นักข่าวของหนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่ง ซึ่งเขามองเห็นว่าชาวเหล่านี้จะทำให้หนังสือพิมพ์ของเขาได้รับความนิยมมากขึ้น และเขาก็ได้ติดตามพฤติกรรมของคนทั้งสาม ในการก่อความวุ่นวายที่บาร์แห่งหนึ่ง "พี่" ได้ปืนพกมากระบอกหนึ่ง ซึ่งต่อมาเขาได้ใช้ปืนกระบอกดังกล่าวปล้นรถยนต์และฆ่าเจ้าของรถตาย แล้วหนีไปที่ภาคใต้ โดยทางตำรวจคือ พ.ต.ค.อดุลย์ สารวัตรกองปราบปรามได้ติดตามจับกุมพวกเขาอย่างกระชั้นชิด

ที่ภาคใต้ พวกเขาก็ได้เพื่อนร่วมงานเพิ่มขึ้นอีกคนหนึ่ง รวมเป็น 4 คน คือ "แอ๊ด" หัวหน้าชนชาวหนิภาชี ต่อมาพวกเขาทั้งสี่ก็เริ่มทำการปล้นธนาคาร จาก การปล้นธนาคารนี้ทำให้ตำรวจพบที่ซ่อนของพวกเขา และทำการจับกุม พวกเขานี้เข้าไปในป่าลึกและ "น้อง" ก็เหยียบถูกกับดักและถูกลูกธนูที่ขา ซึ่งต่อมาก็มีชาวมุสลิมพาพวกเขาไปยังหมู่บ้าน

ต่อมากลุ่มมุสลิมแยกดินแดนกลุ่มหนึ่งได้โจมตีหมู่บ้าน "แอ๊ด" ถูกฆ่าตาย และผู้นำหมู่บ้านชาวมุสลิมก็ให้พวกเขาออกจากหมู่บ้าน เพราะทางการกำลังตามล่า พวกเขาอยู่ ในที่สุดพวกเขาทั้งสามก็หนีเข้าไปกบดานในกรุงเทพฯ ซึ่งในขณะนั้น อากาศบาดเจ็บที่ขาของ "น้อง" กำลังกำเริบ ทางรอดมีทางเดียวคือ จะต้องตัดขา ทั้ง แต่ "น้อง" ไม่อยากตัดขาตนเอง เธอบอกว่าถ้าจะตายก็ขอให้เห็นคลื่นของทะเล เห็นทะเล และอิสรภาพ ในขณะที่ทั้งสามกำลังเดินทางออกจากกรุงเทพฯ

เพื่อไปพืชนั้นเอง ก็ถูกตำรวจติดตาม ทั้งสามคนต้องหนีขึ้นไปอยู่บนตึกระฟ้า และถูกตำรวจล้อมไว้ ในช่วงนั้นเอง "ไพบูลย์" ได้เข้ามาทำข่าวและถูก "ต้อย" จับเป็นตัวประกัน จากการพูดคุยกับ "พี" ทำให้ "ไพบูลย์" ละอายใจที่ตนเองมิได้ทำหน้าที่ของสื่อสารมวลชนที่แท้จริง และหลังจากที่ถูกปล่อยตัวออกมา เขาก็ลาออกจากหนังสือพิมพ์ฉบับนั้น สำหรับทั้งสามคนนั้นเสียชีวิตทั้งหมด คือ "น้อง" ทนพิษบาดแผลที่ขาไม่ไหวจนสิ้นใจตาย ส่วน "พี" และ "ต้อย" ก็ถูกตำรวจฆาตยาบนตึกระฟ้าแห่งนั้น

เทวดาเดินดิน กำกับภาพยนตร์ ถ่ายภาพ และตัดต่อ โดย มจ.ชาตรี เฉลิม ยุคล หรือท่านมุ้ย ชื่อที่น่าสังเกตุคือภาพยนตร์เรื่องนี้นับว่าเป็นภาพยนตร์เรื่องแรกที่ท่านมุ้ยไม่ได้เขียนบทเอง แต่อย่างไรก็ตามท่านก็ช่วยขีดเกล้าและปรึกษาหารือกับผู้เขียนบทก่อนถ่ายทำทุกครั้ง ภาพยนตร์เรื่องนี้นำเสนอแสดงโดย สรพงษ์ ชาตรี แสดงเป็น "พี" หัวหน้าแก๊งค์ , ต่อลาก กัมพูฉวี เล่นเป็น "ต้อย" วิทยุผู้สืบสนจากครอบครัวที่มีฐานะดี จากการทอดทิ้งของผู้ปกครองทำให้เขาหันไปหายาเสพติดและเข้ามาร่วมมงานกับ "พี" , วิยะดา อุมารินทร์ แสดงเป็น "น้อง" น้องเมียของ "พี" ที่ตายไปแล้ว , กิตติ ตัสกร แสดงเป็น "แอ๊ด" หัวหน้ากองทัมดที่ชนข่าวสารหนีภัย

ในการถ่ายทำภาพยนตร์เรื่องนี้เป็นไปด้วยความยากลำบาก เพราะหนังมีแต่โครงเรื่อง ไม่มีบทภาพยนตร์ที่เสร็จสมบูรณ์ มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ก่อนจะถ่ายทำแต่ละฉาก ทั้งผู้กำกับและผู้เขียนบทจะปรึกษากันก่อนว่าจะมีรายละเอียดอย่างไร

"คือเวลาถ่ายทีก็มานั่งคิดบทกันที ท่านมุ้ยเป็นคนชอบทดลอง
นายทุนเค้าก็สนใจมาก ทางผมเองก็ปวดหัวเหมือนกัน"

วีรประวัติ วงศ์พัทพันธ์ (2522:43) ผู้เขียนบทภาพยนตร์เรื่องนี้เล่าให้ฟังเมื่อครั้งที่กระโจนเข้ามาทำหนังอย่างเต็มตัวเป็นเรื่องแรก การถ่ายหนังที่มีแต่

โครงเรื่อง ไม่มีบทภาพยนตร์ที่สมบูรณ์นั้น ทำให้งบประมาณในการสร้างหนังเรื่องนี้ที่ตกลงในครั้งแรก 3 ล้านบาท กลายมาเป็น 4 ล้าน 7 แสนบาท (สมถวิล สุวรรณภูง, 15 ธันวาคม 2533)

ภาพยนตร์เรื่องนี้จะถ่ายทำทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัดคือ ที่สงขลา หาดใหญ่ ยะลา และบริเวณชายแดนไทยมาเลเซีย บางฉากถ่ายที่สระบุรี และบริเวณชายหาดพญา จากที่สำคัญฉากหนึ่ง คือ ฉากการต่อสู้ระหว่าง "พี" กับ "แอ็ค" บนตู้โบกี้รถไฟที่กำลังวิ่งอยู่ ตัวประกอบที่ยืนอยู่บนตู้โบกี้นั้นล้วนเป็น "กองทัพนมด" ตัวจริงทั้งสิ้น ทำให้บรรยากาศฉากนี้มีลักษณะสมจริงสมจัง โดยใช้เวลาในการถ่ายทำฉากนี้ถึง 3 วัน

เทวดาเดินดิน เปิดกล้องในปี พ.ศ. 2518 และเข้าฉายที่โรงภาพยนตร์ของบริษัทนิวไฟว์สตาร์ ในปี พ.ศ. 2519 โดยใช้ฟิล์มในการถ่ายทำทั้งสิ้น 2 แส่นพิต (500 ม้วน) และก็ไม่ประสบความสำเร็จนักทางด้านรายได้

และเหตุการณ์สำคัญเหตุการณ์หนึ่งของชีวิตท่านมุ้ยในช่วงถ่ายทำภาพยนตร์เรื่องนี้ (2518) ก็คือ ท่านได้พบกับบัณฑิตสาวที่เพิ่งจบใหม่จากสาขาภาพยนตร์คณะวารสารศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งมาสมัครทำงานกับท่าน คือ คุณภณี เจตสมมา หรือ คุณจิ้ม ซึ่งท่านก็รับไว้ โดยให้ทำงานในหน้าที่ควบคุมความต่อเนื่อง (Continuity girl) จากความใกล้ชิดสนิทสนมกัน ในที่สุดท่านมุ้ยก็ได้คุณภณีมาเป็นชายาอีกคนหนึ่ง ซึ่งคนทั่วไปรู้จักกันในนามของ "หม่อมจิ้ม" และให้กำเนิดหม่อมราชวงศ์หญิงคนหนึ่งคือ "คุณหญิงนุ่น หรือ มรว.พรวนนิธิ ยุคล" ซึ่งในขณะนั้น ท่านมุ้ยก็ยังคงมี "หม่อมอม" หรือวิยะดา อุมารินทร์ เป็นชายาอยู่

รักคุณเข้าแล้ว (I'VE ALREADY LOVED YOU)

หลังจาก เทวดาเดินดิน ขาดทุนอย่างย่อยยับ ท่านมุ้ยก็หันมาสร้างภาพยนตร์แนวตลกเรื่อง รักคุณเข้าแล้ว ซึ่งในช่วงนั้นภาพยนตร์ไทยก็เป็นแนวตลก

และรักกระจุ่มกระจิมเป็นส่วนใหญ่ โดยเริ่มเขียนบทภาพยนตร์ที่วังจัดสรร ในซอย
โชคชัย ซึ่งความจริงแล้วก็เป็นบ้านจัดสรรของคุณเกียรติ เอี่ยมพึ่งพร ที่ให้ท่านมู๋และ
ทีมงานไปอยู่ในช่วงที่ถ่ายทำหนัง เทวดาเดินดิน แล้ว ซึ่งท่านมู๋ (2521:66) ทรง
ให้เหตุผลที่ทรงหันมาสร้างภาพยนตร์แนวตลกนี้ว่า

...รักคุณเข้าแล้ว นั้นเป็นยุคหนึ่ง ซึ่งหลังจาก 6 ตุลา
แล้วนะ ผมเดินกลับมาจากธรรมศาสตร์ แล้วผมมีความรู้สึก
ว่าผมควรจะทำหนังสักเรื่องประเภท รักคุณเข้าแล้ว มี
แต่ร้องเพลง มีแต่เดินว่า มีแต่ความรักบ้า ๆ บอ ๆ ซึ่ง
สมัยนั้น... ไม่มีใครสามารถพูดออกมาได้อย่างที่ต้องการจะ
พูดจริง ๆ เราก็รู้ว่าเป็นอย่างไร แม้กระทั่งหนังสือพิมพ์
ทุกฉบับ หนังสือทุกเล่ม จะเขียนอะไรออกมาก็ต้องเขียน
อย่างที่เขาต้องการให้เราเขียน เมื่อมันเป็นเช่นนี้ ผมก็
ทำหนังประเภทนี้ออกมาสักเรื่อง... มันเป็นเรื่องหนึ่ง
ที่ผมไม่ต้องไปเถียงใคร โดยเฉพาะเซนเซอร์...

ภาพยนตร์เรื่อง รักคุณเข้าแล้ว เป็นเรื่องราวของไอ้หนุ่มสองเกลอ
เปิดกิจการไนท์คลับ และต่อมาก็เจ๊งเลยถูกอาบั้งยึดกิจการหมด หนึ่งในสองเกลอคือ
"สมองใส" เลยออกความคิดให้เพื่อนที่ชื่อ "มานพ" ใช้น้ำหล่อไปจับสาวแก่แม่
หม้ายเข้าสักคน เพื่อกอบกู้สถานการณ์อันจวน "มานพ" เริ่มประเดิมล่อชนกับคุณนาย
"ลาควน" แม่หม้ายผัวตายมาหมาด ๆ เพราะความอ่อนเชิงของ "มานพ" ทำให้
สายใหญ่รู้ทัน แต่อาศัยลูกคือทุกท่า เผลอแผลิบเดียวสาวใหญ่อย่างคุณนาย "ลาควน"
ก็หลง... รักคุณเข้าแล้ว

ต่อมาสองเกลอได้ชวนคุณนายไปทัวร์เกาะสวาทหาดสวรรค์ และเกิด
ปะทะคารมรุนแรงกับ "นิสา" ครูสาวจากคณะทัวร์ของโรงเรียนเด็กปัญญาอ่อน จน
เกิดเรื่องอลหม่านขึ้น ทำให้คุณนายหนีกลับบ้านก่อน ต่อมาครู "นิสา" ถูกผู้ร้ายปัญญา
อ่อนลักพาตัวไป และสองเกลอไปช่วยกลับมาได้ โดยเฉพาะ "มานพ" ได้รับความเจ็บ

ทำให้ครูสาวสงสารเห็นใจเกิดเป็นความรักขึ้นมา และก็จบลงด้วยความรู้สึกอบอุ่นใน
ความที่มีเชื้อใยต่อกันของหนุ่มสาว

รักคุณเข้าแล้ว นำแสดงโดย สรพงษ์ ชาตรี เป็น "มานพ" หม่อมกระล่อน
รูปหล่อ, เศรษฐา ศิริฉายา แสดงเป็น "สมองใส" เพื่อนของมานพ, อริญญา นามวงศ์
แสดงเป็น คุณนายล่าควาน, และวิยะดา อุมารินทร์ แสดงเป็น นิสา ครูสาว
โรงเรียนปัญญาดอน และภาพยนตร์เรื่องนี้ก็เช่นเดียวกับภาพยนตร์เรื่องอื่นของ
ท่านมู๋ที่ทรงหั้งเขียนบท ถ่ายภาพ กำกับ และตัดต่อ ด้วยตัวของท่านเอง แม้ว่า
ภาพยนตร์เรื่องนี้นางเอกคือ วิยะดา อุมารินทร์ และคอนตินิวตี้ คือ ภรณี เจตสมมา
จะเป็นชายาของท่านมู๋หั้ง 2 คนก็ตาม แต่บรรยาภาศในการถ่ายทำภาพยนตร์ก็เป็น
ไปอย่างราบรื่น สมถวิล สุวรรณภูฏ (16 ธ.ค.2533) ได้เล่าให้ฟังว่า "ในช่วง
เวลานั้นไม่น่าเชื่อเลยว่าเขาจะทำงานกันได้ดี แต่เขาก็จะมีลูกแก่งกันบ้างนะ คือ
หม่อมมูม เป็นคารามักจะแก่งหม่อมจิมที่เป็นคอนตินิวตี้ อยู่เสมอ ๆ"

หนังเรื่องนี้เปิดกล้องในราวต้นปี พ.ศ. 2520 ซึ่งเป็นภาวะการหลัง
เหตุการณ์นองเลือด 6 ตุลาคม และบ้านเมืองอยู่ภายใต้เผด็จการ ใช้เวลาในการ
ถ่ายทำประมาณ 3 - 4 เดือน โดยลงทุนไม่สูงนัก เสร็จแล้วก็เข้าฉายที่โรง
ภาพยนตร์ในเครือเอเพ็กซ์ ในเดือนกันยายน พ.ศ. 2520 และปรากฏว่าประสบ
ความล้มเหลวมาก คือ รายได้ไม่เกิน 7 แสนบาท และที่สำคัญก็คือ เสี่ยงวิพากษ์
วิจารณ์คำทอประชดประชันจากสื่อมวลชนและแฟนหนังของท่านมู๋ที่ประเดประดังเข้ามา
หลังจากที่หนังเข้าฉายแล้ว

...ท่านมู๋ได้หั้งควานนักทำหนังจาก UCLA มาทำหนังแบบ
นักทำหนังไทยพื้นเมือง... เพื่อจะได้ เข้ากลุ่มกับพวกที่ลึกแต่
ว่าทำหนังไปวันๆ ซึ่งหวังแต่เงินมากกว่าล่องรางวัลเหมือน
กับประชดประชันตัวเอง และใครต่อใครที่นิยมชมชอบในฝีมือ
ของท่านมู๋ว่า หนังอย่างนี้ก็ทำได้... ก็เลยทำหนัง บ้า ๆ
บอ ๆ บวมล้ ๆ มาดูกัน... (สยามรัฐ, 22 กันยายน 2520)

คอลัมน์ภาพยนตร์ในนิตยสารอาทิตย์ (2520:31 - 32) ได้เขียนวิพากษ์
วิจารณ์ท่านมู้อย่างรุนแรง เช่นกันว่า

...ถ้าจะว่ายุคนี้เป็นยุคของหนังตลกครึ้นเครง "เป๊ยก
โปสเตอร์" ที่ร่ำรวยไปแล้วคนหนึ่งกับหนังแนวสนุกสนาน
เบาสมอง แต่ทำไมท่านมู้อยิ่งต้องประชดประชันตัวเอง
ลดฝีไม้ลายมือ "เพี้ยน" หนักถึงขนาดนี้ก็ไม่รู้... หรือว่า
ท่านมู้อยึดว่าคนดูหนังไทยทุกวันนี้มันต้องทำบ้า ๆ บอ ๆ
ให้ดูถึงจะได้เงิน... การกระทำของท่านมู้อยิ่งนี้ถือได้ว่า
ทำร้ายความรู้สึกของผู้คนส่วนหนึ่งที่ศรัทธาท่านมู้อย มีความ
รู้สึกว่าคนที่เคยรักเคยเข้าใจ เริ่มจะตีจากไปสู่สิ่งที่ไม่ได้
ทำให้สภาพต่าง ๆ ตีขึ้นเลย...

นอกจากนี้ก็ยังมียังมีเสียงวิพากษ์วิจารณ์จากสื่อมวลชนอีกหลายฉบับ ส่วนมาก
จะออกมาในรูปที่ว่าท่านมู้อยคงจะหมดน้ำยาและหมดฝีมือแล้ว ไม่สมกับที่เคยมีผู้ตั้งฉายา
ว่าเป็นผู้สร้างและผู้กำกับมือหนึ่งของไทยจะหันมาสร้างหนังตลกอย่าง รักคุณเข้าแล้ว
ซึ่งท่านมู้อยทรงให้ความเห็นในเวลาต่อมาว่า "คุณคิดดูซิยุคนี้มันเป็นยุคเสอองสูง ไม่
ใช่ยุคประชาธิปไตย จะให้เราทำเหมือนก่อนได้อย่างไร ... อย่างผมทำเรื่อง
เทวดาเค็นดิน อยากให้คนได้รู้ได้เห็นได้ดูความเป็นจริง กลับมาเซ็นเซอร์หนังของ
ผมหมด หมดจนดูไม่รู้เรื่องว่าอะไรเป็นอะไร"

หนังเรื่องนี้เป็นหนังของสหมงคลฟิล์ม ซึ่งเป็นผู้ออกทุนสร้าง (ทุนส่วนหนึ่ง
เป็นของคุณกำพล ดันส์จจา เจ้าของโรงภาพยนตร์เครือเอเพ็กซ์) ความจริงแล้วหนัง
เรื่องนี้ในตอนแรกจะสร้างให้บริษัทไฟว์สตาร์ แต่เนื่องจากท่านมู้อยทำหนัง เทวดา
เค็นดิน งบประมาณบานปลายจาก 3 ล้านบาท เป็น 4.7 ล้านบาท ทำให้คุณเกียรติ
เอี่ยมพืงพร ไม่ค่อยพอใจนัก อีกทั้งมีปัญหาค่าความไม่เข้าใจกันบางประการ ทำให้
ท่านมู้อยและทีมงานต้องย้ายที่อยู่จากวังจัดสรวร ซึ่งเป็นบ้านของคุณเกียรติ กลับมาที่วัง

ละไว้ ขอยพร้อมมิตรตามเดิม และเปลี่ยนนายทุนจากบริษัทไฟว์สตาร์ มาเป็น บริษัทสหมงคลฟิล์ม ของคุณสมศักดิ์ เตชะรัตนประเสริฐ หรือเสี้ยเจียง

พอย้ายจากวังจัดสรวรมาอยู่วังละไว้ที่ขอยพร้อมมิตร หม่อมภรณี เจตสมมา หรือหม่อมจิม ก็เลยต้องอยู่ด้วยกันกับหม่อมวิยะดา อุมารินทร์ "พออยู่ด้วยกันก็ตีกัน จับหายวายปวง แต่ท่านก็ไม่ห้ามนะ ตอนนั้นท่านกำลังตัดหนังอยู่ มีคนวิ่งมาบอก ท่าน ก็บอกว่า เออ! ให้มันตีกันให้ตายก็ดี" สมถวิล สุวรรณภู (16 ธันวาคม 2533) ผู้ช่วยท่านม้วยได้เล่าถึงเหตุการณ์ครั้งนั้นให้ฟัง ส่วนท่านม้วยทรงได้เปิดพระทัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ในตอนหลังว่า "เรื่องเมียเป็นเรื่องที่ไม่สนุกที่สุด รู้หรือเปล่า ผมเป็นคนเคราะห์ร้ายที่สุดในโลกที่มีเมียหลายคน... อยู่ด้วยกัน ก็ตีกัน รู้สึกเป็นสิ่งที่ไม่ดีที่สุด" (มจ.ชาติเฉลิม ยุคล 2521 : 60)

เหตุการณ์กระทบกระทั่งเช่นนี้เกิดขึ้นหลายครั้ง ตอนหลังหม่อมจิมก็เลิกก่อน คือ ออกจากวังไปโดยขวยพร้อมกับหอบหิ้วเอา "หญิงนุ่น" หม่อมราชวงศ์หญิงตัวน้อย ๆ ธิดาของท่านม้วย ซึ่งเกิดจากหม่อมจิมออกไปอยู่ด้วย

ทองพูน โลกโพ ราษฎรเต็มขั้น (THE CITIZEN THONGPOON KOKPO)

....ผมไปนั่งกินกาแฟที่ทรอคกาเดโร โรงแรมสยาม อินเตอร์ ก็มีพวกแท็กซี่มาจอดรจรอยู่โดยสรว มันเข็ดรดทุกวัน ไร่เราก็กินกาแฟมองหน้ามันทุกวัน มันแปลกนะ ตอนนั้นผมมีวอลโว่ใหม่เอี่ยมทั้งคัน ไม่เคยเข็ดรดเลย แต่ไร่รดแท็กซี่มันจะก่ตั้งค์กัน มันกลับเข็ดรดทุกวัน ๆ เรา ก็มาคิดว่า เออ. ไร่หอกหักไร่รดคันนี้คืออนาคตของมัน คือทุกสิ่งทุกอย่างของมัน...

ท่านม้วย (28 พฤศจิกายน 2532) ทรงเล่าถึงที่มาของภาพยนตร์เรื่อง ทองพูน โลกโพ ราษฎรเต็มขั้น ซึ่งในขณะนั้นทรงกำลังเขียนบทภาพยนตร์เรื่อง

ชาติพยัคฆ์ ให้ รุจน์ วัฒนพอยู่ โดยทางคุณรุจน์ลือคิ้วท่านม้วยไว้ที่โรงแรมสยามอินเตอร์ ย่านสุรวงศ์ จากภาพที่ท่านม้วยทรงเห็นคนขับแท็กซี่เขีตรถอยู่ทุกวัน ๆ ทำให้ท่านม้วยเกิดความคิดว่า ถ้ารถมันเกิดหาย หรือโดนปล้น ซึ่งในช่วงนั้นมีข่าวโจรปล้นรถแท็กซี่ทุกวัน จะเกิดอะไรขึ้น เขาจะไปขอฟังใคร? ฟังตำรวจได้หรือเปล่า? ตำรวจจะเห็นความสำคัญของคนขับแท็กซี่หรือเปล่า? แล้วถ้าเจอใครที่ขโมยไปเป็นคนรวยมีการดำเนินการขโมยรถเป็นธุรกิจใหญ่โต ส่วนคนที่ถูกขโมยไปมันก็หมดสิ้นทุกสิ่งทุกอย่าง กลายเป็นมิสเตอร์โนบอดี้ (nobody) แล้วท่านก็นึกถึงคำว่า "ราษฎรเต็มขั้น"

หลังจากที่ท่านม้วยทรงเกิดความคิดนี้ขึ้นมา ทรงก็เริ่มทำการสำรวจค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับชีวิตของแท็กซี่ โดยทรงชวนคนขับแท็กซี่ที่ท่านเห็นมานั่งกินกาแฟด้วย

... เขีย ใจหนุ่มพาไปเที่ยวหน่อยวะ มันถามว่าไปไหน ผมบอกว่าไปเลย ไปไหนก็ไป มันก็ขับพาไปเที่ยว ไปไหนไปนี่ เราก็นั่งดูมัน เออ เขีย มันไปจอตระหมอนวด เราก็ได้ความคิดว่า เออ นางเอกน่าจะเป็นหมอนวดนะ เป็นแรมจันทร์อะไรพวกนี้ และมันก็เล่าเรื่องชีวิตครอบครัว เรื่องลูกของมันให้ฟัง เราก็เก็บเล็กผสมน้อยมาผูกโยงเป็นเรื่อง ตอนนั้นผมก็ไปกับมันประมาณ 3 - 4 อาทิตย์ ไปทุกคืน ไปเที่ยวกับมัน ไปแหล่งที่พวกแท็กซี่มันกินเหล้า ล้มต่า เราก็รู้แล้วว่าพล็อตเราจะเป็นอย่างไร...

ท่านม้วยทรงเล่าถึงวิธีการค้นคว้าข้อมูลสำหรับการเขียนบทภาพยนตร์เรื่องนี้ของท่าน สำหรับที่มาของชื่อ "ทองพูน โคนโพ" นั้นท่านม้วยเล่าให้ฟังว่า ท่านขับรถผ่านไปที่หัวลำโพง ทรงเห็นป้ายโฆษณาแยกไอโยคีทองพูน ท่านเห็นว่าชื่อมันดี เลยใช้ชื่อ "ทองพูน" ส่วน "โคนโพ" นั้นมาจากนามสกุลของคนขับแท็กซี่ที่พาท่านตระเวนไปในโลกของคนขับแท็กซี่นั่นเอง ซึ่งมีนามสกุลว่า "โคกไผ่" ก็เลยตั้งชื่อว่า

"โคกไผ่" แต่คนพิมพ์บทหนังเรื่องนี้พิมพ์ผิดเป็น "โคกโพ" ก็เลยกลายเป็น ทองพูน
โคกโพราษฎรเต็มขั้น

จากโครงเรื่องง่าย ๆ เหล่านี้ ท่านก็มานั่งคิดต่อไปอีก และแยกย่อย
ออกเป็น 4 เรื่องด้วยกัน คือ เรื่องแรก The Citizen หรือ ทองพูน โคกโพ
ราษฎรเต็มขั้น เรื่องที่ 2 Freedom of Citizen หรือ เสรีภาพของทองพูน
โคกโพ เรื่องที่ 3 Citizen go home หรือ ทองพูนกลับบ้าน และเรื่องที่ 4
Dead of Citizen หรือ ความตายของทองพูน โคกโพ ซึ่งกลายเป็นพล็อตหนัง 4
เรื่องที่ท่านตั้งใจจะสร้าง

สำหรับพล็อตเรื่องแรก คือ ทองพูน โคกโพ ราษฎรเต็มขั้น นั้น หลัง
จากที่ท่านม้วยทรงเขียนบทเสร็จแล้ว ท่านจะให้ผู้ช่วยของท่านคือ คุณสมถวิล สุวรรณฤดี
ซึ่งเป็นคนภาคอีสานแปลบทสนทนาของตัวละครเป็นภาษาอีสาน และท่านจะทำกา
ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งหนึ่งด้วยตัวของท่านเอง

ท่านม้วยจะเป็นคนไม่เชื่อโครงง่าย ๆ เลย ทั้งที่พี่เป็นคน
อีสานนะ เวลาเค้าเขียนบทขึ้นมาเนี่ยะ พี่จะเป็นคนแปล
เป็นภาษาอีสาน แต่พอเข้าขึ้นมาเค้าจะขึ้นแท็กช็อคโน้น
แล้วกระโดดลงคั่นนี้ เพื่อไปเช็คภาษาอีสานว่ามันถูกต้อง
หรือเปล่า แล้วใครที่เป็นคนอีสาน ไม่ว่าจะ เป็นเด็กทำ
สวนในวังท่านจะเช็คหมด เพื่อความชัวร์ไม่ใช่ว่าออก
จากที่เพียงคนเดียว

สมถวิล สุวรรณภู (2532 : 62) ได้เล่าให้ฟังถึงวิธีการทำงานของท่านม้วยและเสริมอีกว่า การค้นคว้าข้อมูลเพื่อเขียนบทหนึ่งของท่านม้วยจะนานมาก ซึ่งจะเริ่มจากสามบรรทัดก่อน แล้วจะขยายออกเป็นสามหน้า สิบหน้าแล้วทำเรื่องย่อขนาดยาวออกมา ก่อนที่จะเขียนเป็นบท ท่านจะสอบถามความคิดเห็นจากทุก ๆ คนที่ท่านรู้จัก ไม่ว่าจะเป็นเด็กไฟเด็กงานในกองถ่าย เช่น ตามไ้ปองเด็กไฟว่า "เขี่ยไ้ปอง ไ้ปองพวกแก็กี่มันนอนไหนวะ ไ้ปองมันว่าเคยเห็นแก็กี่นอนป้อมเพราะไม่เสียค่าอะไร อายน่าก็อาบที่นั่น ส่วนที่บอกท่านว่าเห็นมันนอนบ้านเช่า ท่านก็จะบอกว่า...ไป ไปรีเลขกัน..." ซึ่งหลังจากนั้นท่านม้วยก็เขียนบท ทองพูน โศกโพรายภวเต็มขั้น จนสำเร็จเรียบร้อย

ทองพูน โศกโพรายภวเต็มขั้น เป็นภาพยนตร์ที่สะท้อนภาพของสังคมไทย เมื่อปี พ.ศ. 2520 อย่างเจ็บปวด คือ หลังจากรบปราบปรามขบวนการนักศึกษาเมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2519 แล้ว รัฐบาลเผด็จการในยุคนั้นได้ประกาศกฎอัยการศึก ด้วยการห้ามประชาชนออกนอกเคหะสถานตั้งแต่เวลาเที่ยงคืน เพื่อความมั่นคงและป้องกันอาชญากรรม แต่อย่างไรก็ตามอาชญากรรมในเมืองหลวงก็ยังคงเกิดขึ้นเสมอ ๆ ไม่ว่าจะคดีชิงวิ่งราว ช่มชู้ และจับปล้นเหยื่อที่มาวิ่งแควะรถกรรมส่วนหนึ่งก็คือคนขับแท็กซี่ ซึ่งไซร์เฟอร์หนุ่มลูกติดจากอุดรอย่าง "ทองพูน" ก็ไม่อยู่ในข่ายที่ยกเว้น ภาพของกรุงเทพฯ ของ "ทองพูน" คือ ความหวังทั้งของตัวเองและบักห่าน้อยลูกชาย ซึ่งเขาคิดว่าต้องดิ้นกลับบ้านที่จังหวัดอุดร ถึงกับขายที่นาเพื่อซื้อรถแท็กซี่มาเริ่มต้นชีวิตใหม่ เป็นคนขับแท็กซี่ในกรุงเทพฯ

แต่กรุงเทพฯ ในความเป็นจริงนั้นมิได้เป็นชนความฝันของ "ทองพูน" เมื่อรถแท็กซี่ของเขาถูกจี้จากลูกน้องของ "นายสาคร สาครวัฒนา" เจ้าของตู้ซ่อมรถ ผู้มีชื่อเสียงในวงสังคมชั้นสูง เพราะมีตำแหน่งเป็นนายกมูลนิธิช่วยเหลือคนยากคนจนเป็นเปลือกนอกหลายแห่งด้วยกัน และเพราะ "ทองพูน โศกโพร" เป็นเพียงรายภวเต็มขั้นธรรมดา ๆ ไม่มีเส้นมีสาย ทำให้คนอย่าง "ทองพูน" ไม่สามารถที่จะให้ใครมาช่วยได้แม้แต่กฎหมายและผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ก็ตาม ดังนั้นเขาจึงตัดสินใจสู้ด้วยของตัวเอง โดยบุกเดี่ยวเข้าไปในตู้ซ่อมรถที่รถแท็กซี่ของเขาถูกขโมยไป และ

ก็ถูกจับกุมตัวในที่สุด

ภาพยนตร์เรื่องนี้ทำให้ระบบชาวค้ออนฟิล์ม เช่นเดียวกับภาพยนตร์ของท่านม้วยก่อนหน้านี้อีกหลาย ๆ เรื่อง โดยท่านม้วยทำหน้าที่ตั้งแต่เขียนบท ถ่ายภาพ กำกับ และตัดต่อด้วยตัวของท่านเอง ทองพูน โคนโพ ราชภร เต็มขั้น นำแสดงโดย จตุพล ภู่อภิรมย์ นักแสดงหน้าใหม่วัย 23 จากคณะรัฐศาสตร์รามคำแหง แสดงเป็น "ทองพูน", วิยะดา อุมารินทร์ แสดงเป็น "แรมจันทร์" หมอนวดที่กลายมาเป็นแฟนของ "ทองพูน", ภิญญา ปานนุ้ย แสดงเป็น "ค้วน", บู้ วิบูลย์นันท์ เป็น "นายสาคร" และ ค.ช. อี๊ด จินตานุช แสดงเป็น "บักห่าน้อย" ลูกของ "ทองพูน"

สถานที่ถ่ายทำภาพยนตร์เรื่องนี้มีหลายแห่งด้วยกัน เช่น บริเวณถนนรัชดา ซึ่งขณะนั้นกำลังก่อสร้างอยู่ บริเวณการทำเรือที่มีพวกรถต่าง ๆ และก็ทำฉากที่โรงถ่ายสุขุมวิท 39 ซึ่งฉากสลัมต่าง ๆ ก็ถ่ายกันที่นั่น ส่วนฉากจบคือตอนที่ "ทองพูน" บุกช้อมรตนั้นไปใช้ตู้รูดแถว ๆ รังสิต ซึ่งสถานที่ที่ใช้ในการถ่ายทำทั้งหมดนี้ท่านม้วยจะเป็นเลือกเองทั้งหมด สำหรับการถ่ายทำนั้นเป็นไปอย่างยากลำบากเพราะในช่วงนั้นมีเคอร์ฟิว

... ตอนนั้นเราถ่ายกันทุกวัน ตื่นกันตีห้า ถ่ายหกโมงเช้า แล้วก็เลิกกันสองยาม บางทียังไม่เสร็จก็ลุยถ่ายแหม่งเลย แล้วก็เอาตุ๊กกิจไปติดคุกตามสถานีตำรวจต่าง ๆ ฐานละเมิดเคอร์ฟิว คือเราจะกำหนดคนไปเลยว่า วันนี้ใครใครติดคุก วันนั้นใครใคร ส่วนผมไม่ได้ติดด้วย เพราะท่านไม่มีใครช่วย...

สมถวิล สุวรรณภู่ง (16 ธันวาคม 2533) เล่าถึงบรรยากาศของการถ่ายทำในช่วงนั้น และเปิดเผยด้วยว่าภาพยนตร์เรื่อง ทองพูน โคนโพ ราชภร เต็มขั้น นี้ท่านม้วยทรงสร้างให้บริษัทไฟว์สตาร์โปรดักชั่น จำกัด เพราะท่านอยากจะทำงานแก้ตัวที่ เทวดาเดินดิน ให้ไฟว์สตาร์ขาดทุน ซึ่งตอนแรกทางคุณเกียรติ เอี่ยมพึ้งพร ผู้อำนวยการ

การสร้างของบริษัทไฟว์สตาร์ ไม่อยากให้ท่านทำเพราะท่านทำหนังโบลว์ (Blow) และใช้เวลาในการถ่ายทำนาน แต่ท่านมู๋ทรงยืนยันว่า ท่านจะทำเรื่องนี้ในราคาถูก และก็ถ่ายเร็วด้วย โดยจะใช้เวลาในการถ่ายทำเพียง 45 วันเท่านั้น ซึ่งในที่สุดทางคุณเกียรติก็ยินยอม โดยให้งบประมาณในการสร้าง 1 ล้าน 2 แสนบาท

หลังจากตกลงกันแล้วก็มีการเตรียมงานกันอย่างหนัก มีการวางแผนการถ่ายทำอย่างรอบคอบ และก็เปิดกล้องในราวกลางปี พ.ศ. 2520 ใช้เวลาในการถ่ายทำประมาณ 48 วันก็ปิดกล้อง โดยใช้ฟิล์มในการถ่ายทำประมาณ 80 - 100 ม้วนเท่านั้น และใช้งบประมาณในการสร้างประมาณ 1 ล้าน 4 แสนบาท หลังจากหนังเสร็จเรียบร้อยแล้วก็เข้าฉายที่โรงภาพยนตร์เอเธนส์ ซึ่งในช่วงนั้นเป็นโรงหนังที่ยังไม่ได้รับความนิยม เมื่อเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2520 ปรากฏว่า พอทองทูน โกลโพิ ราชวรเต็มขึ้น เข้าฉายก็ทำให้ เอเธนส์ที่เคยเป็น "โรงเย็น" กลายมาเป็น "โรงร้อน" ทันทีมาจนทุกวันนี้ โดยทำเงินถึง 4 ล้านบาท ในสมัยนั้น และชื่อเสียงของท่านมู๋ที่เคยตกวูบไปเมื่อคราวสร้าง รักคุณเข้าแล้ว ก็กลับมาได้รับการเชื่อถือ และยอมรับอีกครั้งหนึ่งทั้งจากแฟนหนังของท่านมู๋และสื่อมวลชน ดังจะเห็นได้จากนิตยสารอาทิตย์ (2520 : 32)

...ความสำเร็จของ พอทองทูน โกลโพิ ราชวรเต็มขึ้น สามารถต้นฐานะของหม่อมเจ้าชาตรีเฉลิม ให้กลายเป็นสัญลักษณ์ใหม่ของวงการภาพยนตร์ไทย สามารถกลายเป็นสถาบันของคนรุ่นใหม่ในวงการภาพยนตร์ไทย โดยไม่ยาก ... ท่านมู๋กล้าที่จะพิสูจน์ถึงคนทำหนังที่ต้อง การเน้นคุณภาพของหนังมากกว่าที่จะเน้นให้การกอบโกยกำไร... ความกล้าของท่านมู๋ เป็นการพิสูจน์ถึงผู้สร้างภาพยนตร์ที่มีอุดมการณ์ ซึ่งได้แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนแล้วว่า ก้าวใหม่ของวงการหนังไทยจะเป็นอย่างไร

ความจริงแล้ว พอทองทูน โกลโพิ ราชวรเต็มขึ้น เป็นหนังที่ได้รับความนิยม

หมายความว่าน่าจะได้รับรางวัลตุ๊กตาทองคำยอดเยี่ยม ปี พ.ศ.2520 แต่อย่างไรก็ตามหนังสือเรื่อง แหกค่ายนรกเตียนเปียนฟู ของชุมพร เทพพิทักษ์ ก็แหกเข้าโค้งไปอย่างพลิกความคาดหมาย ซึ่งหลายคนต่างให้ทัศนะว่าที่ ทองพูน โคกโพ ๗ ไม่ได้รับรางวัลนั้นก็เพราะหนังสือเรื่องนี้ เสนอความจริงอย่างตรงไปตรงมาเกินไป เลยกถูกเซ็นเซอร์ ทำให้หนังสือถูกแบนไปบางตอน (ดาว ล้อมเดือน 2520 : 34) และท่านมู๋ก็ได้ตรัสถึงเรื่องนี้ว่า

ผมว่า ...ที่ ทองพูน โคกโพ ๗ ไม่ได้หนังสือยอดเยี่ยมนั้น ไม่ใช่เพราะว่า ทองพูน ๗ เป็นหนังสือไม่ดี แต่ ทองพูน ๗ ไม่ได้เพราะเนื้อหาของมันเอง ซึ่งผมว่าน่าจะภูมิใจด้วยว่า หนังสือมันดีเกินไปจนทิ่มแทงความรู้สึกของคนบางคน ... ผมเองก็ขำว๊วเลย มีอย่างไหนหนังสือที่มีจุดมุ่งหมายดี แต่ปัญหาสังคมยังถูกแบน มันต้องมีกฎเกณฑ์การพิจารณาบางอย่างที่ไม่ถูกต้อง

ท่านมู๋ (อ้างถึงในอาทิตย์ 2520 : 32) ทรงแสดงความรู้สึกของท่านเมื่อ ทองพูน โคกโพ ๗ พลาดจากรางวัลพระสุรัสวดีภาพยนตร์ยอดเยี่ยม แต่อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจะพลาดรางวัลนี้แต่ท่านมู๋ทรงก็ได้รับรางวัลพระสุรัสวดีบทพระพันธ์ยอดเยี่ยม และบทภาพยนตร์ยอดเยี่ยมจากเรื่องนี้ นอกจากนี้หนังสือเรื่องนี้ยังได้รับรางวัลพระสุรัสวดีบันทึกเสียงยอดเยี่ยม โดย นิวัติ สำเนียงเสนาะ รางวัลพิเศษคาราหน้าใหม่ ของ จตุพล ภู่อภิรมย์ ส่วน วิยะดา อุมารินทร์ ก็ได้รับรางวัลสุพรรณหงษ์ทองคำ คาราน่าฝ่ายหญิงยอดเยี่ยม ในงานมหกรรมภาพยนตร์เอเชียครั้งที่ 23 รวมแล้ว ทองพูน โคกโพ ราชวรเต็มขั้น ได้รับรางวัลทั้งหมด 5 รางวัล

กาม (KARMA)

ท่านที่จะสร้างภาพยนตร์เรื่องนี้มีเหตุการณ์สำคัญเหตุการณ์หนึ่งที่มีผลกระทบต่อกันก็คือ ท่านไปพบหญิงสาวร่างบอบบาง สวมแว่นสายตาสั้น ท่าทางคล่องแคล่วน่ารักคนหนึ่ง จากการตระเวนเที่ยวเตรียมวาทรีของท่านมู๋และพระสหายของท่านที่โรงแรมแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ ฯ เธอคือ "คุณจ๊อบ" ลูกสาวของนักเขียนชื่อดัง จากความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดที่สุดในที่สุด "คุณจ๊อบ" ก็กลายเป็น "หม่อมจ๊อบ" ไปโดยปริยาย

ในช่วงนั้นหม่อมจ๊อบก็พยายามที่จะผูกมัดท่าน เวลาหม่อมจ๊อบโทรเข้ามาที่วังทีไร ท่านก็ไม่ยอมรับสายเจอแต่ผม หม่อมจ๊อบก็เกิดน้อยอกน้อยใจถือว่ากีดกันเขา และในช่วงนั้นก็มียกขบวนเท็งจากหนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่งเข้ามาสอด ค้องการจะขายข่าว ก็พยายามที่จะสร้างข่าวนี้ขึ้นมา โดยยู่ให้หม่อมจ๊อบ ซึ่งในช่วงนั้นอายุยังไม่ถึง 20 ปี ไปแจ้งความตำรวจให้จับท่านมู๋เพื่อค้องการที่จะได้ข่าวหน้าหนึ่ง ... และข่าวนี้ก็ได้ออกหน้า 1 ด้วย คือข่าวหม่อมจ๊อบแจ้งความให้จับท่านมู๋...

สมถวิล สุวรรณภูม (16 ธันวาคม 2533) หนึ่งในห้าทหารเสือที่ร่วมตระเวนวาทรีกับท่านมู๋เล่าถึงความเป็นมา (ห้าทหารเสือตระเวนวาทรีนั้นก็คือท่านมู๋ คุณโต้ง (กำพล ตันลัจจา) คุณมานพ อัมพพช คุณจ๊ว ลูกน้องของคุณสมศักดิ์ เตชะรัตนประเสริฐ และคุณสมถวิล สุวรรณภูม) และในขณะที่เหตุการณ์กำลังคืบคลานนั้น สมถวิล สุวรรณภูม ก็เข้าไปจุดหม่อมจ๊อบ ซึ่งขณะนั้นพักอยู่ที่โรงแรมรามาดา ออกมาทางประตูหลังของโรงแรม แล้วก็พาไปพบท่านมู๋ที่บ้านของคุณเชิด ทรงศรี (ซึ่งขณะนั้นหนึ่งแผลเก่าของคุณเชิดกำลังฉายอยู่) ก่อนที่เหตุการณ์ต่าง ๆ จะบานปลายไปมากกว่านี้ อย่างไรก็ตามในเวลาต่อมาความสัมพันธ์ระหว่างท่านมู๋กับหม่อมจ๊อบก็เห็นห่างและเลิกวาทรีกันไป

ความเจ็บปวดจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยเฉพาะจากนักข่าวบันเทิงฉบับหนึ่ง ทำให้ท่านม้วยเขียนบทภาพยนตร์เรื่องหนึ่งขึ้นโดยตั้งชื่อไว้ 2 ชื่อ คือ สัญชาติญาณ กับ กาม แต่ทางผู้อำนวยการสร้างบริษัทสหมงคลฟิล์มคือ คุณสมศักดิ์ เตชะรัตน - ประเสริฐ หรือ "เสี่ยเจียง" ชอบชื่อ กาม มากกว่า ก็เลยตั้งชื่อหนังเรื่องนี้ว่า กาม

...ท่านทำหนังเรื่องนี้เพราะอยากจะตำนักข่าวบันเทิง ซึ่งในช่วงนั้นพวกนักข่าวบันเทิงจะเป็นพวกเขียนเอาเงิน เขียนเชียร์เขาแล้วหวังที่จะเคลมเขา ยิ่งนักข่าวตั้ง ๆ จะต้องเสียทั้งตัวด้วยถึงจะตั้ง ท่านต้องการที่จะสะท้อนว่า นักข่าวบันเทิงเหี้ย ๆ ในยุคนั้นเป็นอย่างนี้ และมันก็เป็น อย่างนั้นจริง ๆ ผมอยู่ในเหตุการณ์ตลอด นักข่าวเหี้ย ๆ นี้เหี้ยจริง ๆ เป็นนักข่าวบันเทิงฉบับใหญ่ ๆ ที่สามารถขึ้น เป็นชู้ตายกับคาราวาได้ ส่วนนักข่าวดี ๆ เขาก็ดีนะ...

สมถวิล สุวรรณภู (16 ธันวาคม 2533) เล่าถึงความเป็มาของหนังเรื่องนี้ให้ฟังและกล่าวเสริมว่า ความจริงแล้วโครงเรื่องของหนังเรื่องนี้ นอกจากจะได้มาจากเรื่องของหม่อมจ๊อบแล้วยังได้มาจากเรื่องราวลูกสาวของคุณ เปียทิพย์ คุ้มวงศ์ ซึ่งเป็นลูกของคนบันเทิงที่มักจะไม่ค่อยชอบอ่านหนังสือ ท่านม้วยเองทรง ก็มีความรู้สึกว่าคุณของท่านก็ขาดความอบอุ่นเช่นกันเวลาคุณชายเมียง (มรว. เตชะเฉลิม ยุคล) คุณหญิงนุ้ย (มรว. ปัทมนัดดา ยุคล) มาหาพ่อจะทำงานอย่างเดียวไม่ได้ดูแลเอาใจใส่ ไม่มีความอบอุ่นที่พ่อจะมีให้เลย ซึ่งท่านก็มีความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องนี้ และโครงเรื่องอีกส่วนหนึ่งนั้นได้มาจากชีวิตของ "ท่านฉาน" นักศึกษาจิตรกรรม ศิลปากรที่ปลีกตนไปเป็นฤษีหนีความวุ่นวายของสังคมไปอยู่เกาะเสม็ด แต่งตัวแบบผู้ถือศีล มุ่งขาวหม่ขาวไว้ผมยาว แต่ไม่บวชก็เพราะว่าเขายังเล่นดนตรี และเขียนรูปหาความเพลินใจอยู่ด้วยงานศิลปะ จากเรื่องราวต่าง ๆ เหล่านี้ท่านม้วยนำมารวบรวมเป็นบทภาพยนตร์เรื่อง กาม

กาม เป็นภาพยนตร์ที่สะท้อนให้เห็นถึงพฤติกรรมชั่วของนักข่าวบันเทิงคน

หนึ่ง ซึ่งทำให้คาราวาสาวและลูกสาวต้องเอาชีวิตของตัวเองเข้ามาต่อรองเพื่อความอยู่รอดในสังคม จนกลายเป็นโสกนาฏกรรมแสนสาหัสที่มีมูลเหตุเบื้องต้นมาจากการแสวงหาผลประโยชน์ใน "กาม" ของผู้คน โดย "มาวิกา วงศ์วันทา" เป็นคาราวาไปที่ถูกสังคมทั่วไปมองว่า เป็นหญิงที่เวียนว่ายในคลื่นกามของวงการบันเทิง โดยมีลูกสาววัยสิบห้าคนหนึ่งคือ "วิณา" ที่เธอเองพยายามปฏิเสธไม่ให้ภาพพจน์ที่ไม่ดีต่าง ๆ ของตนเองไม่ให้เกิดขึ้นกับลูกสาว แต่การที่เด็กสาวผู้นี้ถูกทอดทิ้งให้เธออยู่กับความเจ็บปวดทรมาน ทำให้เธอว่าเหวตองการที่จะได้รับความอบอุ่นจากแม่ แต่เธอก็ไม่ได้รับ ทำให้เธอต้องการและไขว่คว้ามัน และคน ๆ หนึ่งที่เธอเข้าไปรู้จักและสนิทสนมด้วยก็คือ "มารุต" จิตรกรที่พยายามไฝหาความหมายที่แท้จริงของชีวิต แต่คนทั่วไปกลับประณามว่าเขาเป็นคนขี้กาม

การที่แม่ซึ่งเป็นคาราวาไปเอาแต่ดายหนัง ๆ จนไม่มีเวลาให้ลูก สร้างช่องว่างมากพอที่จะทำให้ "สุรศักดิ์" นักข่าวบันเทิงที่หากินอยู่กับความขมขื่นของผู้อื่นอย่างไรจรรยาบรรณ หาโอกาสที่จะทำลายล้างเพื่อทดแทนความโกรธของตนที่หวังเคลมแม่แต่ไม่สำเร็จ เข้ามาหาผลประโยชน์ของตนในขณะที่แม่ลูกคู่นั้นมีแต่ความเจ็บปวดมากขึ้น การถูกบังคับและกลายเป็นแพะรับบาปแทนแม่ ทำให้ลูกสาวคาราวาไปอย่าง "วิณา" ต้องถูกสังคมรอบข้างรังเกียจ ทำให้เธอต้องทอดทิ้งทุกสิ่งทุกอย่างของสังคมเมืองข้ามทะเลไปสู่โลกอีกโลกหนึ่งที่มีแต่ความเจ็บปวด สถานที่แห่งนี้เองเธอได้พบกับ "มารุต" อีกครั้งหนึ่ง ทั้งสองอยู่ด้วยกันอย่างอบอุ่นและเข้าใจ แต่แล้ววันหนึ่งโลกของคนทั้งสองก็ถูกทำลายลง เมื่อแม่ของเธอพาตัววงศ์คิดคามมา และ "มารุต" ถูกยิงตาย

กาม เป็นภาพยนตร์ที่ถ่ายทำให้ระบบขาวดำอนฟิล์ม เขียนบท ถ่ายภาพ กำกับ และตัดต่อลำดับภาพโดยท่านมุ้ย นำแสดงโดย เปียทิพย์ คุ้มวงศ์ แสดงเป็น "มาวิกา วงศ์วันทา" คาราวาสาวคนไปที่ตกเป็นเหยื่อของสังคมทรมาน, มนฤดี ยมาภัย คาราวังดวงใหม่ที่เพิ่งมาเล่นหนังจอใหญ่เป็นเรื่องแรก แสดงเป็น "วิณา วงศ์วันทา" ลูกสาวคาราวาไปที่ต้องตกเป็นเหยื่อการทำลายของนักข่าวบันเทิงชั่ว , มานพ อัครเศวต แสดงเป็น "มารุต" จิตรกรที่ไฝหาสิ่งจะของชีวิตที่ทุกคนหันหลังให้ และประณามว่า

บ้างกาม, สุวชัย ศิลกวิลาศ นักข่าวบันเทิงรุ่นเก่า แสดงเป็น "สุรศักดิ์" นักข่าว
บันเทิงผู้ใช้ปากกาเป็นอาวุธเพื่อผลประโยชน์ของตนเองอย่างไรจรรยาบรรณ

ภาพยนตร์เรื่องนี้ใช้งบประมาณในการถ่ายทำประมาณ 2 ล้านบาทบาท
เข้าฉายในราวเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2521 ที่โรงภาพยนตร์สยาม ปรากฏว่า
ขาดทุนอย่างย่อยยับ

คุณเชื้อมัย วันที่หนึ่งเข้าสยามวันแรก คนนี้แน่นอนไม่มีที่
เดิน แต่พอวันที่สองแทบจะไม่มีมาเดิน ก็คนคิดว่า กาม
เป็นหนังไป แต่ยังไงก็ตาม กาม ก็เป็นหนังดีนะ
ท่านผู้ชอบมาก แต่รายได้เลวมา ... (สมถวิล
สุวรรณภูม 16 ธันวาคม 2533)

แต่อย่างไรก็ตามภาพยนตร์เรื่องนี้ก็เป็นที่ชื่นชมของนักวิจารณ์ภาพยนตร์
ตามนิตยสารฉบับต่าง ๆ ซึ่งเขียนถึงท่านผู้ว่า ฝีมือยังเฉียบขาดมากในการถ่ายภาพ
และลำดับภาพมาผูกพันให้ทั้งเป็ยทิพย์ คู่มวงค์, มานพ อัสวเทพ, มนฤดี ยมาภัย
และ สุวชัย ศิลกวิลาศ ร่วมกันสร้างพฤติกรรมของตนเองให้คนดูได้เห็นความเลว
ทรามของนักข่าวบันเทิง (อาทิตย์, กรกฎาคม 2521 : 37) สำหรับรางวัลที่ได้รับนั้น
กาม ได้รับรางวัลภาพยนตร์ยอดเยี่ยม ปี 2521 ของงานมหกรรมภาพยนตร์
อาเซียน ส่วนรางวัลภายในประเทศนั้น ก็เป็นที่น่าเสียดายว่าในปี พ.ศ. 2521 ไม่
มีการประกวดภาพยนตร์ ไม่อย่างนั้น กาม ก็คงจะเป็นภาพยนตร์ไทยอีกเรื่องหนึ่ง
ที่ได้รับการคาดหมายว่าจะกวาดรางวัลจากการประกวดไปไม่มากนัก

อุกาฟ้าเหลือง (YELLOW SKY)

ที่ผ่านนั้นเกือบจะไม่มีภาพยนตร์ไทยเรื่องไหนที่สร้างเกี่ยวกับทะเลมาก่อน คนที่อยู่กับทะเลจะเห็นว่าทะเลของเรา กำลังถูกทำลาย ผมเองก็เป็นนักดำน้ำมาตั้งแต่อายุ 11 ขวบ จนกระทั่งผมจะอายุ 40 ปีอยู่แล้ว ผมก็ยังดำน้ำอยู่ พอเราดำน้ำมาก ๆ เข้า เราก็เกิดรู้สึกรักทะเลขึ้นมา เราารู้สึกว่าทะเลของเรา กำลังโดนทำลาย แต่ว่ามีใครรู้หรือเปล่าว่าทะเลของเรา กำลังถูกทำลาย... เราไม่รู้ว่ามีใครทำลายอย่างไร คือ การโดนทำลายนั้นจะโดยทำลายด้วยความไม่รู้ หรือความที่จะเอาผลประโยชน์ของคนกลุ่มน้อย เป็นต้นว่า พวกที่ใช้โดมาไมต์ไประเบิดปลา พวกที่ลากอวนน้ำตื้น พวกที่ไม่คิดว่าทะเลของเรา มันสามารถโดนทำลายได้ และสามารถโดนทำลายได้ในเวลาอันรวดเร็ว... จากจุดบั้นกาลในอันนี้ เราคิดว่าควรจะสร้างภาพยนตร์สักเรื่องหนึ่งให้เห็นว่าการทำลายทะเลนั้นเกิดผลอะไรขึ้นมา อันนี้คือเรื่องอุกาฟ้าเหลือง

ท่านผู้ทรงพระทานสัมภาษณ์ถึงที่มาของภาพยนตร์เรื่อง อุกาฟ้าเหลือง ที่หอประชุมเล็ก มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เนื่องในงานนิทรรศการ "ภาพยนตร์ไทย ปรีทรรศน์" ระหว่างวันที่ 9 - 12 กันยายน พ.ศ.2524 (อ้างถึงในวารสารสื่อ สยามวลชน มิ.ย. - ต.ค.2524 : 93) ส่วนสมถวิล สุวรรณภูง (16 ธันวาคม 2533) ก็ได้เล่าเพิ่มเติมว่า "ท่านผู้จะมองเห็นปัญหาที่ไวกว่าคนอื่น ท่านมีความผูกพันกับทะเลมานานแล้ว มันเป็นความใฝ่ฝันของท่านมานานแล้ว พอลายความไม่ได้ทำ ท่านก็ตัดแปลงมาเป็น อุกาฟ้าเหลือง แต่ก็มีการเปลี่ยนแปลงฉิมเรื่องและเนื้อหาจากเรื่องกาชิงสมบัติใต้ทะเลมาเป็น เรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมใต้ทะเลไป"

ลายคราม ที่สมถวิล สุวรรณภูมิก่อร่างถึงก็คือ ชื่อของภาพยนตร์เรื่องหนึ่งของท่านม้วยเกี่ยวกับการแย่งชิงสมบัติใต้ทะเล แต่เนื่องจากติดขัดปัญหาบางประการ จึงไม่ได้สร้างทั้ง ๆ ที่มีภาพเตรียมงานโดยการค้ำน้ำสำรวจเครื่องลายครามสังคโลกใต้ทะเลหลายแห่งไม่ว่าจะเป็นที่เกาะซาก จันทบุรี ตราด เกาะสมุย เกาะอาดัง หรือแถว ๆ เกาะลิปะ๊ะ ที่อยู่บริเวณชายแดนไทยมาเลเซีย ตลอดจนฝึกการค้ำน้ำให้ทีมงานและนักแสดงจนสามารถปฏิบัติงานใต้ทะเลได้ อย่างไรก็ตามการเตรียมงานเหล่านี้ก็เป็นการปูพื้นฐานสำหรับการถ่ายทำ อุกาฟ้าเหลือง ได้เป็นอย่างดี และก่อนที่จะถ่ายทำเรื่องนี้ สมถวิล สุวรรณภูมิ (อ้างถึงในจิระ มะลิกุล 2532 : 62) เล่าให้ฟังว่า "ท่านเข้าไปร้านหนังสือ พอเห็นหนังสือที่มีคำว่า SEA ท่านจะหยิบยิบแหลกหยิบมาเต็มตะกร้า ท่านจะซื้อแมงกูดเดียว ภูจะต้องอ่านเรื่องทะเลทั้งหมดที่มีอยู่"

อุกาฟ้าเหลือง เป็นภาพยนตร์ที่สะท้อนให้เห็นปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติใต้ท้องทะเลของคนจำนวนหนึ่งให้เห็นแก่ได้ โดยไม่คำนึงถึงผลกระทบที่จะติดตามมา โดยสะท้อนผ่านชีวิตของ "เผ่าหลัก" ซึ่งยังคงยึดอาชีพจับปลาด้วยการวางลอบดักปลา และต่อต้านการจับปลาแบบใช้ระเบิด โดยเผ่าสอน "ไอ้ซ่า" เด็กที่ตนเลี้ยงมาแต่เล็กให้รู้จักวิธีการวางลอบโดยมี "ดอกไม้" หลานสาวเป็นคนเอาปลาไปขาย "บุญตา" สาวคนรักของ "ซ่า" ไม่เห็นด้วยกับวิธีการจับปลาของเผ่าหลัก จึงพูดให้ "ซ่า" หันไปทำเรืออวน ในที่สุด "ซ่า" ก็ตีจากเผ่าหลักไปทำเรืออวน

หลังจากที่ "ซ่า" จากไป "เผ่าหลัก" ก็ออกทะเลกับ "ดอกไม้" และได้พบเห็นการวางระเบิดปลาอยู่เรื่อย ๆ จึงตามตัวมาจับ แต่กว่าตัวจะมาถึง คนร้ายก็หนีไปไกลแล้ว ต่อมาเกิดความขัดแย้งกันระหว่างกำนันกับผู้ที่เคยสนับสนุนหาเสียงให้กำนันจนได้เป็น ส.ส. กำนันถึงกับจ้างมือปืนมากำจัดศัตรู และ "ซ่า" ก็ถูกมือปืนตามล่าปิดปาก "เผ่าหลัก" จึงสละชีวิตของตนเองช่วย "ซ่า" โดยการหลอกล่อมือปืนไปกลางทะเลก่อนที่พายุอุกาฟ้าเหลืองจะกระหน่ำทำลายทุกชีวิตที่อยู่ในทะเล

ภาพยนตร์เรื่องนี้ถ่ายทำในระบบขาวดำอนฟิล์ม และก็เช่นเดียวกับภาพยนตร์ที่ผ่าน ๆ มาก็คือ ท่านม้วยทรงทั้งเขียนบท ถ่ายภาพ กำกับ และตัดต่อลำดับภาพด้วยตัวของท่านเอง ภาพยนตร์เรื่องนี้นำเสนอแสดงโดย ส.อาสนจินดา แสดงเป็น "เผ่าหลัก" , ยมมา ชาตรี แสดงเป็น "ซา" และนางเอกใหม่ อรวรรณ เครือทอง เป็น "ดอกไม้"

...การถ่ายทำเรื่องอุกาฟ้าเหลือง นี้เป็นเรื่องที่ยากที่สุดเท่าที่เคยทำมา เพราะว่าทะเลก็คือทะเล คีบก็ทะเล สอกก็ทะเล เราไม่สามารถที่จะเดินบนทะเลได้ และไม่สามารรถที่จะตั้งกล้องบนทะเลได้

ท่านม้วย (2524:94) ทรงเล่าถึงความหลังเมื่อครั้งที่ถ่ายทำ "อุกาฟ้าเหลือง" ซึ่งเป็นไปด้วยความยากลำบากเนื่องจากทุกครั้งที่ถ่ายเกือบจะทุกช็อต (shot) ที่อยู่ในทะเลแล้วจะต้องตั้งแพลตฟอร์ม (Platform) ขึ้นมาจากฐานที่อยู่บนพื้นทะเลสูงประมาณ 20 เมตร เพื่อตั้งกล้องถ่ายเข้าหาฝั่ง ดังนั้น ทุกครั้งที่ถ่ายทีมงานจะต้องดำน้ำไปตั้งแพลตฟอร์มกลางทะเล ซึ่งต้องใช้เวลายาวอย่างน้อย 5 ชั่วโมง กว่าที่จะตั้งขึ้นได้ บางช็อตถ่ายจากยอดเขาลงมาที่อ่าวใช้เวลาถึง 7 วัน เพื่อจะได้ภาพเพียง 1 ภาพ ในการถ่ายทำหนังเรื่องนี้ส่วนใหญ่เป็นฉากในทะเล ดังนั้นจึงเช่าเรือมา 1 ลำ ซึ่งนอนกันทั้งกองถ่ายใช้เวลา 7 เดือน และจากใต้น้ำใช้เวลาในการถ่ายทำถึง 3 เดือน

ถึงแม้ว่าจะเป็นหนังที่ถ่ายทำยาก แต่ท่านม้วยทรงไม่ให้มองไปที่จุดนั้น ทรงให้มองไปที่เนื้อหาสาระของหนังว่ามันดีหรือเปล่า ทรงคิดว่า หนังเรื่องนี้ประการแรกทรงพยายามที่ให้คนเห็นว่าใต้ทะเลนี้สวย ประการที่สอง คนที่อยู่จากตวาดไปจรดสตูดิโอส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นชาวประมงถ้าปลาสูญพันธุ์ไป เพราะระบบนิเวศน์ถูกทำลาย ชาวประมงเหล่านี้ก็จะหมดอาชีพ (มจ.ชาตรีเฉลิม ยุคล อ้างถึงในวารสารสื่อมวลชน มิ.ย. - ต.ค. 2524:95 - 96) ดังนั้นจึงทรงสร้างอุกาฟ้าเหลือง

ขึ้นมาเพื่อต้องการกระตุ้นให้ผู้คนหันมาสนใจปัญหาที่เกิดขึ้น และร่วมแรงร่วมใจ
อนุรักษ์สภาพแวดล้อมทางทะเลขึ้นมา

ภาพยนตร์เรื่องนี้ท่านมัญทรงสร้างให้กับบริษัทสหมงคลฟิล์ม ซึ่งเสนองบประมาณในการสร้างตอนแรก 3 ล้านบาท แต่ถ่ายไปถ่ายมากลายเป็น 5 ล้าน 7 แสนบาท ซึ่งทำให้ท่านมัญมีปัญหาขัดแย้งในการทำงานหลายอย่างกับฝ่ายนายทุน คือสหมงคลฟิล์ม (แหวนทองเหลือง 2522:40) หลังจากหนังเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก็เข้าฉายที่โรงภาพยนตร์สยาม ในราวกลางปี พ.ศ. 2522 ปรากฏว่าขาดทุนย่อยยับกลายเป็นผลตกสะเก็ดที่ทางสหมงคลฟิล์มยังไม่เคยลืมเตือนมาจนคราวเท่าทุกวันนี้

อย่างไรก็ตาม อุกกาพัาเหลือง ก็เป็นภาพยนตร์ที่ได้รับความนิยมว่า เป็นภาพยนตร์ที่ดีที่สุดเรื่องหนึ่งของท่านมัญ และได้รับรางวัลหลายรางวัลด้วยกัน คือรางวัลพระสุรัสวดีถ่ายภาพยนตร์ยอดเยี่ยม (ม.จ.ชาติรีเฉลิม ยุค), รางวัลพระสุรัสวดีบันทึกเสียงยอดเยี่ยม (นิวัติ สำเนียงเสนาะ), รางวัลสุพรรณหงษ์ทองคำถ่ายภาพยนตร์ยอดเยี่ยม (ม.จ.ชาติรีเฉลิม ยุค), รางวัลสุพรรณหงษ์ทองคำก้ากับการแสดงยอดเยี่ยม (ม.จ.ชาติรีเฉลิม ยุค)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถ้าเธอยังมีรัก (IF YOU STILL HAVE LOVE)

.... เบื้องหลังที่สร้างเรื่อง ถ้าเธอยังมีรัก ก็คือ ท่านรักคุณน้อย (หม่อมวิยะดา ยุคล ชายาคนแรก) มาก ซึ่งเคยทุกข์เคยยากตั้งแต่สมัยที่อยู่หออเมริกาด้วยกัน ท่านก็หวังว่าวันหนึ่งท่านอาจจะกลับไปคิดถึงกับคุณน้อยก็ได้ คือท่านไปดู Yellow handkerchief ของ Yamada ซึ่งมีแนวเรื่องว่า พระเอกติดคุกจะกลับมาถ้าหากว่าเมียยังต้องการที่จะให้กลับ โดยให้ผูกผ้าเช็ดหน้าสีเหลืองไว้ ท่านก็มีความฝันเล็ก ๆ อันนี้อยู่ อยากจะให้ชีวิตของท่านเป็นเหมือนกับหนังเรื่องนี้....

สมถวิล สุวรรณภูมิ (16 ธันวาคม 2533) ลูกศิษย์ก้นกุฏิที่อยู่กับท่านม้วยมายาวนายร่วม 17 ปี เล่าถึงที่มาของ ถ้าเธอยังมีรัก และในช่วงนั้นทางสรรพชัย ชาตรี ก็ฝาก ทศวรรณ เสนีย์วงศ์ ฯ มาทำงานกับท่านม้วย ท่านก็เลยให้ทศวรรณ เป็นคนดำเนินการสร้างหนังเรื่องนี้

ถ้าเธอยังมีรัก ก็คือ Yellow handkerchief ที่มาทำเป็นแบบไทย ๆ เป็นเรื่องแสดงให้เห็นถึงคุณค่าของความรัก ความมั่นคงในความรักของผู้หญิง โดยชี้ให้ผู้ชายได้เห็นและเข้าใจในความรู้สึกของผู้หญิง ซึ่งเปิดเรื่อง "มนตรี" เป็นหนุ่มที่ถูกหญิงหักอกก็เลยเสียอกเสียใจลาออกจากงานในบาร์ที่ตนทำอยู่ โดยถอนเงินจากธนาคารมาซื้อรถยนต์คันหนึ่งขับเที่ยวจับผู้หญิง จนวันหนึ่งก็ได้พบกับ "นุช" เด็กสาวจากบักซ์ไต้ที่ถูกหลอกมาขายช่องแต่หนีมาได้ "มนตรี" อาสาขับรถพา "นุช" ไปส่งที่บ้านบักซ์ไต้และได้พบกับ "เริง" ซึ่งกำลังจะไปบักซ์ไต้เช่นกัน ร่วมเดินทางไปด้วย และ "เริง" ได้เล่าเรื่องราวชีวิตของเขาให้ทั้ง 2 ฟังว่า เขาเพิ่งออกจากคุกจะเดินทางกลับไปบ้านเพื่อไปพบ "ลาควน" เมียของเขา แต่พอกลับไปถึงเมียของเขาก็ตัดพ้อต่อว่าอย่างรุนแรงเพราะความไม่เข้าใจกัน "เริง" ออกไปจากบ้าน แต่ก่อนจะไปเขาบอก "ลาควน" ว่า ถ้าเธอยกโทษให้เขา และยังมีรักเขาอยู่

ให้เธอผูกผ้าเช็ดหน้าสีเหลืองไว้เป็นสัญลักษณ์ และเมื่อ "เริง" กลับมาที่บ้านอีกครั้ง เขาก็พบว่าผ้าเช็ดหน้าสีเหลืองผูกไว้เต็มไปหมด แสดงว่าเธอรักเขาอยู่

ถ้าเธอยังมีรัก เป็นหนังของบริษัทพร้อมมิตรภาพยนตร์ ซึ่งเป็นบริษัทของท่านม้วยเอง ทรงหยิบเอาโครงเรื่องมาจาก Yellow handkerchief โดยเขียนบท ถ่ายทำ กำกับ และตัดต่อลำดับภาพด้วยตัวของท่านเอง นำแสดงโดย สรพงษ์ ชาตรี แสดงเป็น "เริง" เนาวรัตน์ ยุกตะนันท์ แสดงเป็น "ล่าควน" ปัญญา นิรันดร์กุล แสดงเป็น "มนตรี" และ ตึกตา จินตานุช แสดงเป็น "นุช"

หนังเรื่องนี้เปิดกล้องในราวกลางปี พ.ศ. 2524 ใช้เวลาในการถ่ายทำในระยะเวลาจำกัดเพียง 20 กว่าวันเท่านั้น และพยายามลดต้นทุนในการผลิตด้านต่าง ๆ อีกมากมายหลายด้าน รวมทั้งการไม่ได้ทำหนังแบบ "ชาวค้ออนฟิล์ม" เหมือนกับทุกเรื่องที่เคยทำมา (อรรถวินิจ 2524 : 32) โดยลงทุนประมาณ 8 แสนบาทเท่านั้น (สมถวิล สุวรรณภูง 16 ธันวาคม 2533)

หลังจากทำเสร็จแล้วก็เข้าฉายที่โรงภาพยนตร์สยามประมาณปลายปี พ.ศ. 2524 รายได้เรื่องนี้อยู่ในระดับปานกลางไม่ขาดทุน และจากการส่งเข้าประกวดรางวัลตุ๊กตาทอง (พระสุรัสวดี) และรางวัลสุพรรณหงษ์ทองคำ ประจำปี พ.ศ. 2524 ปรากฏว่าภาพยนตร์เรื่องนี้ได้รับรางวัลมากมายคือ รางวัลพระสุรัสวดี กำกับการแสดงยอดเยี่ยม (มจ. ชาตรีเฉลิม บุคค) รางวัลพระสุรัสวดีผู้แสดงนำฝ่ายหญิงยอดเยี่ยม (เนาวรัตน์ ยุกตะนันท์) รางวัลสุพรรณหงษ์ทองคำผู้แสดงนำฝ่ายชายยอดเยี่ยม (สรพงษ์ ชาตรี) รางวัลสุพรรณหงษ์ทองคำเพลงประกอบยอดเยี่ยม (พิเศษ สังขสุวรรณ) และรางวัลตุ๊กตาเงินผู้แสดงประกอบหญิงยอดเยี่ยม (ตึกตา จินตานุช)

เหตุการณ์สำคัญเหตุการณ์หนึ่งในระหว่างที่ถ่ายทำภาพยนตร์ ถ้าเธอยังมีรัก ก็คือ "หม่อมม่อม" หรือวิยะดา อุมารินทร์ ได้ย้ายออกจากวังไปพร้อมกับ "คุณชายเอี้ยว" (มรว. มงคลชาย บุคค) และก็เลิกร้างกับท่านม้วยไปในที่สุด เนื่องจากความไม่เข้า

ใจกันบางประการ ประกอบกับในช่วงนั้นทาง "เจ้หงุ่น" (องุ่น ประศาสน์วิจิตร) ผู้ยึดอาชีพนายทุนสร้างภาพยนตร์) มาติดต่อให้ท่านม้วยทำหนังเรื่อง รักเว่ ซึ่งจะต้องถ่ายทำในยุโรปหลายประเทศ ดังนั้นพอทำ ถ้าเธอยังมีรัก เสร็จท่านม้วยก็บินไปสวีเดน เพื่อไปดูโลเคชั่น (location) และหาโอกาสพบกับ "หม่อมเลียวนอร์" แพนสาวชาวสวีเดน ที่ท่านม้วยทรงไปพบเมื่อคราวที่เดินทางไปต่างประเทศก่อนหน้านี้

....แพนผมเขาเป็นเศรษฐีสวีเดนนะ ช่วงไหนเขาว่าง
เขาจะนัดเจอผมที่บางประเทศในเส้นทางทัวร์ของเขา
แต่บางทีผมก็ไปคนเดียว....

ท่านม้วย (อ้างถึงใน สนธยา 2525 : 51) ทรงตรัสถึง "เลียวนอร์" ชายาชาวสวีเดนของท่านเมื่อครั้งที่ทรงไปดูโลเคชั่นที่สวีเดน ซึ่งในช่วงนั้นท่านหายไปจากเมืองไทยหลายเดือน ซึ่ง สมดวิล สุวรรณภู (16 ธันวาคม 2533) ได้เล่าเหตุการณ์ในช่วงนั้นว่า "ท่านจะบินไปเมืองนอกบ่อย ๆ ไปหาหม่อมเลียวนอร์ ช่วงนั้น เป็นช่วงที่ทีมงานค่อนข้างจะแย่เพราะไม่มีงาน และไม่มีอะไรจะกินกัน" แต่อย่างไรก็ตาม เนื่องจากมีปัญหาคัดของบางประการโครงการสร้างหนัง "รักเว่" จึงถูกระงับไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มือปืน (GUN MAN)

.... เรื่องมือปืนผมได้แนวคิดมาจากช่างตัดผมคือ พี่เตี้ย บางลาภ พี่เตี้ยแกตัดผมให้ผม แล้วก็เล่าให้ฟังถึงคนที่ยิง เกียรติ เอี่ยมพึ่งพร คือ ไร่ชัย หลังจากที่มันยิง เกียรติ เอี่ยมพึ่งพร ตายแล้ว มันก็มาตัดผมอยู่กับพี่เตี้ย เราก็นึก ว่า เอ้อ... ไร่คนที่มาโกนเครา กันจนให้เรามันก็เป็น มือปืนฝากคนได้ ก็มีความรู้สึกว้าเหวี่ น่าสนใจนะ และอีก อันหนึ่ง เราเอามาจากสายหนึ่ง ไร่สายหนึ่งมันมาดู ทองพูน โคกโพ พอมันดูเสร็จมันก็วิ่งมาบอกว่า ท่านผมดู หนึ่งของท่านมันมากเลย แหม... มันเหมือนชีวิตจริงของ เพื่อนผมเป๊ะเลย เพื่อนของผมเพิ่งกลับมาจากรบในลาว ชายของมันขาด มันไปซื้อแท็กซีหุ้นกัน 2 คนกับเพื่อนที่อยู่ กาวไฟฟ้าฝายผลิต ให้เพื่อนมันซื้บกลางคืน มันซื้บกลางวัน มันเลยลาก เอ็ม.16 ตามไป 7 จังหวัด ไปเจอที่อุบลฯ ไล่ยิงกันเอารอดมาคืนได้ ผมเลยเอาไอเดียนี้มาทำมือปืน และอีกส่วนหนึ่งก็คือ ตอนนั้นผมสนใจเรื่องนายตำรวจ 3 คน คือ สล้าง บุนนาค สมเกียรติ พ่วงทรัพย์ และ ชลอ เกิดเทศ เลยเอาเรื่องของตำรวจ 3 คนนี้มาประยุกต์รวม กันเป็นมือปืนอาชีพที่ถูกต้องตามกฎหมาย ส่วนมือปืนอีกคน เป็นมือปืนอาชีพที่ผิดกฎหมาย คนหนึ่งยิงไปได้ เหยี่ยวตุรว่า ได้ชื่อเสียง อีกคนหนึ่งยิงไปแล้วติดคุก ก็เลยออกมาเป็น หนึ่งเรื่อง มือปืน....

ท่านผู้ย (28 พฤศจิกายน 2532) ทรงคร่ำถึงความเป็นมาของภาพยนตร์เรื่อง มือปืน ซึ่งตอนแรกทรงจะให้ชื่อว่า กัลบก คือ เป็นเรื่องของช่างตัดผม แต่ทางช่าง ตัดผมเองก็ไม่ว่ากัลบกแปลว่าอะไร ท่านผู้ยจึงเปลี่ยนมาเป็น มือปืน แต่กระนั้นก็ ตามก็ถูกบรรดาศิษย์กันญาติทั้งหลายคัดค้านว่าชื่อมันเซยเกินไป น่าจะเป็น มือปืนพระกาฬ

หรือ มือปืนเจ้าพ่อ แต่เมื่อท่านยืนยันทุกคนเลยยอมรับ เพราะไม่อยากขัดใจท่าน และ
โครงเรื่องคร่าว ๆ ก็เกิดขึ้นมา

เมื่อจะทำเรื่องของมือปืนท่านมู๋ก็บุกเข้าหาข้อมูลเพิ่มเติมที่ชลบุรี
เพชรบุรี ซึ่งเป็นรังใหญ่ของบรรดามือปืนรับจ้างฆ่าคนแหล่งใหญ่ โดยท่านได้รับการ
ช่วยเหลือจากผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่นในการเข้าไปหาข้อมูล ว่าง ๆ ท่านก็เรียกพวกนี้
เข้ามาคุยที่วังบ้าง จนกระทั่งทางกรมตำรวจเองก็ต้องส่งตำรวจมาคอยดูพฤติกรรม
ซึ่งในช่วงนั้นท่านคิดจะทำหลัง มาลัยลอยชาย หน้าที่สะท้อนสังคมและการเมืองที่มี
การเป็นชายเป็นขวาวอยู่ด้วย โดยมีการติดต่อพูดคุยกับบรรดานักเคลื่อนไหวฝ่ายซ้ายที่
ออกจากป่า ก็เลยถูกเฟ้งเล็งกันใหญ่

มือปืน เป็นภาพยนตร์ที่สะท้อนให้เห็นถึงสังคมที่ไร้หลักประกันทั้งความ
ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีการเข่นฆ่ากันตายไม่เว้นแต่ละวัน โดยผ่านชีวิตของ
"จำสมหมาย" อดีตทหารรับจ้างที่ถูกกระเปิดขาขาด พอกลับมาถึงบ้านเมียรักก็หนีไป
มีผัวใหม่ ทั้งลูกชายคนเดียวที่เจ็บออก ๆ แอด ๆ ให้เป็นภาวะเลี้ยงดู เขาทำงาน
เป็นช่างตัดผมในร้านตัดผมเล็ก ๆ บังหน้า แต่หลังจากเขาคือมือปืนอาชีพรับจ้างฆ่า
ทุกคนตามคำสั่งของผู้ที่ติดต่อว่าจ้างเพื่อเอาเงินมาเลี้ยงดูลูก และสร้างความมั่นคง
ของชีวิต โดยมี "นิด" เด็กสาวข้างบ้านมาช่วยเลี้ยงดูลูก ต่อมาทางตำรวจคือ
"สาวรัตธนู" หรือ "ไ้่มือดำ" นายตำรวจประเภท "ยิ่งทิ้ง" ลูกเดียว ซึ่งเคย
เป็นเพื่อนร่วมรบกันมากับ "จำสมหมาย" และ "จำสมหมาย" เคยช่วยชีวิตมาแล้ว
เป็นผู้ที่รับผิดชอบคดีนี้และติดตามสืบสวนและทราบว่ามือปืนผู้ก่อคดีลอบสังหารนั้นก็คือ
"จำสมหมาย" ซึ่งขณะนั้น "จำสมหมาย" ก็พยายามที่จะเลิกอาชีพนี้เพื่ออนาคตของ
ลูก แต่เมื่อลูกซึ่งเป็นทุกสิ่งทุกอย่างของเขาป่วยหนัก เขาจึงตัดสินใจเป็นมือปืนอีก
ครั้งเพื่อหาเงินมารักษาลูก และในที่สุดมือปืนที่ผิดกฎหมายก็ถูกตำรวจซึ่งเป็นมือปืนที่
ถูกกฎหมายฆ่าตายในที่สุด

มือปืน เขียนบท ถ่ายภาพ กำกับการแสดง และตัดต่อลำดับภาพ โดย
ท่านมู๋ถ่ายทำในระบบขาวดำอนฟิล์ม นำแสดงโดย สวพงษ์ ชาตรี แสดงเป็น

"จำสมหมาย" อดีตทหารรับจ้างที่กลายมาเป็นมือปืน , รณ ฤทธิชัย แสดงเป็น "สารวัตรธนู" หรือ "ไอ้มือค้ำ" นายตำรวจผู้ชอบทำวิสามัญฆาตกรรม , ชลิตา ปัทมพันธ์ุ แสดงเป็น "นิค" คนช่วยเลี้ยงลูกของจำสมหมาย ซึ่งต่อมากลายเป็นความรักกันขึ้น

ภาพยนตร์เรื่องนี้สร้างขึ้นมาจากในนามของบริษัท ซี. เอส. พี. โพรโมชัน (C.S.P Promotion) ซึ่งเป็นบริษัทของสรรพชัย ชาตรี (ซี. ย่อมมาจากชาตรี เฉลิม, เอส. ย่อมมาจากสรรพชัย และสมนึก ซึ่งเป็นผู้จัดการของสรรพชัย, และ พี. ย่อมมาจากพิมพ์จันทร์ ภรรยาของสรรพชัย) และเงินที่นำมาสร้าง มือปืน ก็เป็นเงินของสรรพชัย ซึ่งตั้งงบประมาณในการสร้างรวมทั้งค่าเฉลี่ยและค่าถือปี่แล้วประมาณ 3 ล้านบาท แต่ปรากฏว่าพอหนังปิดกล้องก็ใช้เงินรวม 2 ล้านบาทแล้ว (ไม่รวมค่าเฉลี่ยและค่าถือปี่)

มามีปัญหาอีกหนักตอนที่สรรพชัยเกิดกลัวว่าหนังจะไม่ทำเงิน เลยแอบไปขายต่อให้ทาง วิซี. โพรโมชัน (V.C.Promotion) (สู่อากาศ วันที่ 3 - 9 กรกฎาคม 2526: 46) และสมถวิล สุวรรณภู (16 ธันวาคม 2533) ก็ขยายความต่อว่า สรรพชัยเอามือปืนไปขายให้ V.C.P. ในราคาเท่าที่ลงทุนสร้างเท่านั้น "ตอนนั้นท่านม้วยเองก็มีปัญหาเรื่องนั้นะ ไม่ยอมตัดหนังเลย พอรู้ว่าสรรพชัยเอามือปืนไปขายหมดอารมณ์ไปเลย" และกว่าที่ท่านม้วยจะกลับมาตัดหนังต่อก็ใช้เวลาอยู่นาน ทำให้หนังล่าช้ากว่ากำหนดเดิมที่ตั้งไว้เกือบ 3 - 4 เดือน

ภาพยนตร์เรื่องนี้เข้าฉายที่โรงภาพยนตร์เครือทิรามิต ในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2526 ปรากฏว่าประสบความสำเร็จอย่างงดงาม ทั้งในกรุงเทพ ฯ และต่างจังหวัด เป็นหนังที่ทำกำไรมากที่สุดของท่านม้วย แต่เป็นกำไรที่ท่านม้วยไม่ได้รับเลย เพราะว่าขายให้วิซี. โพรโมชันไปแล้ว ซึ่งสรรพชัยเองก็มานั่งเสียดายในภายหลัง แต่อย่างไรก็ตามความสำเร็จของมือปืน ทำให้แนวคิดทางการตลาดของท่านม้วย ซึ่งไม่ค่อยจะแน่นอนนัก เพิ่มสูงขึ้นจนเป็นที่เชื่อถือของนายทุนสายหนัง

....หนังสือนี้ได้กำไจจนกระทั่งนายทุนต้องมานั่งรอ
อยู่หน้ากระโถวังของท่าน พวกสายหนังต่าง ๆ แทบทุก
สายไม่ว่าจะเป็นเสี้ยอำสายอีสาน พวกดั่ง ๆ ทั้งนั้นมา
รอท่าน ให้ท่านทำ ไ้มือค้ำ แต่ท่านไม่ทำ....

(สมถวิล สุวรรณภูม 16 ธันวาคม 2533)

นอกจากจะประสบความสำเร็จทางด้านรายได้แล้ว มือปิ่น ยังเป็น
ภาพยนตร์ที่กวาดรางวัลจำนวนมากในการประกวดรางวัลพระสุรัสวดี และรางวัล
สุพรรณหงษ์ทองคำ ประจำปี พ.ศ. 2526 ซึ่งได้แก่ รางวัลพระสุรัสวดีผู้แสดงนำ
ฝ่ายชายยอดเยี่ยม รางวัลพระสุรัสวดีบทภาพยนตร์ยอดเยี่ยม รางวัลพระสุรัสวดี
ตัดต่อลำดับภาพยอดเยี่ยม รางวัลพระสุรัสวดีดนตรีประกอบยอดเยี่ยม รางวัลพระ
สุรัสวดีบันทึกเสียงยอดเยี่ยม รางวัลสุพรรณหงษ์ทองคำบทภาพยนตร์ยอดเยี่ยม
รางวัลสุพรรณหงษ์ทองคำฝ่ายภาพยอดเยี่ยม รางวัลสุพรรณหงษ์ทองคำบันทึกเสียง
ยอดเยี่ยม รางวัลสุพรรณหงษ์ทองคำคาราวนำฝ่ายชายยอดเยี่ยม รวมทั้งหมด 9
รางวัล

เหตุการณ์สำคัญเหตุการณ์หนึ่งในระหว่างที่สร้าง มือปิ่น นี้ก็คือ ท่านม้วยทรง
ได้พบนักแสดงสาวคนหนึ่ง ซึ่งสมัครเข้ามาแสดงภาพยนตร์เรื่องนี้ ซึ่งในช่วงนั้นยัง
ขาดผู้ที่จะแสดงเป็นเมียของ "ไ้มือค้ำ" ท่านเห็นภาพของนักแสดงคนนี้เข้าท่าน
ก็บอกว่า "เออ! อีนี้หน้าตามันใช้ได้ ช่มผัวดี" (สมถวิล สุวรรณภูม 16 ธันวาคม
2533) และท่านก็บอกให้ทีมงานติดต่อมาพบตัวท่านทันที และเอามาแสดงเป็นเมีย
ของสารวัตรธนู จากการทำงานกันอย่างใกล้ชิดในที่สุดนักแสดงสาวคนนั้นก็กลายเป็น
เป็น "ชายน" ของท่านม้วยอีกคนหนึ่ง ซึ่งก็คือ "หม่อมบี" หรือ "หม่อมกมลลา
เศรษฐี" ชายนคนปัจจุบันของท่านม้วย

....เล่นมือปิ่น ได้ประมาณครึ่งเรื่องก็ได้กับท่าน แต่ยังไม่
ได้ออกหน้าออกตาในช่วงนั้น หม่อมเลียวเนอร์ก็ยังอยู่นะ ที่นี้
ทางหม่อมบีก็พูดภาษาอังกฤษได้ เพราะเคยไปเรียนที่อินเดีย

พอหอมมเลียวนอร์โทมา ทางหอมมบีก็คงจะบอกอะไรไป
ตั้งแต่นั้นมา หอมมเลียวนอร์ก็เลิกরাไป ความจริงท่านรัก
หอมมเลียวนอร์มาก ตอนที่ท่านมีรถวอลโว่ ท่านก็คิดซื้อ
เลียวนอร์ตัวเบอเวอเลยที่หน้าบัตรด....

สมถวิล สุวรรณภู (16 ธันวาคม 2533) เล่าถึงความเป็นมาของชายา
คนปัจจุบันของท่านม้วย ซึ่งต่อมาได้ให้กำเนิดหอมมราชวงศ์ตัวเล็ก ๆ น่ารักคนหนึ่งคือ
"คุณหญิงแมงมุม" หรือ มรว.ศรีคำรุ่ง ยุคล ซึ่งปัจจุบันกำลังเรียนอนุบาลที่โรงเรียน
อนุบาลยุคลธร และหอมมราชวงศ์ชายอีกคนหนึ่งคือ "คุณชายอดัม" ซึ่งปัจจุบันยังไม่
เข้าโรงเรียน

หน่วยล่า 123 (123 SQUAD)

...หน่วยล่า 123 เป็นหนังนอกระบบ ท่านม้วยทรงไม่ได้
มีแรงบันดาลใจทำอะไรเลย เรื่องของเรื่องก็คือตอนนั้น
ท่านจะทำ หอมกัลล์คอกอ้อ ของนิมิตร ภูมิดาวร ให้เสียอำ
ซึ่งชอบพอกับท่านอยู่พอดีทางเสียอำบอกว่ายังไม่พร้อม
เรื่องทุน แต่ก็แนะนำเพื่อนคนหนึ่งคือคุณอาพล พลสยาม
ทางนายทุนก็บอกกับท่านว่าอยากจะให้ทำหน่วยล่า 123
ซึ่งเป็นหน่วยที่ พล.อ.อาทิตย์ ตั้งขึ้นมา ท่านบอกว่าจะทำ
ก็ทำได้ แต่อย่าทำตรง ๆ ทำอ้อม ๆ บอกตรง ๆ ว่ามัน
น่าเกลียด เคี้ยวจะหาว่าไปเชียร์คุณอาทิตย์เข้า...

สมถวิล สุวรรณภู (16 ธันวาคม 2533) เล่าความเป็นมาของภาพยนตร์
เรื่อง หน่วยล่า 123 ซึ่งเป็นเรื่องราวของ หน่วย 123 ที่ พล.อ.อาทิตย์ กำลังเอก
ผู้บัญชาการทหารบกในขณะนั้นเป็นผู้ที่ก่อตั้งขึ้นมา ทางนายทุนก็ยอมรับหลักการในแง่ที่
ว่าให้ทำแบบอ้อม ๆ แต่พอเริ่มงานจริง ๆ ทางนายทุนก็เข้ามายุ่งกับบทของท่าน ซึ่ง
ที่ผ่านมานั้นไม่เคยมีนายทุนคนไหนมายุ่ง พยายามแก้ตรงนั้น ดึงตรงนี้ ดึงคาราช่องกง

เข้ามาเพื่อการค้า "เรื่องมันก็เลยละเลย มีทั้งขามูไร มีอะไรก็ไม่รู้ ความจริงท่านไม่ชอบให้นายทุนมายุ่ง แต่ถ้ามายุ่งมาก ๆ ก็ตามน้ำเลย เอาเลยมึงจะเอาอย่างไรก็เอาเลย มึงรับผิดชอบนะ" สมถวิลเล่าถึงความรู้สึกของพระอาจารย์ในช่วงนั้น

หน่วยล่า 123 เป็นภาพยนตร์ที่เสนอเรื่องราวการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วย 123 ในการพิทักษ์รักษาความปลอดภัยของประเทศจากผู้ก่อการร้ายระหว่างประเทศ โดยเจ้าหน้าที่ของไทยได้จับกุมเฮโรอีนบนเครื่องบินได้เป็นจำนวนมาก เฮโรอีนดังกล่าวนี้เป็นของ ZLA หรือกองทัพปลดแอกแห่งชาติ ที่จะใช้เป็นทุนในการต่อสู้กับผู้ปกครองเผด็จการของประเทศซาร์คอน ซึ่งเป็นประเทศหนึ่งในมหาสมุทรอินเดีย โดย ZLA ให้ไทยส่งเฮโรอีนคืนแก่เขาภายใน 7 วัน ถ้าหากไม่ส่งคืนจะส่งหน่วยคอมมานโดมาถล่มกวาดภายในประเทศ โดยการลอบก่อวินาศกรรม และสังหารผู้นำ จนกว่าทางไทยจะยินยอมตามคำร้องขอ ดังนั้นหน่วย 123 ซึ่งเป็นหน่วยที่ร่วมมือกันระหว่างตำรวจ ทหาร และพลเรือน จึงต้องปฏิบัติการหยุดยั้งการก่อการร้ายของ ZLA และในที่สุดก็สามารถหยุดยั้งได้

ภาพยนตร์เรื่องนี้ เขียนบท ถ่ายภาพ กำกับการแสดง และตัดต่อลำดับภาพโดยท่านมู๋ แต่ไม่ได้ถ่ายทำในระบบขาวดำอนฟิล์มดังเช่นหนังของท่านมู๋แทบจะทุกเรื่องที่ผ่านมา นำแสดงโดย สรพงษ์ ชาตรี, มล.สุรีย์วัล สุริยง, ทวนอน กำมิตวี และ วรรณ ฤทธิชัย หนังเรื่องนี้สร้างในนามของบริษัทพลสยามภาพยนตร์ ด้วยงบประมาณที่สูงถึง 4 ล้านบาทบาท พอหนังสร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วก็เข้าฉายที่โรงภาพยนตร์ในเครือพิรามิต ในปี พ.ศ. 2527 ปรากฏว่าประสบความสำเร็จล้มเหลวทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นรายได้และชื่อเสียง บรรดาผู้ติดตามผลงานของท่านมู๋ผิดหวัง เพราะไม่คิดว่าท่านมู๋จะสร้างหนังประเภทนี้ ซึ่งสมถวิล สุวรรณภูฏ (16 ธันวาคม 2533) ได้เล่าให้ฟังว่า "แพนหนังเขียนจดหมายมาคำฉิบหายหมด ไทรมาคำถึงวังอะไรยังงี้แทบทุกวัน"

อิสรภาพของทองพูน โลกไพ (THE FREEDOM OF THONGPOON KOKPO)

...สรรพพงษ์ เข้ามาคุยกับท่านว่าจะทำเรื่องอะไรดี ท่านบอกว่าไอ้ตุ้ (จตุพล ภู่อภิรมย์) มันไม่น่าตายเลยนะ อยากจะทำ มาลัยลอยชาย แต่ไอ้ตุ้มาตายเสียก่อน น่าจะทำทองพูน และทางสายหนึ่งเองก็มีส่วนในการตัดสินใจ คือ ถ้าทำเรื่องนี้ก็ชื่อง่ายขายคล่อง เพราะทองพูนภาคแรกเป็นหนังทำเงิน... ท่านก็เลยทำเรื่องนี้ขึ้นมา....

สมถวิล สุวรรณภณ (16 ธันวาคม 2533) เล่าถึงเหตุการณ์ในช่วงนี้ ภาพยนตร์เรื่องนี้มาจากโครงเรื่องหนึ่งในจำนวน 4 เรื่องที่ท่านมัญทรงได้แรงบันดาลใจจากชีวิตของคนขับแท็กซี่ และทรงคิดว่าจะต้องสร้างในวันใดวันหนึ่ง (ดูรายละเอียดความเป็นมาจาก ทองพูน โลกไพ ราชภัฏเต็มขั้น)

อิสรภาพของทองพูน โลกไพ เป็นเรื่องราวที่ต่อเนื่องมาจาก ทองพูน โลกไพ คือ หลังจากที่ทองพูนบุกเข้าไปในอุดรเพื่อเอารอดแท็กซี่ของเขาคืนจากนายทุนที่ขโมยรถของเขาไป. และมีเหตุฆ่าลูกน้องของนายทุนตายแล้ว เขาก็ต้องโทษติดคุก และเมื่อพ้นกำหนดเขาก็ได้รับอิสรภาพ แต่สังคมนอกคุกก็ให้โอกาสแก่เขาน้อยเกินไป เขาพยายามที่จะหางานสุจริตทำเพียงเพื่อเก็บเงินสักก้อนเพื่อรับ "บักห่าน้อย" ที่ถูกกักไว้ที่บ้านเมตตาตากลับไปอยู่บ้านนอกด้วยกัน แต่ทองพูนก็เป็นคนเชื่อเกินไป เขาไม่ยอมโกหกแม้แต่ครั้งเดียวในขณะที่เขากำลังพยายามหางานทำ โดยบอกตรง ๆ ว่าตัวเองเคยติดคุกมาแล้ว ซึ่งถูกตีตราประทับว่าเป็นคนไม่ดี และเป็นอันตรา

ถึงแม้ทองพูนจะเป็นคนใจดีแต่ทองพูนก็เป็นคนดี ในที่สุดเขาก็ได้งานทำหลังจากที่ถูกเจ้าของโรงแรมขับรูดชนเขา และเขาไม่ยอมเรียกร้องค่าเสียหายใด ๆ ทำให้เจ้าของโรงแรมเห็นความดีของทองพูน และให้เขาไปทำงานที่โรงแรม ความยุ่งยากใจของทองพูนก็เกิดขึ้น เมื่อ ส.ส. จอมอิทธิพลใช้อำนาจเอา "บักห่าน้อย" ออกจากบ้านเมตตาแล้วนำไปกักไว้ เพื่อบังคับให้ทองพูนเป็นมือปืนฆ่าเสียเจ้าของ

โรงแวมที่เป็นศัตรู ซึ่งทองพูนจะต้องตัดสินใจเลือกเอาระหว่างการฆ่าผู้มีพระคุณ กับชีวิตลูกของตัวเอง แต่ทองพูนก็คือทองพูนที่เป็นคนดี เขาตัดสินใจไม่ฆ่าผู้มีพระคุณ และสามารถช่วยเหลือ "บักห่าน้อย" ได้ และกลับบ้านไปอยู่ที่อุตรพร้อม กับ "ละมัย" เด็กสาวข้างถนนที่เขาได้พบและผูกพันมาตั้งแต่ตอนที่เขาออกมาจากคุกแล้ว

อิสรภาพของทองพูน โศกไพ ถ่ายทำในระบบขาวดำออนฟิล์ม ท่านม้วย เป็นคนเขียนบท ถ่ายภาพ กำกับการแสดง และตัดต่อลำดับภาพด้วยตัวของท่านเอง นำแสดงโดย สวพงษ์ ชาตรี แสดงเป็น ทองพูน วิชชุตา มงคลเชตร์ แสดงเป็น ละมัย เด็กสาวติดหินเนอร์ สุเชาว์ พงษ์วิไล แสดงเป็น ตำรวจ ภาพยนตร์เรื่องนี้สร้างในนามของพร้อมมิตรภาพยนตร์ ซึ่งเป็นบริษัทของท่านม้วยเอง โดยใช้งบประมาณในการสร้างประมาณ 1.5 ล้านบาท ใช้ฟิล์มในการถ่ายทำประมาณ 120 ม้วน และใช้เวลาในการถ่ายทำไม่นานนัก พอสร้างเสร็จก็เข้าฉายที่โรงภาพยนตร์สยาม ในเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2527 (เหตุที่หนังของท่านม้วยส่วนใหญ่เข้าเครือพิรามิกก็เนื่องจาก คุณชิวพ้อของคุณไต้งหรือกำพล ต้นสัจจา เจ้าของโรงภาพยนตร์ในเครือพิรามิกเป็นพระสหายของเสด็จพระองค์ชายเล็ก และขณะเดียวกัน ท่านม้วยเองก็สนิทกับ

อย่างไรก็ตามแม้ว่า อิสรภาพของทองพูน โศกไพ จะไม่ทำเงินนัก แต่ก็ได้รับรางวัลมากมาย ในการประกวดรางวัลพระสุรัสวดี ประจำปี 2527 คือ รางวัลพระสุรัสวดีภาพยนตร์ยอดเยี่ยม รางวัลพระสุรัสวดีผู้กำกับภาพยนตร์ยอดเยี่ยม รางวัลพระสุรัสวดีบทภาพยนตร์ยอดเยี่ยม รางวัลพระสุรัสวดีออกแบบฉากยอดเยี่ยม และรางวัลตุ๊กตาเงินดาวรุ่งหญิง (วิชชุตา มงคลเชตร์)

ครูสมศรี (TEACHER SOMSRI)

....ครูสมศรี ท่านได้โอเคเดียวมาจากชีวิตของครูประทีป
 อึ้งทรงธรรม กับหมอสมพร บุญฤทธิ์ หัวหน้าชุมชนแออัด
 เทพประทานที่มีปัญหากับบริษัทหนึ่งซึ่งจะเอาที่ดินนี้ไปสร้าง
 ศูนย์การค้า

สมถวิล สุวรรณฤกษ์ (16 ธันวาคม 2533) เล่าถึงความเป็นมาของครูสมศรี
 ซึ่งเป็นเรื่องจริงที่เป็นปัญหายืดเยื้อมาเมื่อหลายปีก่อน ซึ่งก่อนที่จะสร้างครูสมศรี ให้
 ท่านมู๋ได้ทำการสำรวจค้นคว้าข้อมูล โดยไปพูดคุยกับหมอสมพรที่ชุมชนแออัด เทพประทาน
 และครูประทีปที่ชุมชนแออัดคลองเตย และสมถวิลได้เล่าต่อว่า "ท่านไปใช้ชีวิตเป็น
 ชาวสลัม ไปพูดคุยกับชาวสลัม ไปกินไปนอนที่นั่น 3 - 4 เดือน จนกระทั่งเขียน
 บทเสร็จ"

ครูสมศรี เป็นเรื่องราวที่สะท้อนชีวิตและปัญหาของชุมชนแออัด โดยนำ
 เสนอผ่านชีวิตของ "ครูสมศรี" ซึ่งต่อมาได้กลายเป็นผู้นำในการต่อสู้เพื่อปกป้องบ้าน
 เรือนที่อยู่อาศัยของเธอ และพี่น้องชาวชุมชนแออัดหลังศาลเจ้าพ่อเสือ ซึ่งชุมชนแห่ง
 นี้เป็นสถานที่เธอเกิด เรียนหนังสือ เรียนรู้ชีวิตและทำมาหากินด้วยการรื้อยพวงมาลัย
 ขาย จนกลายมาเป็นครูสอนเด็กสลัม

เนื่องด้วยครูสมศรี เป็นคนที่มีความรู้ในคณะกรรมการหมู่บ้าน เธอจึงเป็น
 แกนนำในการต่อสู้ปัญหาที่ดินกับบริษัทนายทุน ที่จะเอาที่ดินแห่งนี้ไปทำศูนย์การค้า
 โดยวางแผนขับไล่ด้วยวิธีการต่าง ๆ แม้กระทั่งการเผาไล่ที่ เมื่อถูกบีบบังคับอย่างหนัก
ครูสมศรี พร้อมด้วยคณะกรรมการหมู่บ้าน จึงร่วมกันต่อสู้โดยนำเรื่องนี้ไปขอความเป็น
 ธรรมกับเทศบาลและห้องร้องต่อศาลยุติธรรม ซึ่งทำให้บริษัทนายทุนยังหาวิธีการที่
 สกปรกยิ่งขึ้น การต่อสู้เป็นไปอย่างดุเดือดแหลมคม ในที่สุดครูสมศรี ก็ถูกยิงตาย แต่
 การตายของครูสมศรี ก็ไม่ตายเปล่า เพราะได้จุดไฟแห่งการต่อสู้ของคนที่ยังอยู่ในที่ต่อสู้ต่อไป

ภาพยนตร์เรื่องนี้ให้ท่านม้วยทรงเขียนบท ถ่ายภาพ กำกับการแสดง และตัดต่อลำดับภาพด้วยตัวของท่านเอง ถ่ายทำด้วยระบบขาวดำออนฟิล์ม นำแสดงโดย ชลิตา ปัทมพันธ์ แสดงเป็น ครูสมศรี, ส. อาสนจินดา แสดงเป็น ครูทองย้อย, วนฤทธิชัย แสดงเป็น บุญเพ็ง สุไลมาน ผู้อำนวยการกองบริการประชาชนที่เข้ามาช่วยเหลือครูสมศรีในการต่อสู้กับบริษัทนายทุน

ภาพยนตร์เรื่องนี้ในช่วงแรกท่านม้วยทรงใช้ทุนของท่านเองในการสร้างพอถ่ายได้ประมาณ 60 % ก็มีปัญหากทางการเงิน เลยขายให้ บริษัท VCP (วีซี. ไพรดักชั่น) คือ ลงทุนไปเท่าไรเขาจะจ่ายให้ และอีก 40% ที่ถ่ายยังไม่เสร็จนั้นทาง VCP ก็จะเป็นนายทุนสร้างต่อไปจนกระทั่งแล้วเสร็จ ความจริงแล้วครูสมศรี เปิดกล้องมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2527 แล้ว (หลัง อิสราภาพของทองทูน โคนโพ 1 เดือน) แต่มีปัญหาทางการเงินจึงหยุดไปนาน พอมีเงินจึงถ่ายต่อในช่วงหลัง และฉายที่โรงภาพยนตร์ในเครือฟิวรามิต ในเดือนมกราคม พ.ศ. 2529 หนึ่งเรื่องนี้ลงทุนสูงมาก แต่ประสบความสำเร็จทางด้านรายได้

แม้ว่าจะประสบความสำเร็จทางด้านรายได้ แต่ครูสมศรี ก็ได้รับรางวัลมากมาย ทั้งรางวัลพระสุรัสวดี และรางวัลสุพรรณฉัตรทองคำประจำปี พ.ศ. 2529 คือ รางวัลพระสุรัสวดี ผู้แสดงนำฝ่ายชายยอดเยี่ยม รางวัลสุพรรณฉัตรทองคำผู้กำกับยอดเยี่ยม รางวัลสุพรรณฉัตรทองคำถ่ายภาพยนตร์ยอดเยี่ยม รางวัลสุพรรณฉัตรทองคำภาพยนตร์ยอดเยี่ยม รางวัลสุพรรณฉัตรทองคำดารานำฝ่ายชายยอดเยี่ยม รางวัลบัณฑิตเสียงยอดเยี่ยม และรางวัลจากยอดเยี่ยม

คนเลี้ยงช้าง (THE ELEPHANT KEEPER)

...ผมคิดเรื่องนี้มาเมื่อ 12 ปีมาแล้ว จากการที่ได้ไปสัมผัสชีวิตของคนเลี้ยงช้างที่จังหวัดชัยภูมิ ไปนั่งจับเข่าคุยกับพวกเขาเป็นเวลาแรมเดือน ช้างในเรื่องนี้ไม่ใช่ช้างแสนรู้หรือช้างเพื่อนแก้ว แต่เป็นช้างที่อยู่ในครอบครัว เราเผยให้เห็นการทำลายป่าในหลากหลายรูปแบบ เมื่อมีคอนเซ็ปต์ย่อยต่าง ๆ มารวมกัน จึงหาจุดลงตัวได้ที่คนเลี้ยงช้าง... เราหวังว่าถ้าคนที่มาดูหนังเรื่องนี้แล้วมีความรักป่า หนังเรื่องนี้ก็ถือว่าสำเร็จไปแล้วครึ่งหนึ่ง...

ท่านมูย (2532 :40) ทรงตรัสถึงที่มาของคนเลี้ยงช้าง ที่ทรงเขียนบทเสร็จมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2522 แล้ว แต่ยังไม่ได้สร้างเพราะยังไม่พร้อมหลายด้าน โดยเฉพาะทางด้านงบประมาณ ทรงรอคอยยาวนานถึง 12 ปีกว่าที่จะได้สร้าง และก่อนที่จะลงมือสร้างทรงได้ศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อปรับปรุงแก้ไขบทภาพยนตร์ให้ดียิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งทรงได้มาจากชีวิตจริงของป่าไม้เขต "สาย์ณฑ์ จารุคม" ซึ่งเรื่องราวส่วนหนึ่งของเขาได้โลดแล่นอยู่บนแผ่นฟิล์ม คนเลี้ยงช้าง ท่านมูย (28 พฤศจิกายน 2533) ทรงเล่าให้ฟังว่า "เนื้อเรื่องส่วนหนึ่งผมก็เอามาจากชีวิตของป่าไม้เขตสาย์ณฑ์... ถ้าคุณจำได้เมื่อเดือนที่แล้วนี้เองมีป่าไม้เขตคนหนึ่ง... ที่เอารวดตามจับไม้ออกจากป่า เสร็จแล้วแกก็ถูกฆ่าตาย โดยมันเอารวดเปียตรวดแกจนตกถนนตาย ซึ่งในตอนเริ่มเรื่อง คุณจะเห็นข้อความที่ว่า ภาพยนตร์เรื่องนี้อุทิศแด่ป่าไม้เขต สาย์ณฑ์ จารุคม..."

ในการสร้างหนังเรื่องนี้ ท่านมูยทรงประกาศต่อสื่อมวลชนอย่างชัดเจนเลยว่า ทรงจะทำหนังประกวดออกสการ์ ซึ่งทรงพยายามทำให้ดีที่สุด แม้ว่าอาจจะไม่ชนะ แต่ก็เป็นที่จุดเริ่มต้นที่จะทำให้ต่างประเทศรู้จัก นอกจากนี้ยังจะช่วยอุตสาหกรรม

ภาพยนตร์ไทยให้ดีขึ้น ให้คนรู้จักประเทศเรามากขึ้น ให้คนทั่วโลกได้เห็นความสำคัญ
ของป่าไม้

...คือเราไฟก๊สเรื่อง Rain Forest ที่ตอนนี้มีเหลือ
อยู่ไม่กี่แห่งทั่วโลก เป็นแกนของมนุษยชาติ เราสร้าง
คาร์บอนไดออกไซด์จากโรงงาน รถยนต์ แต่ต้นไม้
ช่วยพอกให้เป็นอ็อกซิเจน ซึ่ง 80% มาจากบราซิล แต่
บราซิลตัดต้นไม้มากเหลือแถบเซาท์อีสต์เอเชีย แต่เวลา
นี้ก็โดนทำลายทำให้เกิด Green House Effect เป็น
ปีที่โลกโดนทำลาย เป็นปีแห่งการอนุรักษ์ธรรมชาติ
Awareness จะสูงมากอย่าง Green Peace นี้เป็น
พวกผมได้เลย เรารู้จักป่าของเรา เราถ่ายป่าให้เค้า
เห็นในอย่างที่เคยเห็น ถ้าเราคิด 1 ใน 5 ก็พอ
แล้ว... (มจ.ชาตรีเฉลิม ยุคล 2532 : 26)

คนเลี้ยงช้าง เป็นภาพยนตร์ที่ชี้ให้เห็นถึงการอนุรักษ์ธรรมชาติ คือ
เรื่องปัญหาป่าไม้ที่นับวันจะถูกทำลายสูญสิ้นไปด้วยน้ำมือของคนที่จะเห็นแก่ได้ จากชีวิต
ของ "บุญส่ง" คนเลี้ยงช้างที่มีอาชีพชักลากไม้ซุงออกจากป่า "พนาไพร" เมื่อบริษัท
หมดสัมปทานจึงเลิกจ้างเขา ทำให้เขาตกงานจึงไปกู้เงินจากเจ้าของโรงเลื่อยและ
ถูกโกงโดยนายทุนผู้ว่าจะยึดที่นาของเขา "บุญส่ง" ได้พา "แดงอ่อน" ช้างของเขา
ออกตระเวนหางานแต่ไม่มีใครต้องการเพราะป่ามีเหลือน้อย และช้างก็มีความเกิน
ความต้องการ

ต่อมา "บุญส่ง" ได้ช่วยชีวิต "คารณ" เจ้าหน้าที่ป่าไม้ให้รอดพ้นจาก
การถูกลอบสังหารของลูกน้องนายทุนโรงเลื่อย ทำให้ทั้งสองกลายเป็นเพื่อนกัน เมื่อ
"บุญส่ง" หางานทำไม่ได้ เขาก็กลับไปรับจ้างลากไม้เถื่อนของนายทุน ซึ่ง "คารณ"
พยายามห้ามปราม เปิดโอกาสให้ "จำสม" ลูกน้องของนายทุนโรงเลื่อยฆ่าตาย
และพยายามที่จะปิดปาก "บุญส่ง" ด้วย แต่เขาไม่ตายและหนีไปได้ ต่อมาเมื่อ

"จำสม" รู้ว่า "บุญส่ง" ไม่ตายจึงพาพวกมาฆ่าแต่ "แดงอ่อน" ช้างแสนรู้ มาช่วยเขาและลูกเมียไว้ได้ และฆ่า "จำสม" ตาย

ภาพยนตร์เรื่องนี้นำเสนอแสดงโดย สรพงษ์ ชาตรี แสดงเป็น บุญส่ง, วนฤทธิชัย แสดงเป็น ค้าแวณ, ดวงเดือน จิไธสงค์ แสดงเป็น คำหวาน เมียของบุญส่ง และพลาญสวัสดิ์ แสดงเป็นแดงอ่อน ช้างแสนรู้

ก่อนที่จะถ่ายทำภาพยนตร์เรื่องนี้ ท่านผู้ทรงไปสำรวจสถานที่ในการถ่ายทำ (Location) หลายแห่งด้วยกันคือ ที่แพ้ว น่าน ลำปาง พิชณุโลก อุทัยธานี และที่เขายี่ใหญ่ ที่จังหวัดแพร่ที่ทรงขึ้นเฮลิคอปเตอร์สำรวจ "ตรงไหนไม่เยอะก็เลือกเอา แล้วก็เลือกเอาบริเวณที่มีการตัดไม้ทำลายป่า บางทีมีข่าวว่าจับไม้ที่ไหนเราก็ไป บางทีพอป่าไม้จับไม้เดือนเสร็จ เราก็ยึดสถานที่แห่งนั้นถ่ายทำเลย..." (มจ.ชาตรีเฉลิม ยุคล 2532 : 26) แต่บางฉากก็ถูกสร้างขึ้นมา เช่น บ้านของบุญส่ง สถานีตำรวจ เป็นต้น

การถ่ายทำหนังเรื่องนี้เต็มไปด้วยความยากลำบาก ซึ่งนอกจากทีมงานสร้างจะถูกก่อกวนข่มขู่ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ยิง เผาป่าไล่ วางตะปูเรือใบ สสารพิษชนิดจากกลุ่มคนที่ทำไม้เดือนแล้ว ยังมีปัญหาการกำกับช้างจำนวน 40 เชือก ซึ่งท่านผู้ (2532 : 41) ทรงตรัสว่า "เขาบอกกันว่าหนังที่ถ่ายยากและมีปัญหาเยอะที่สุดคือ หนังเกี่ยวกับสัตว์ เด็ก และน้ำ หนังเรื่องนี้มีทั้งสัตว์ เด็ก และน้ำรวมกัน คุณลองนึกเอาเองซิว่ามันจะลำบากและมีอุปสรรคเยอะแค่ไหน"

นอกจากนี้เนื่องจากสถานที่ในการถ่ายทำแต่ละแห่ง ส่วนใหญ่จะอยู่ในที่กันดาร และบางแห่งอยู่ในป่าลึก ซึ่งรถเข้าไปไม่ถึงต้องเดินด้วยเท้าเปล่า และนอนกันในพื้นที่ที่หอบหิวกันไป ดังนั้นจึงถือว่ากองถ่ายทำ คนเลี้ยงช้าง คงเป็นกองถ่ายหนังที่เหนื่อยหุดกองหนึ่ง แม้แต่คาราวานนักแสดงก็อย่าคิดว่าสบาย แต่ละคนจะต้องช่วยเหลือตัวเอง เช่นเดียวกับคาราวานอย่างสรพงษ์ ชาตรี ก็ยังต้องเป็นน้ำมาอาบ

เอง หรือแม้แต่ผู้กำกับที่เป็นเจ้าของ มจ.ชาตรีเฉลิม ยุคล ยังต้องนอนกลางดินกินกลางทราย

ปัญหาอีกอย่างหนึ่งของการถ่ายหนังเรื่องนี้ก็คือ การถ่ายทำระบบขาวดำอนฟิล์มในสถานที่จริง ซึ่งการควบคุมเสียงแปลกปลอมจะเป็นไปด้วยความยากลำบาก เนื่องจากปัญหาไทยมุงซึ่งแตกตื่นมาดูการถ่ายทำภาพยนตร์ โดยเฉพาะชาวเขาที่ฟังภาษาไทยไม่รู้เรื่องหรือเด็ก ๆ ที่ส่งเสียงจ้องแจจจแง ทำให้ต้องถ่ายใหม่หลายครั้ง บังคับเสียงเด็กนับว่ายากแล้ว ต้องมาบังคับเสียงช้างด้วยยิ่งลำบากหลายเท่า เพราะถ้าอัดขึ้นได้แต่เสียงไม่ได้ก็ต้องถ่ายใหม่ ทำให้สิ้นเปลืองฟิล์มและเวลามาก

หนังเรื่องนี้ใช้เงินทุนในการสร้าง 15 ล้านบาท โดยส่วนหนึ่งเป็นเงินของท่านม้วยเอง ส่วนหนึ่งมาจากสายหนัง และส่วนหนึ่งมาจาก "ดาเนียง" ผู้อำนวยการสร้างชาวเยอรมัน ซึ่งรู้จักกับท่านม้วยมาตั้งแต่ท่านม้วยทรงนำ ทองพูน โคกโพธิ์ วาทะธรรม เต็มขั้น ไปฉายที่ยุโรปแล้ว การใช้ทุนจำนวนมากถึง 15 ล้านบาทนี้ ถ้าฉายเฉพาะในประเทศไทยก็ต้องเปิดประตูรับการขาดทุนไว้เลย ซึ่งท่านม้วยเองก็ทราบดี "...หนังเรื่องนี้ผมยอมขาดทุนนะ ไม่ได้กะเง็กกำไรแม้แต่บาทเดียว ถ้ามันเกินไปก็ต้องยอม แต่พยายามให้หนังเป็นไปตามเป้าหมาย แต่หนังเรื่องนี้ขาดทุนแน่" (มจ.ชาตรีเฉลิม ยุคล 2532 : 25)

คนเลี้ยงช้าง เปิดกล้องต้นปี 2532 กว่าจะเสร็จเรียบร้อยก็ปลายปีพอดี และเข้าฉายที่โรงภาพยนตร์ในเครือเอเพ็กซ์ (พิรามิค) เมื่อวันที่ 6 เมษายน 2533 และอยู่ได้ไม่กี่สัปดาห์ก็ต้องปลดโปรแกรม เพราะรายได้ไม่ดี ซึ่งสมถวิล สุวรรณภู (16 ธันวาคม 2533) เส้าให้ฟังว่า "เรื่องนี้ฉายเฉพาะในประเทศก็ขาดทุนไปเยอะ แต่ได้ทางต่างประเทศมาถัวเฉลี่ยส่วนขาดทุนไป หักลบกลบหนี้ก็ได้เท่าทุน"

แม้ว่าคนเลี้ยงช้าง จะไม่ประสบความสำเร็จทางด้านรายได้ แต่ คนเลี้ยงช้าง ก็ได้รับการกล่าวขวัญถึงจากสื่อมวลชนฉบับต่าง ๆ นับตั้งแต่ลงมือสร้างจนกระทั่งหนังสือเข้าฉาย และยังเป็นภาพยนตร์ที่ได้รับการคัดเลือกเป็นตัวแทนของประเทศไทย เพื่อส่งเข้าประกวดรางวัลออสการ์ คุณหญิงจินตนา ยศสุนทร (2532 : 46) รองประธาน พิจารณาคัดเลือกภาพยนตร์ ได้ให้เหตุผลในการคัดเลือก คนเลี้ยงช้าง เป็นตัวแทนของประเทศไทยว่า

... ในโลกการอนุรักษ์ปัจจุบันนี้ คำเรียกร้องการรักษาชีวิตสัตว์และกีฬารักษาธรรมชาตินะ หนังสือเรื่องนี้พิศเบรียะเข้าไปในนั้นเลย แล้วเนื้อเรื่องก็เป็นเรื่องป่าไม้ซึ่งมีตัวจริง ที่เอารวดตามจับไม้จากป่า เสร็จแล้วถูกมันเอารวดเบียดตกถนนตาย เมื่อสักเดือนหนึ่งมานี้เอง ป่าไม้เขตคนนี้ ก็คือชีวิตของป่าไม้คนหนึ่งที่ท่านม้วยท่า มันเหตุสภาพหมดเลยคุณ มันตัดไม้ยังงัย มันเลื่อยยังงัย มันขนออกมายังงัย มีเจ้าพนักงานคนไหนบ้างที่เป็นใจไว้โห... ชัดเจนเหลือเกิน ลงท้ายคอนชบนี้ป่าไม้ถูกยิงตาย จบลงด้วยรู้สึกว่าจะต้องมีการเรียกร้องความยุติธรรมและให้รักษาคุณธรรมความดีของคนที่ดีเอาไว้ จบแค่นั้นมันเพอร์เฟ็คท์ ... เพราะฉะนั้นหนังสือเรื่องนี้มันมีสื่อ Message หลายอันทีเดียว แล้วการถ่ายทำมันเพอร์เฟ็คท์ การถ่ายนี้ไว้โห แสง สี เวลาคอนมัน soft แหม มันเป็นยังกับบทกวี ภาพของมันดีจริง ๆ

ในการประกวดรางวัลออสการ์ แม้ว่า คนเลี้ยงช้าง จะติดแค่ 1 ใน 35 ของภาพยนตร์ที่ได้รับการคัดเลือกเข้าชิงรางวัลออสการ์ภาพยนตร์ต่างประเทศ แต่ คนเลี้ยงช้าง ก็ได้รับรางวัลชนะเลิศในการประกวดภาพยนตร์ที่ฮาวาย และที่ญี่ปุ่นทำให้ชื่อเสียงของท่านม้วยเป็นที่รู้จักและได้รับการยอมรับจากต่างประเทศมากขึ้น

ที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมดนี้ คือ ปรีบทภาพยนตร์ ของ มจ.ชาตรีเฉลิม
ยุคล รวมทั้งชีวประวัติประสพการณ์ในอดีต ตลอดจนประสพการณ์ทางอาชีพในการ
เป็นผู้สร้างภาพยนตร์ของ มจ.ชาตรีเฉลิม ยุคล เพื่อที่จะใช้ศึกษาวิเคราะห์และทำ
ความเข้าใจถึงปัญหาสังคมและการวิพากษ์วิจารณ์สังคมที่สะท้อนในภาพยนตร์ของ
มจ.ชาตรีเฉลิม ยุคล ในบทต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย